



Cofinanțat de  
Uniunea Europeană



**REGIO**  
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Programul Regiunea Centru

# PRIORITATEA 1:

O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI  
DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ



**OS 1.1 Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate**

**OS 1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat**

**Acțiunea 1.3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă**

**Intervenția 1.3.1 Trecerea de la idee la piata - sprijin pentru IMM**



Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru

Autoritate de Management Programul Regiunea Centru

[www.adrcentru.ro](http://www.adrcentru.ro) | E-mail: [office@adrcentru.ro](mailto:office@adrcentru.ro)

Tel.: 0258-818616, Fax: 0258 – 818613, Str. Decebal, 11, 510093, Alba Iulia



## Cuprins

<b>1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR .....</b>	<b>5</b>
1.1. Preambul .....	5
1.2. Abrevieri .....	5
1.3. Glosar.....	6
<b>2. ELEMENTE DE CONTEXT .....</b>	<b>10</b>
2.1. Informații generale Program .....	10
2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific.....	10
2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice-aplicabile .....	12
<b>3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE .....</b>	<b>14</b>
3.1. Tipul de apel .....	14
3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii).....	14
3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte.....	14
3.4. Rata de cofinanțare .....	14
3.5. Zona/zonelor geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte.....	15
3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului.....	16
3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte.....	20
3.8. Indicatori.....	20
3.9. Rezultatele așteptate .....	24
3.10. Operațiuni de importanță strategică .....	25
3.11. Investiții teritoriale integrate.....	25
3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității .....	25
3.13. Reguli privind ajutorul de stat.....	25
3.14. Reguli privind instrumentele financiare.....	31
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale .....	31
3.16. Principii orizontale .....	31
3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice.....	31
3.18. Caracterul durabil al proiectului .....	32
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea .....	32
3.20. Teme secundare.....	33
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri.....	34
<b>4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE.....</b>	<b>36</b>
4.1. Data deschiderii apelului de proiecte.....	36
4.2. Perioada de pregătire a proiectelor .....	36
4.3. Perioada de depunere a proiectelor .....	36





4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor .....	36
<b>5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE .....</b>	<b>37</b>
5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor .....	37
5.2. Eligibilitatea activităților .....	45
5.3. Eligibilitatea cheltuielilor .....	49
5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect .....	60
5.5. Cuantumul cofinanțării acordate .....	61
5.6. Durata proiectului .....	61
5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului .....	62
<b>6. INDICATORI DE ETAPĂ .....</b>	<b>66</b>
<b>7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE .....</b>	<b>67</b>
7.1. Completarea formularului cererii .....	67
7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare .....	67
7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare .....	67
7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii .....	67
7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare .....	72
7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării .....	73
7.7. Renunțarea la cererea de finanțare .....	76
<b>8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR .....</b>	<b>77</b>
8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare .....	77
8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ .....	77
8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+) .....	78
8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară .....	78
8.5. Aplicarea pragului de calitate .....	80
8.6. Aplicarea pragului de excelență .....	81
8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare. ....	81
8.8. Contestatii .....	81
8.9. Contractarea proiectelor .....	82
<b>9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE .....</b>	<b>85</b>
<b>10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL .....</b>	<b>86</b>
<b>11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPORTELE DE PROGRES .....</b>	<b>87</b>
11.1. Rapoartele de progres .....	87
11.2. Vizitele de monitorizare .....	87
11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare .....	88
<b>12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR .....</b>	<b>93</b>
12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare .....	93
12.2. Mecanismul cererilor de plată .....	93
12.3. Mecanismul cererilor de rambursare .....	94





Cofinanțat de  
Uniunea Europeană



**REGIO**   
Programul Regiunea Centru 2021-2027

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare .....	94
12.5. Vizitele la fața locului .....	94
<b>13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI .....</b>	<b>95</b>
13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului.....	95
13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii) .....	95
<b>14. ANEXE .....</b>	<b>96</b>

GHID CONSULTATIV





## 1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

### 1.1. Preambul

Acest document reprezintă un îndrumar pentru pregătirea proiectelor și completarea corectă a cererilor de finanțare de către potențialii solicitanți ai **Priorității 1. O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă / Acțiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă/ Intervenției 1.3.1 Trecerea de la idee la piața - sprijin pentru IMM** din cadrul Programului Regional (PR) Centru aferent perioadei de programare 2021-2027. Toate aspectele cuprinse în acest Ghid sunt obligatorii, și pot fi interpretate în mod exclusiv de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de Autoritate de Management responsabilă de gestionarea și implementarea programului, **cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.**

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile din prezentul document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor Priorității 1. **O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă / Acțiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă/ Intervenției 1.3.1 Trecerea de la idee la piața - sprijin pentru IMM** din cadrul Programului Regional (PR) Centru aferent perioadei de programare 2021-2027.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare, să consultați periodic pagina de internet [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro), pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul PR Centru aferent perioadei de programare 2021-2027.

Totodată, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare. În acest sens, solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, începând cu data deschiderii apelului, prin email, la adresa [helpdesk@adrcentru.ro](mailto:helpdesk@adrcentru.ro). Termenul de răspuns este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului <https://www.regiocentru.ro/faq/>

5

### 1.2. Abrevieri

- A** – Acțiune (ca parte a unei Priorități)
- AA**- Autoritatea de Audit
- ACP** – Autoritatea de Certificare și Plată
- ADR C** – Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
- AM PR C** – Autoritatea de Management pentru Programul Regional Centru
- BS** – Buget de stat
- CAEN** – Clasificarea activităților din economia națională
- CD** - Cercetare-dezvoltare;
- CDI** - Cercetare, dezvoltare și inovare;
- CE** – Comisia Europeană
- DNSH** – Do No Significant Harm („A nu prejudicia în mod semnificativ”)
- EPO** – European Patent Office (Oficiul European de Patente)
- ETF** – Evaluare tehnică și financiară
- EUR** – Euro
- FEDR** – Fondul European de Dezvoltare Regională
- FS**- Fonduri Structurale



**IMM** – întreprinderi mici și mijlocii, microîntreprinderi

**INS** - Institutul Național pentru Statistică

**JOUE** – Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

**MIPE** – Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

**MFP** – Ministerul Finanțelor Publice

**NUTS**- Nomenclatorul Unităților Statistice Teritoriale

**ONRC** – Oficiul Național al Registrului Comerțului

**OS** – Obiectiv specific

**OP**- Obiectiv de Politică

**OUG**- Ordonanță de Urgență a Guvernului

**OSIM** - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci;

**PNCDI IV** – Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2022-2027;

**PRC**- Programul Regiunea Centru 2021-2027

**RDC** – Regulamentul UE 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;

**RIS3 Centru**– Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru

**RPC**- Registrul Potențialilor Contractorilor

**TFUE** – Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene

**TRL** - Nivel de maturitate tehnologică (Technology Readiness Level), TRL 1.....TRL 9, (de la idee la implementare comercială completă);

**UE** – Uniunea Europeană

### 1.3. Glosar

Pentru consultarea definițiilor la nivel de program se va accesa lista disponibilă la următorul link <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

**Ajutor** de stat înseamnă orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE;

**Beneficiar** - IMM care solicită și care primește ajutor în cadrul prezentului apel, în baza unui contract de finanțare încheiat cu AMPR Centru 2021-2027, din cadrul ADR Centru;

**Categoria microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii („IMM-uri”)** în cadrul IMM, întreprinderile mijlocii sunt definite ca întreprinderi care au mai puțin de 250 de angajați și a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 50 de milioane EUR și/sau al căror bilanț anual total nu depășește 43 de milioane EUR. (2) În cadrul categoriei IMM-urilor, o întreprindere mică este definită ca fiind o întreprindere care are mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 10 milioane EUR. (3) În cadrul categoriei IMM-urilor, o microîntreprindere este definită ca fiind o întreprindere care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 2 milioane EUR;

**Cercetare aplicată** - înseamnă cercetare industrială, dezvoltare experimentală sau orice combinație a acestora;

**Concurență deplină înseamnă**- o situație în care condițiile tranzacției dintre părțile contractante nu diferă de cele care s-ar aplica între întreprinderi independente și nu conțin niciun element de coluziune. Se



conși deră că orice tranzacție rezultată în urma unei proceduri de atribuire deschise, transparente și nediscriminatorii respectă principiul concurenței depline;



**Colaborare efectivă** - colaborarea dintre cel puțin două părți independente în vederea schimbului de cunoștințe sau de tehnologii ori în vederea atingerii unui obiectiv comun, bazată pe diviziunea muncii, în cadrul căreia părțile definesc în comun domeniul de aplicare al proiectului de colaborare, contribuie la implementarea acestuia și împart atât riscurile, cât și rezultatele acestuia. Una sau mai multe părți pot suporta costurile integrale ale proiectului și astfel celelalte părți nu mai suportă riscurile financiare asociate acestuia. Cercetarea contractuală și prestarea de servicii de cercetare nu sunt considerate drept forme de colaborare;

**Data acordării ajutorului** - data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, respectiv data semnării contractului de finanțare, indiferent de data la care ajutorul se plătește întreprinderii respective;

**Data plății ajutorului** - data la care beneficiarul intră efectiv în posesia ajutorului

**Demararea investiției** - începerea lucrărilor de construcții în cadrul investiției sau primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, oricare dintre acestea survine mai întâi; cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, precum obținerea permiselor și realizarea studiilor preliminare de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor;

**Dezvoltare experimentală** - dobândirea, combinarea, modelarea și utilizarea unor cunoștințe și competențe existente de ordin științific, tehnologic, de afaceri și alte cunoștințe și competențe relevante, cu scopul de a dezvolta produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite. Aceasta poate include, de exemplu, și activități care vizează definirea, planificarea și documentarea conceptuală a noilor produse, procese sau servicii. Dezvoltarea experimentală poate include crearea de prototipuri, demonstrarea, crearea de proiectepilot, testarea și validarea unor produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite în medii reprezentative pentru condițiile de funcționare reale, obiectivul principal fiind acela de a aduce noi îmbunătățiri tehnice produselor, proceselor sau serviciilor care nu sunt definitivitate în mod substanțial. Aceasta poate include dezvoltarea unui prototip sau pilot utilizabil comercial care este în mod obligatoriu produsul comercial final și a cărui producție este prea costisitoare pentru ca acesta să fie utilizat exclusiv în scopuri demonstrative și de validare. Dezvoltarea experimentală nu include modificările de rutină sau periodice aduse produselor, liniilor de producție, proceselor de fabricație, serviciilor existente și altor operațiuni în curs, chiar dacă modificările respective pot reprezenta ameliorări;

**Cercetare fundamentală** - activitatea experimentală sau teoretică întreprinsă, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi despre bazele fenomenelor și faptelor observabile, fără a fi avută în vedere nicio aplicare sau utilizare comercială directă;

**Cercetare industrială** - cercetarea sau investigația critică planificată în scopul dobândirii de cunoștințe și competențe noi pentru elaborarea unor noi produse, procese sau servicii sau pentru realizarea unei îmbunătățiri semnificative a produselor, proceselor sau serviciilor existente. Aceasta cuprinde crearea de părți componente ale unor sisteme complexe și poate include construcția de prototipuri în laborator sau într-un mediu cu interfețe simulate ale sistemelor existente, precum și de linii-pilot, atunci când acest lucru este necesar pentru cercetarea industrială și, în special, pentru validarea tehnologiilor generice;

**Costuri cu personalul** - costul cercetătorilor, al tehnicienilor și al altor membri ai personalului de sprijin în măsura în care sunt angajați în proiectul sau activitatea respectivă;



**Detașare** - angajarea temporară de personal de către un beneficiar, personalul având dreptul de a reveni la angajatorul anterior;

**Începerea lucrărilor sau începerea proiectului** înseamnă fie începerea activităților de C&D&I, fie primul acord dintre beneficiar și contractanți privind desfășurarea proiectului, în funcție de evenimentul care survine mai întâi. Lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și efectuarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate începerea lucrărilor;

**Infrastructură de cercetare** - înseamnă instalații, resurse și servicii conexe utilizate de comunitatea științifică pentru a desfășura activități de cercetare în domeniile sale respective și cuprinde principalele echipamente sau seturi de instrumente științifice, resurse de cunoștințe precum colecții, arhive sau informații științifice structurate, infrastructurile generice bazate pe tehnologia informației și comunicațiilor cum ar fi rețelele, materialul informatic, programele de software și instrumentele de comunicare, precum și orice alte mijloace necesare pentru desfășurarea activităților de cercetare. Asemenea infrastructuri pot fi „localizate” într-un singur sit sau „distribuite” (o rețea organizată de resurse)”.

**Inovare de proces** - punerea în aplicare a unei metode de producție sau de livrare noi sau îmbunătățite semnificativ (inclusiv modificări semnificative ale tehnicilor, echipamentelor sau software-ului), excepție făcând schimbările sau îmbunătățirile minore, creșterea capacităților de producție sau de prestare de servicii prin adăugarea de sisteme de fabricație sau logistice care sunt foarte asemănătoare cu cele utilizate deja, încetarea utilizării unui proces, simpla înlocuire sau majorare a capitalului, schimbări rezultate numai din modificarea prețurilor factorilor, personalizarea producției, localizarea, schimbările regulate, sezoniere și alte schimbări ciclice și comercializarea de produse noi sau îmbunătățite semnificativ;

**Inovarea de produs** - introducerea în circuitul economic a unui produs sau serviciu care este nou ori îmbunătățit substanțial în privința caracteristicilor și utilizărilor sale. Îmbunătățirile substanțiale pot fi ale specificațiilor tehnice, ale componentelor sau materialelor, ale programelor de calculator încorporate, ale utilizării sau ale altor caracteristici funcționale.

**Proiect de C&D** înseamnă o operațiune care include activități care acoperă în același timp una sau mai multe categorii de cercetare și dezvoltare definite în prezentul cadru și care este destinată să îndeplinească o sarcină indivizibilă de natură economică, științifică și tehnică exactă, cu obiective predefinite în mod clar. Un proiect de C&D poate fi alcătuit din mai multe pachete de lucru, activități sau servicii și include obiective clare, activitățile care urmează să fie desfășurate în vederea realizării obiectivelor respective (inclusiv costurile pe care le presupun acestea) și prestații concrete pentru a identifica rezultatele activităților respective și a le compara cu obiectivele relevante. Atunci când două sau mai multe proiecte de C&D nu sunt separabile în mod clar unele de altele și, în special, în cazul în care nu prezintă probabilități independente de succes tehnologic, acestea sunt considerate un singur proiect;

**Proprietate exclusivă** - organizația de cercetare, infrastructura de cercetare sau achizitorul public beneficiază de toate avantajele economice aferente drepturilor de proprietate intelectuală prin rezerva rea dreptului de a le utiliza fără restricții, în special dreptul de proprietate și dreptul de a acorda licențe. Acest lucru poate fi valabil, de asemenea, atunci când organizația de cercetare sau infrastructura de cercetare (respectiv, achizitorul public) decide să încheie alte contracte cu privire la drepturile respective, inclusiv acordarea licenței unui partener cu care este în relație de colaborare (respectiv, unor întreprinderi);





**Servicii de consultanță în domeniul inovării** - serviciile de consultanță, de asistență și de formare profesională în ceea ce privește transferul de cunoștințe, achiziția, protecția și valorificarea activelor necorporale, utilizarea standardelor și reglementărilor care le conțin;



**Servicii de asistență în domeniul inovării** înseamnă furnizarea de spații de birouri, bănci de date, servicii de cloud și de stocare a datelor, biblioteci, studii de piață, laboratoare, etichetare a calității, testare, experimentare și certificare sau alte servicii conexe, inclusiv serviciile furnizate de organizații de cercetare și de diseminare a cunoștințelor, infrastructuri de cercetare, infrastructuri de testare și experimentare sau clustere de inovare, în scopul dezvoltării de produse, procese sau servicii mai eficiente sau avansate din punct de vedere tehnologic, inclusiv punerea în aplicare a unor tehnologii și soluții inovatoare (inclusiv tehnologii și soluții digitale);

**Studiu de fezabilitate**- evaluarea și analiza potențialului unui proiect care urmărește să vină în sprijinul procesului decizional prin faptul că evidențiază în mod obiectiv și rațional punctele forte și punctele slabe ale acestuia, oportunitățile și amenințările și prin faptul că identifică resursele necesare pentru punerea sa în practică și, în ultimă instanță, perspectivele de succes ale acestuia; în înțelesul prezentului Ghid, acestea reprezintă studii de fezabilitate premergătoare activităților de cercetare-dezvoltare (a nu se confunda cu studiile de fezabilitate care pot fi solicitate ca anexe la cererile de finanțare, în special în cazul investițiilor publice în infrastructură, și care stau la baza proiectelor tehnice, fiind întocmite conform HG 907 / 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor / proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice).

**Solicitant** - IMM care depune o cerere de finanțare. Solicitanții ale căror cereri de finanțare sunt selectate pentru finanțare dobândesc calitatea de beneficiari;

9

**Transfer de cunoștințe**- orice proces care are scopul de a obține, de a colecta și de a face schimb de cunoștințe explicite și implicite, inclusiv de abilități și de competențe, în cadrul unor activități economice și neeconomice, cum ar fi colaborări în materie de cercetare, servicii de consultanță, acordare de licențe, creare de produse derivate, publicare și mobilitate a cercetătorilor și a altor categorii de personal implicate în activitățile respective. Pe lângă cunoștințele științifice și tehnologice, transferul de cunoștințe include, de asemenea, alte tipuri de cunoștințe, precum cele referitoare la utilizarea standardelor și a reglementărilor din care fac parte acestea, cunoștințele privind condițiile mediilor de operare din viața reală și metodele de inovare organizațională, precum și gestionarea cunoștințelor legate de identificarea, dobândirea, protejarea, apărarea și exploatarea activelor necorporale;



## 2. ELEMENTE DE CONTEXT

### 2.1. Informații generale Program

Programul Regiunea Centru (PR Centru) își propune continuarea viziunii strategice privind dezvoltarea regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile din PDR 2014-2020 implementate prin POR 2014-2020 și alte programe naționale.

Viziunea strategică a PR Centru 2021-2027, în concordanță cu viziunea strategică din PDR Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, este ca Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie o prioritate.

Informații suplimentare privind PR Centru pot fi consultate accesând <http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>

### 2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

<b>OP. 1</b>	<b><i>O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale</i></b>
--------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Una din nevoile majore ale IMM-urilor din Regiunea Centru este creșterea gradului de modernizare și extinderea inovării. Deși există interes real pentru inovarea și modernizarea proceselor de producție, precum și a produselor și serviciilor oferite, capacitățile financiare și organizatorice ale acestor companii sunt insuficiente pentru a le asigura accesul dorit la cele mai performante tehnologii.

Valoarea foarte scăzută a cheltuielilor de inovare a IMM în Regiunea Centru arată necesitatea de susținere a investițiilor în IMM, iar în lipsa susținerii pentru difuzarea inovării în companii va fi mult încetinită. IMM sunt defavorizate față de companiile mari în accesul la resurse pentru modernizare tehnologică și adoptarea de tehnologii avansate. Fără o susținere publică, nivelul de competitivitate al IMM regionale va fi erodat rapid prin adâncirea diferențelor tehnologice, ceea ce va afecta fundamental gradul de dezvoltare al regiunii.

De asemenea, în ce privește IMM, Raportul de țară din 2020 privind România identifică creșterea rapidă a costului cu forța de muncă drept o amenințare la adresa competitivității, la care se adaugă și lipsa îmbunătățirilor în ceea ce privește abilitățile forței de muncă, criza de talente și personal calificat afectând, în primul rând, IMM. Conform Raportului de țară, firmele autohtone sunt, în medie, mai mici, mai puțin productive și mai puțin inovative decât companiile mari, în majoritate cu capital străin. Firmele mici tind să investească mai puțin în noi tehnologii, chiar și în sectoarele knowledge intensive, utilizarea roboților, spre exemplu, fiind de 5 ori mai scăzută decât în firmele mari.

Având în vedere orientarea industrială a Regiunii Centru, precum și faptul că aproape 90% din companiile din regiune sunt IMM-uri, creșterea competitivității acestui segment economic este esențială. Nevoile IMM-urilor țin, mai ales, de accesul la resurse pentru investiții, ele fiind într-o poziție de inferioritate față de întreprinderile mari. Din 2010 până în 2019, productivitatea muncii din Regiunea Centru a crescut de la 28,67% la 42,08% din media UE (date EUROSTAT, PIB/total angajați), dar încă diferența față de media UE este semnificativă, ceea ce justifică impulsivitatea creșterii competitivității pentru IMM-uri. În special în sectorul industrial, dar nu numai, adoptarea noilor tehnologii este, pentru IMM, răspunsul optim la tensionarea pieței muncii din Regiune și singurul instrument cu care pot contracara absorbția forței de muncă din piață de către companiile mari, cu care nu pot concura în termeni de salarizare la aceeași intensitate a utilizării forței de muncă pe unitatea de produs. Prin orientarea acestui interes spre cele



mai noi tehnologii efectul în economia regională se va maximiza. Susținerea competitivității IMM-urilor prin investiții, va contribui la avansarea în lanțurile valorice, alimentând și procesul de inovare în condițiile în care, conform RIS3 Centru, achiziția de tehnologie este un important driver al achiziției de cunoaștere.

<b>OS 1.1</b>	<b><i>Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</i></b>
---------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Acțiunile OS 1.1, incluse în PR Centru, vizează consolidarea capacității regionale de CDI și dezvoltarea conexiunilor între mediul de CD, afaceri și societate, pentru a crea produse, procese, practici, metode sau servicii noi sau îmbunătățite, în concordanță cu RIS3. Sprijinul prin program este orientat spre activități de CDI care pornesc – cel puțin – de la un nivel de pregătire tehnologică (TRL)=3. Activitățile de CDI sunt orientate și spre procese de cercetare și inovare, transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, cu centre de CD și universități. Acestea vor pune accent pe economia cu emisii reduse de CO2, pe reziliență și pe adaptarea la schimbările climatice, precum și pe economia circulară. Sunt sprijinite prin grant-uri IMM-urile, firmele mici cu capitalizare medie și parteneriatele dintre IMM-uri și alte tipuri de întreprinderi.

<b>OS 1.4</b>	<b><i>Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat</i></b>
---------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Acest obiectiv specific se regăsește în Prioritatea 1 O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, prin intervenții complementare cu alte apeluri și investiții ale Programului Regiunea Centru și are rolul de a genera valoare adăugată pentru proiectele finanțate prin OS 1. Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate. Complementaritatea este prevăzută să valorifice, în primul rând, investiția în active ca vector de catalizare a achiziției de cunoaștere, accentuând componenta soft a transferului de cunoaștere care se realizează odată cu transferul de tehnologie/dezvoltarea de tehnologie.

Alături de activitățile de cercetare industrială, dezvoltare experimentală necesare transferului în piață a unui rezultat al cercetării, solicitanții au posibilitatea de a prevedea în proiect activități de instruire specifică, inclusiv up-skilling și re-skilling, pentru angajații implicați direct în proiectele finanțate, în vederea achiziționării de competențe și abilități tehnice, de management, antreprenoriale, protecția mediului, altele; activități de susținere a accesului la instruire în vederea creșterii capacității echipelor implicate din entitățile de cercetare și inovare de a valorifica pentru piață stocul de cunoaștere existent și generat; achiziția de competențe prin instruire în vederea creșterii capacității entităților de transfer tehnologic de a furniza servicii specializate pentru companii.

<b>Prioritatea 1</b>	<b><i>O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă</i></b>
----------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------

**Prioritatea 1 se implementează în cadrul Obiectivului de Politica 1 al UE, O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale** ce își propune valorificarea potențialului inovativ existent în domeniile RIS3, prin sprijinirea structurilor de CDI și TT care să permită inovarea și transferul de tehnologie către firme, susținerea întregului ciclu de inovare la nivel de întreprindere și modernizarea industrială la nivelul IMM coroborat cu susținerea structurilor de sprijinire a afacerilor. FEDR oferă sprijin pentru investiții productive în IMM-uri, în sensul de investiții în active fixe corporale și necorporale pentru producerea de



bunuri și servicii, contribuind, astfel, la creșterea brută de capital și la crearea și menținerea locurilor de muncă.

<b>Ațiunea 1.3</b>	<b>Ațiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă</b>
<b>Intervenția 1.3.1.</b>	<b>Trecerea de la idee la piață – sprijin pentru IMM-uri</b>

Această intervenție se adresează direct activităților de inovare realizate în IMM-uri și corespunde provocărilor identificate în strategia programului, respectiv nivelul scăzut al inovării în companii, reducerea masivă a cheltuielilor cu inovarea, precum și a barierelor în difuzarea inovării identificate în RIS3 Centru. Intervenția urmărește dezvoltarea, în cadrul IMM-urilor, a unor produse și/sau procese sau tehnologii noi sau substanțial îmbunătățite, în scopul producției și comercializării acestora, bazate pe un rezultat al cercetării.

Ațiunile susținute acoperă acces la finanțare pentru: activități de inovare de tipul cercetare industrială, dezvoltare experimentală, investiții corporale și necorporale, acces la servicii de transfer tehnologic și de asistență pentru inovare, studii de fezabilitate, networking (inclusiv costuri salariale) și alte costuri de investiții pentru implementarea inovării.

Obiectivul major al acestei intervenții este facilitarea valorificării comerciale și industriale a inovațiilor proprii de către companii. Intervenția se adresează în special start-up-urilor inovative, dar și IMM-urilor mature, care doresc să încerce să își dezvolte inovații care se traduc în produse inovative.

Intervenția susține ciclul de inovare<sup>1</sup> în IMM-uri prin facilitarea valorificării inițiativelor și transformarea lor în bunuri și servicii inovative gata de comercializare și utilizare.

## 2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

Prezentul ghid a fost întocmit în conformitate cu legislația națională și comunitară aplicabilă, prevederile acestuia nefiind de natură să prejudicieze normele legale.

Lista orientativă a actelor normative naționale și comunitare aplicabile poate fi consultată la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

Ațiunile susținute prin prezentul apel de proiecte contribuie la implementarea următoarelor documente strategice:

- Strategia de specializare inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027, disponibilă la <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/ssi-centru-consolidata/>
- Strategia privind Tranziția Industrială în România, documentul de poziție fiind disponibil la [https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/plan\\_tranz\\_industriala\\_rev2-iun-2021.pdf](https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/plan_tranz_industriala_rev2-iun-2021.pdf)
- COM(2020) 98 final – Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Un nou Plan de acțiune privind economia circulară pentru o Europă mai curată și mai competitivă
- C(2022) 481 final - Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie.

<sup>1</sup> Fluxul de activități realizat cu scopul de a transforma o idee într-un produs vandabil, nou sau ameliorat, sau într-un proces operational în industrie sau în comerț, sau într-o nouă metoda socială. Ciclul de inovare include următoarele patru secvențe/procese: managementul ideilor, dezvoltarea proiectelor, protecție și exploatare, introducerea pe piață. Elementul de noutate este evidențierea protecției și valorificării rezultatelor din inovare ca procese distincte. O astfel de abordare presupune concentrarea pe întreg lanțul de activități, de la găsirea de idei noi până la transformarea lor în produse și servicii care răspund unor nevoi reale. Materializarea procesului de inovare în cadrul organizațiilor este extrem de diversă, în raport cu formele și obiectivele inovării



- Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022-2027, documentul fiind disponibil la <https://www.mcid.gov.ro/wp-content/uploads/2022/12/strategia-na-ional-de-cercetare-inovare-i-specializare-inteligent-2022-2027.pdf>.
- Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2022-2027 documentul fiind disponibil la <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2022/09/ANEXA-33.pdf>.



Solicitantul/Beneficiarul are obligația de a asigura furnizarea către AM a următoarelor categorii de date privind utilizarea fondurilor: prenumele, numele și data nașterii beneficiarului real/beneficiarilor reali al/ai destinatarului fondurilor sau al contractantului, astfel cum este definit la art.3, alin.(6) din DIRECTIVA (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

GHID CONSULTANT



### 3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

#### 3.1. Tipul de apel

**Apelul de proiecte este de tip competitiv, cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.**

Astfel, proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul subsecțiunii 4.3 a prezentului document, în limita fondurilor disponibile acestui apel de proiecte.

Pot intra în etapa de contractare proiectele care se încadrează în alocarea financiară, care în urma evaluării tehnice și financiare au obținut un punctaj de minim 60 de puncte, să nu fi fost notat cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare).

#### 3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

Prin prezentul apel de proiecte, sprijinul se va acorda sub formă de grant.

#### 3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară corespunzătoare acestui apel este de **8.748.398,82 euro**, din care sprijin **7.436.139,00 euro** și **1.312.259,82 euro** finanțare de la bugetul de stat.

Cursul valutar la care se va calcula încadrarea în alocarea financiară a apelului de proiecte este cursul inforeuro valabil în luna lansării apelului de proiecte, respectiv luna ....., 1 euro- ..... lei. Contractarea proiectelor depuse în cadrul prezentului apel se realizează în limita fondurilor disponibile.

În cadrul prezentului apel de proiecte, există posibilitatea supracontractării conform OUG nr. 133/2021 – art. 15, alin. 1, lit. b) și art. 5, alin 2 al HG nr. 829/2022, în funcție de disponibilitatea fondurilor, pe baza instrucțiunilor emise de AM PR Centru.

#### 3.4. Rata de cofinanțare

Solicitanții de finanțare vor respecta intensitatea maximă admisă conform ratelor de cofinanțare aplicabile cheltuielilor eligibile după cum urmează:

Detalii privind rata de cofinanțare, în funcție de tipul de ajutor aplicabil:

##### Etapele 1 și 2 (Etapa de cercetare-dezvoltare)

**Sprijinirea activităților specifice cu caracter inovativ realizate de IMM-uri cu scopul principal de a demonstra funcționalitatea și de a verifica un anumit concept de produs și/sau proces sau tehnologie care poate fi realizat și pus pe piață, demonstrând parcurgerea etapelor de maturitate tehnologică, pornind de la nivelul minim 3.**

##### a) Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare

Pentru proiectele depuse în cadrul prezentului apel, quantumul cofinanțării solicitantului în limita intensității ajutoarelor pentru proiecte de cercetare și dezvoltare (**art. 25 din Regulamentul (UE) 651/2014, cu modificările și completările ulterioare**), stabilite în funcție de tipul de cercetare prevăzut în Regulamentul (UE) 651/2014, cu modificările și completările ulterioare, precum și de tipul solicitantului (încadrarea în categoria microîntreprinderilor, întreprinderilor mici sau mijlocii), este conform tabelului de mai jos:

	Contribuția proprie a solicitantului la valoarea eligibilă a proiectului	
	Mijlocie	Mică/Micro
Cercetare industrială	25%	20%
Dezvoltare experimentală	50%	40%



Studii de fezabilitate (pentru activități de CD)	40%	30%
--------------------------------------------------	-----	-----

**Etapa 3 (introducerea în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produsului si/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării)**

Implementarea unor investiții inițiale ce au ca scop punerea în piață a produselor si/sau proceselor/tehnologiilor/serviciilor, rezultatelor cercetării, cu caracter inovator, dezvoltate în urma etapei 1 și 2.

**b) Ajutoare regionale pentru investiții (Investiții inițiale pentru inovare în vederea introducerii în producție a rezultatelor obținute din cercetare- dezvoltare)**

Pentru **activitățile aferente ajutorului de stat regional și categoriile de activități eligibile, aferente acestei scheme**, contribuția programului (acoperită din FEDR și co-finanțarea națională acordată din bugetul de stat) se acordă în limita intensității ajutorului de stat regional, care se aplică la suma cheltuielilor eligibile finanțabile prin acest tip de ajutor. Intensitățile, în afară de tipul de activitate și categoria de cost eligibilă aferentă, sunt influențate inclusiv de încadrarea solicitantului în diferitele categorii de întreprinderi și intensitățile regionale aplicabile, respectiv de locul de implementare.

	Contribuția proprie a solicitantului la valoarea eligibilă a proiectului	
	Mijlocie	Mică/Micro
<b>Investiții inițiale pentru inovare</b> în vederea introducerii în producție a rezultatelor obținute din cercetare- dezvoltare în județele Brașov, Covasna, Harghita și Sibiu	50%	40%
<b>Investiții inițiale pentru inovare</b> în vederea introducerii în producție a rezultatelor obținute din cercetare- dezvoltare județul Alba, Mures	40%	30%

**c) Ajutorul de minimis**

Pentru activitățile aferente ajutorului de minimis, contribuția programului (acoperită din FEDR și co-finanțarea națională acordată) este de maximum 100% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis și în limita plafonului de minimis. În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) NR. 1407/2013 al CE din 18 decembrie 2013, privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cuantumul ajutoarelor de minimis este de maximum 200.000 EUR pentru 3 ani financiari consecutivi, cu excepția sectorului transport rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost, caz în care cuantumul ajutorului este stabilit la limita de 100.000 EUR.

**3.5. Zona/zonelor geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte**

Zona vizată de prezentul apel de proiecte trebuie să fie situată în Regiunea Centru, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), mediul urban sau rural .



### 3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Apelul sprijină proiectele care urmăresc dezvoltarea unor produse și/sau procese sau tehnologii noi sau substanțial îmbunătățite (etapele 1 și 2), în scopul producției și comercializării acestora (etapa 3), bazate pe cercetarea realizată în etapele 1 și 2. Prin proiectul propus se urmărește demararea activităților de cercetare-dezvoltare, susținerea întreprinderilor, întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), pentru realizarea și dezvoltarea unor produse sau servicii inovatoare. Astfel, se urmărește finanțarea proiectelor cu grad ridicat de inovare care au potențialul de a fi valorificate în piață.

Intervenția este organizată în 3 etape, cu intensitate graduală a finanțării, pe etape de evoluție și în funcție de realizarea obiectivelor.

Pentru Etapa 1 și etapa 2, sunt sprijinite strict activitățile de CD. Prin proiectul propus la finanțare, se urmărește parcurgerea etapelor de maturitate tehnologică, de la minim TRL 3 (Demonstrarea conceptului privind funcționalitățile critice sau caracteristicile la nivel analitic sau experimental) și până la - TRL 9 (Sisteme a căror funcționalitate a fost demonstrată în mediul operational) este ultima etapă înainte de trecerea în producție de serie.

#### Etapa 1

**Etapa 1 vizează proiectele în care se pornește de la studii și măsurători inițiale de laborator pentru a valida predicțiile analitice ale elementelor separate ale tehnologiei (minim nivel de maturitate tehnologică TRL 3- Demonstrarea conceptului privind funcționalitățile critice sau caracteristicile la nivel analitic sau experimental) și se concretizează cu o tehnologie demonstrată din punct de vedere al funcționalității, în mediul industrial (nivel de maturitate tehnologică TRL 6).**

**Atentie! In etapa 1, intervenția poate să sprijine și proiectele în care se pornește de la o tehnologie validată în condiții de laborator/relevante de funcționare (nivel de maturitate tehnologică TRL 4/5) și se concretizează cu o tehnologie demonstrată din punct de vedere al funcționalității, în mediul industrial (nivel de maturitate tehnologică TRL 6).**

**Etapa 1 se concretizează cu o tehnologie demonstrată din punct de vedere al funcționalității, în mediul industrial (nivel de maturitate tehnologică TRL 6).**

**TRL 4 - Validarea componentelor și/sau a ansamblului în condiții de laborator: Testarea / validarea de laborator a componentei / procesului prototip alfa. Se efectuează proiectarea, dezvoltarea și testarea în laborator a componentelor tehnologice.**

**TRL 5 - Validarea componentelor și/sau a ansamblului în condiții relevante de funcționare (mediul industrial): Testarea în laborator a sistemelor integrate / semi-integrate. Validarea componentelor și / sau proceselor în mediul relevant**

**TRL 6 - Demonstrarea funcționalității modelului în condiții relevante de funcționare (mediul industrial): Demonstrația prototipului de sistem / proces într-un mediu operațional**

Pentru a demara etapa 2 de implementare, solicitantul trebuie să demonstreze nivelul de maturitate tehnologică (TRL 6). Se va anexa un Raport de maturitate tehnologică realizat de către o organizație de cercetare, inclusă în Registrul Potențialilor Contractorilor, care detine, în protofoliu propriu, proiecte de CD din domeniul de specializare inteligentă selectat de solicitant.

#### Etapa 2

**Etapa 2 vizează proiectele care au un nivel de maturitate tehnologică minim TRL 6 și se finalizează cu demonstrarea funcționalității sistemului în mediu operațional (TRL 9)**





Pentru proiectele care ajung la o maturitate superioară, respectiv TRL 7-9 (Sisteme a căror funcționalitate a fost demonstrată în mediul operational) valoarea sprijinului se suplimentează pentru introducerea în piață/preluarea la nivel intern a produselor și/sau proceselor/tehnologiilor/serviciilor rezultate din activitate de CDI.

De asemenea, este posibil ca un solicitant care detine un rezultat de cercetare aflat la un nivel de maturitate tehnologica superior (TRL 6/7) sa poata depune un proiect intrand direct in etapa 2.

**TRL 7 - Demonstrarea funcționalității prototipului în condiții relevante de funcționare: Sistem pilot integrat demonstrat. Demonstrarea prototipului sistemului/procesului în mediu operațional- (nivel pilot integrat).**

**TRL 8 - Sisteme finalizate și calificate: Sistem încorporat în design comercial. Sistemul / procesul a fost actualizat și calificat prin testare și demonstrație- (demonstrație precomercială).**

**TRL 9 – Sisteme a căror funcționalitate a fost demonstrată în mediul operational: Sistem dovedit și pregătit pentru implementarea comercială completă. Sistemul real dovedit prin operațiuni de succes în mediul de operare și pregătit pentru desfășurarea comercială completă. Este ultima etapă înainte de trecerea în producție.**

Durata unui proiect (etapa 1) este cuprinsă între 12 și 18 luni. Pentru proiectele care ajung la o maturitate superioară, respectiv TRL 7/8/9 (prototip demonstrat în mediul operațional/ demonstrație precomercială/ sistem dovedit și pregătit pentru implementarea comercială completă) valoarea sprijinului se poate suplimenta, iar durata proiectului poate fi extinsă cu până la 6 luni. Pentru proiectele care vizează direct etapa 2 de dezvoltare tehnologica, perioada de implementare este 12 luni.

17

Perioadele mai sus mentionate nu contin perioada de implementare aferentă activitatilor de productie si lansarea pe piață ("go to market");.

Dacă, la finalul TRL5/TRL 6, se demonstrează că premisele și/sau testarea modelului conceptual inovativ nu pot/poate fi continuate/continuată, nefiind demonstrată funcționalitatea și/sau validitatea unui potențial produs/ serviciu și/sau proces care poate fi realizat și pus pe piață, activitățile de CD in cadrul contractului de finanțare vor fi sistate, precum și finanțarea acestora, fără recuperarea finanțării nerambursabile acordate integral și/sau proporțional.

Pentru a demara etapa 3 de implementare, solicitantul trebuie sa demonstreze nivelul de maturitate tehnologica (minim TRL 8). Se va anexa un Raport de maturitate tehnologica realizat de catre o organizatie de cercetare, inclusa in Registrul Potentialilor Contractorilor, care detine, in protofoliu propriu, proiecte de CD din domeniul de specializare inteligenta selectat de solicitant.

### **Etapa 3 Introducerea în producție și lansarea pe piață ("go to market");**

Cercetarea se consideră încheiată numai după aplicarea ei în producție și obținerea rezultatelor scontate, respectiv comercializarea produselor/proceselor/tehnologiilor/serviciilor obținute.

Pentru etapa 3, perioada de implementare a proiectului este de 12 luni. Aceasta etapa poate fi lansată paralel cu etapa de dezvoltare tehnologica atunci când proiectul a ajuns la un nivel de maturitate tehnologica de minim 8.

Tipurile de acțiuni sprijinite în cadrul prezentului apel de proiecte sunt următoarele:



**A. Ajutorul de stat pentru activități de cercetare-dezvoltare, care implică investiții în active fixe corporale și necorporale, cheltuieli salariale și servicii achiziționate din surse externe:**

**Activități de cercetare aplicată (cercetare industrială, dezvoltare experimentală sau orice combinație a acestora), definite conform Regulamentului (UE) nr. 651/2014, cu modificările și completările ulterioare:**

**Partea din proiectul de cercetare și dezvoltare care beneficiază de ajutor trebuie să includă exclusiv activități care se încadrează în următoarele categorii**

- (a) cercetare industrială;**
- (b) dezvoltare experimentală;**
- (c) studii de fezabilitate (pentru cercetare industrială, pentru dezvoltare experimentală)**

**1) cercetare industrială** înseamnă cercetarea sau investigația critică planificată în scopul dobândirii de cunoștințe și competențe noi pentru elaborarea unor noi produse, procese sau servicii sau pentru realizarea unei îmbunătățiri semnificative a produselor, proceselor sau serviciilor existente. Aceasta cuprinde crearea de părți componente ale unor sisteme complexe și poate include construcția de prototipuri în laborator sau într-un mediu cu interfețe simulate ale sistemelor existente, precum și de linii-pilot, atunci când acest lucru este necesar pentru cercetarea industrială și, în special, pentru validarea tehnologiilor generice;

**2) dezvoltare experimentală** înseamnă dobândirea, combinarea, modelarea și utilizarea unor cunoștințe și competențe existente de ordin științific, tehnologic, de afaceri și alte cunoștințe și competențe relevante, cu scopul de a dezvolta produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite. Aceasta poate include, de exemplu, și activități care vizează definirea, planificarea și documentarea conceptuală a noilor produse, procese sau servicii. Dezvoltarea experimentală poate include crearea de prototipuri, demonstrarea, crearea de proiecte-pilot, testarea și validarea unor produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite în medii reprezentative pentru condițiile de funcționare reale, obiectivul principal fiind acela de a aduce noi îmbunătățiri tehnice produselor, proceselor sau serviciilor care nu sunt definitivare în mod substanțial. Aceasta poate include dezvoltarea unui prototip sau pilot utilizabil comercial care este în mod obligatoriu produsul comercial final și a cărui producție este prea costisitoare pentru ca acesta să fie utilizat exclusiv în scopuri demonstrative și de validare. Dezvoltarea experimentală nu include modificările de rutină sau periodice aduse produselor, liniilor de producție, proceselor de fabricație, serviciilor existente și altor operațiuni în curs, chiar dacă modificările respective pot reprezenta ameliorări;

**3. studii de fezabilitate** înseamnă evaluarea și analiza potențialului unui proiect care urmărește să vină în sprijinul procesului decizional evidențiind în mod obiectiv și rațional punctele forte și punctele slabe ale acestuia, oportunitățile și amenințările, și identificând resursele necesare pentru punerea în practică și, în ultimă instanță, perspectivele de succes ale acestuia.

Atenție! Studiul de fezabilitate este aferent unui proiect de cercetare industrială/dezvoltare experimentală și se finanțează în limita a 5% din activitatea de cercetare industrială/dezvoltare experimentală propusă la finanțare. Nu se finanțează doar Studiul de fezabilitate!!! A nu se confunda cu studiile de fezabilitate care pot fi solicitate ca anexe la cererile de finanțare, în special în cazul investițiilor publice în infrastructură, și care stau la baza proiectelor tehnice, fiind în-tocmite conform HG 907 / 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor / proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice).

Investițiile trebuie să fie legate de activitățile enumerate mai sus (1-3) și pot cuprinde:

- a) Construcția de noi departamente de CD (laboratoare de CD în cadrul IMM-ului), modernizarea și extinderea departamentelor existente, însoțită obligatoriu de dotarea acestora cu echipamente și instrumente de cercetare, cu condiția ca solicitantul să demonstreze că investițiile sunt legate de obiectivul proiectului și sunt necesare implementării proiectului de cercetare-dezvoltare propus ;



**Atenție! În ceea ce privește clădirile, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului de CD, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate.**

**Referitor la investiția care vizează achiziția de dotări (instrumente și echipamente de CD), acestea sunt eligibile în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. În cazul în care aceste instrumente și echipamente nu sunt folosite pe întreaga lor durată de viață în proiectul de CD, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate;**

- b) Achiziția de obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile exclusiv pentru cercetare industrială și dezvoltare experimentală, în limita a 20 %, aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare.
- c) costurile cu personalul: cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar, în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect, în limita a 20 %, aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare.
- d) achiziționarea de servicii de cercetare industrială / dezvoltare experimentală, inclusiv colaborarea în rețea în vederea realizării schimbului de cunoștințe și tehnologii;
- e) Cheltuieli aferente cercetării contractuale, cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe, în condiții de concurență deplină,
- f) Achiziția serviciilor de consultanță și serviciilor echivalente folosite exclusiv pentru proiectul de CD (inclusiv raportul de evaluare tehnologică cu privire la stabilirea nivelului de maturitate tehnologică la momentul depunerii cererii de finanțare, respectiv la momentul finalizării etapei 1 și 2).

Literele d, e, f, sunt finanțate în limita a 20 %, aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare.

19

**Solicitantul trebuie să demonstreze că realizarea infrastructurii propuse, costurile estimate, au ca scop desfasurarea activitatii de cercetare-dezvoltare necesara parcurgerii Etapelor 1 si 2.**

**Se finanțează numai proiectele a căror arie de cercetare propusă prin proiect se concentrează pe domeniile tematice prioritare, detaliate în Strategia de Specializare Inteligența a Regiunii Centru (RIS3)<sup>2</sup>**

#### **B. Ajutorul de stat regional a proiectului**

**Ajutorul de stat regional implică investiții inițiale în active corporale și necorporale:**

- a) lucrări de construire, extindere a spațiilor de producție/servicii, inclusiv a utilităților generale;
- b) achiziția de active corporale (echipamente, instalații, dotări)
- c) Achiziția de active necorporale

Scopul investiției vizează strict introducerea în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului inovativ rezultat în urma cercetării din etapa 1 și 2.

**Echipamentele și spațiul de producție/servicii trebuie să fie realizat pentru activitatea de punerea în fabricație/ funcțiune/ operare/ aplicare pentru produs/ proces/ tehnologie/ serviciu obținut în etapele anterioare fără a include întreaga activitate de producție/servicii a solicitantului.**

#### **C. Ajutorul de minimis**

- a) Activități privind obținerea, validarea și protejarea drepturilor de proprietate industrială, brevetelor și altor active necorporale;

<sup>2</sup> Disponibilă la <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/ssi-centru-consolidata/>. Conform studiilor realizate, pentru IMM, accesul la resurse pentru investiții constituie principala barieră în adoptarea noilor tehnologii.



- b) Detașarea de personal cu înaltă calificare de la un organism de cercetare și de difuzare a cunoștințelor sau de la o întreprindere mare, care efectuează activități de cercetare, dezvoltare și inovare, într-o funcție nou creată în cadrul întreprinderii beneficiare, fără să se înlocuiască alți membri ai personalului;
- c) Activități de servicii de consultanță și de asistență în domeniul inovării, inclusiv pentru serviciile furnizate de organizații de cercetare și de diseminare a cunoștințelor, de infrastructuri de cercetare, de infrastructuri de testare și experimentare sau de clustere de inovare, în vederea introducerii în producție a rezultatelor obținute din cercetare-dezvoltare
- d) Activități de promovare a produsului/tehnologiei/serviciului nou obținut:
- Activități de internaționalizare (participarea, la nivel internațional, în afara României, la târguri, misiuni comerciale, expoziții, în calitate de expozant). Taxele de participare la aceste evenimente vor fi considerate cheltuieli eligibile.
  - Activități de participare la targ/expoziție/salon din Romania, în calitate de expozant). Taxele de participare la aceste evenimente vor fi considerate cheltuieli eligibile.
  - Campania de marketing și promovare: Promovarea prin Radio sau TV.
- e) Achiziția serviciilor de instruire pentru personalul angajat în vederea dezvoltării competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenoriat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare.

De asemenea, pe lângă punctele de mai sus, sunt eligibile și activitățile legate de implementarea proiectului prin corelare cu secțiunea privind eligibilitatea cheltuielilor (audit financiar, măsuri de informare și publicitate obligatorii, cheltuielile de consultanță și proiectare).

### 3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Principalul grup țintă este reprezentat de întreprinderi din Regiunea Centru – microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii. În subsidiar, un grup țintă suplimentar este reprezentat de angajații entităților susținute.

20

### 3.8. Indicatori

#### 3.8.1. Indicatori de realizare

**Indicatorii de realizare** sunt indicatori de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției. Indicatorii de realizare sunt monitorizați la nivel de program și la nivel de proiect. În cazul prezentului apel, indicatorii de realizare vizați sunt:

**Indicatori de program:** Sunt indicatorii care au fost incluși în program, justificați în cadrul de performanță al PR Centru și care servesc la cuantificarea rezultatelor Programului.

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin	Număr întreprinderi	0	35
RCO 02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi	0	35
RCO 05	Întreprinderi noi care beneficiază de sprijin	Număr întreprinderi	0	17





RCO 101	Întreprinderi care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și pentru antreprenariat	Număr întreprinderi	0	35
---------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------	---	----

### Indicatori de proiect

Pentru monitorizarea efectelor sprijinului primit prin PI 1 OS.1.1 și OS.1.4 din PR Centru, la nivelul fiecărui proiect vor fi evidențiați următorii indicatori:

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă
RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin	Număr întreprinderi	0	35
RCO 02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi	0	35
RCO 05	Întreprinderi noi care beneficiază de sprijin	Număr întreprinderi	0	17
RCO 101	Întreprinderi care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și pentru antreprenariat	Număr întreprinderi	0	35

21

### 3.8.2. Indicatori de rezultat

**Indicatori de rezultat** sunt indicatori de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite. Indicatorii de rezultat sunt monitorizați la nivel de program și la nivel de proiect. În cazul prezentului apel, indicatorii de rezultat vizați sunt:

**Indicatori de program:** Sunt indicatorii care au fost incluși în program, justificați în cadrul de performanță al PR Centru și care servesc la cuantificarea rezultatelor Programului.

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCR 03	Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese	Număr întreprinderi	0	35
RCR 05	IMM-uri care introduc inovații la nivel intern	Număr întreprinderi	0	18
RCR 98 –	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenariat, ecologice, altele)	Număr angajati	0	



## Indicatori de proiect

Pentru monitorizarea efectelor sprijinului primit prin PI 1 OS.1.1 și OS.1.4 din PR Centru, la nivelul fiecărui proiect vor fi evidențiați următorii indicatori:

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă
RCR 03	Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese	Număr întreprinderi	0	35
RCR 05	IMM-uri care introduc inovații la nivel intern	Număr întreprinderi	0	18
RCR 98 –	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	Număr angajati	0	

Indicatorii de proiect trebuie să contribuie la îndeplinirea indicatorilor de program pentru Programul Regiunea Centru 2021-2027. Fiecare proiect va selecta, în mod obligatoriu, indicatorul RCO 01, RCO 02, RCR 03 și, după caz, RCO 05 și RCR 05. Valoarea care va fi înscrisă la acești indicatori este "1"

- În cazul în care proiectele prevăd activități privind instruirea angajaților, vor fi selectați și indicatorii RCO 101 (unde valoarea țintă este 1) și RCR 98 (unde valoarea țintă este egală cu numărul de persoane care este prevăzut să finalizeze instruirii sau activități pentru dezvoltarea competențelor sau abilităților cu sprijin din proiect).

RCR 03-Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese

Inovațiile privind produsele sau procesele trebuie să fie noi pentru întreprinderea susținută, dar nu este necesar să fie noi pe piață. Inovațiile pot să fi fost inițial dezvoltate de întreprinderile sprijinite sau de alte întreprinderi sau organizații.

RCR 05 - IMM-uri care introduc inovații la nivel intern

Activitățile de inovare sunt realizate in-house de către întreprinderea susținută și nu sunt contractate altor întreprinderi sau alte organizații de cercetare.

### 3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)

#### ETAPA 1 și ETAPA 2 – AJUTOR DE STAT PENTRU CERCETARE DEZVOLTARE

Indicatorii suplimentari, care fac obiectul monitorizării implementării activităților din etapa 1 și 2- Ajutor de stat pentru cercetare-dezvoltare se referă la:

1. Număr de brevete/licențe/mărci înregistrate, desene și modele, valabile, publicate în Buletinul EPO (European)/BOPI de către OSIM sau orice altă formă de proprietate intelectuală asupra modalității de aplicare în piață, prin transfer tehnologic, a rezultatelor cercetărilor realizate în



cadrul etapei 1 și 2 a proiectului. În cazul aplicațiilor software se va lua în considerare înregistrarea aplicațiilor respective în registrele corespunzătoare la Oficiul Român pentru Drepturile de Autor.

2. Livrabile:

TRL 4: Livrabilele includ rezultatele testelor pentru ansamblul de componente și rapoarte care prezintă analiza datelor obținute, metodologia de testare și evidențiază diferențele în raport cu funcționalitatea și performanțele așteptate. Sunt evidențiate riscurile și soluțiile de mitigare, precum și propuneri pentru îmbunătățire din perspectiva trecerii la următorul nivel de maturitate tehnologică.

TRL 5: Livrabilele includ rezultatele testelor de laborator și rapoarte privind semnificația rezultatelor pentru testarea ulterioară într-un mediu real, metodologia de testare, analiza datelor obținute și măsuri pentru îmbunătățire, analiza de riscuri. Sunt prezentate de asemenea modificările făcute față de sistemul/produsul testat anterior.

TRL 6 Livrabilele includ informații asupra modului în care au fost proiectate și implementate testele, rapoarte care includ analiza rezultatelor obținute (inclusiv eventualele efecte de scalare și statistice) și interpretarea posibilelor diferențe induse de acestea în raport cu situația aplicației concrete. Rapoartele vor include și analiza de riscuri (tehnice, tehnologice, scalare, etc.)

TRL 7: Livrabilele includ raport care include descrierea modului în care au fost efectuate testele, rezultatele și interpretarea lor (inclusiv la nivel statistic), analiza diferențelor dintre mediul de testare și mediul real, și extrapolarea lor pentru funcționarea în mediul real. Raportul trebuie să includă de asemenea analiza de riscuri (cu includerea soluțiilor de mitigare) și propuneri pentru cerințele care trebuie rezolvate pentru trecerea la nivelul tehnologic imediat superior.

TRL 8: Procedurile de operare/utilizare.

3. Dovada publicării a rezultatului cercetării în reviste de specialitate.

4. Numărul parcurs de etape specifice de validare a ipotezelor și testare a modelului conceptual propus pe baza planului de lucru prezentat la finalul etapei 1/2 (etapele de TRL 6/ respectiv 9)

Pentru atestarea nivelului de pregătire tehnologică se va anexa un Raport de maturitate tehnologică realizat de către o organizație de cercetare, inclusă în Registrul Potențialilor Contractorilor, care deține, în protofoliu propriu, proiecte de CD din domeniul de specializare inteligentă selectat de solicitant (etapele de TRL 6/ respectiv 9).

Este obligatorie selectarea tuturor indicatorilor menționați mai sus pentru etapa 1 – Ajutor pentru cercetare-dezvoltare.

Pentru demararea etapei 2 a proiectului este suficientă depunerea cererii pentru brevet/licență- marcă înregistrată/ desene și modele, publicată în Buletinul EPO (European)/BOPI de către OSIM sau a cererii pentru orice altă formă de proprietate intelectuală asupra modalității de aplicare în piață, prin transfer tehnologic, a rezultatelor cercetărilor realizate în cadrul etapei 1 a proiectului, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Riscul neobținerii drepturilor respective de proprietate intelectuală până la finalul exercițiului financiar ulterior anului fiscal în care se finalizează implementarea proiectului aparține solicitantului și va avea ca și consecință recuperarea proporțională a finanțării acordate în cadrul etapei 1 – Ajutor de stat pentru cercetare-dezvoltare, precum și finanțarea acordată pentru etapa 2- Ajutorul de stat regional și ajutor de minimis, în conformitate cu prevederile art. 25 alin (1) și (4) din OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare .



### ETAPA 3 – AJUTOR DE STAT REGIONAL SI AJUTOR DE MINIMIS

1. Indicatorul de proiect face obiectul monitorizării implementării investiției propuse prin proiect și se referă la realizarea unei investiții inițiale, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, respectiv prin una din următoarele categorii de investiții:
  - Crearea unei noi unități de fabricație în vederea introducerii în producție a rezultatelor cercetării, elaborate în etapa 1 și 2, în vederea realizării produselor și/sau proceselor sau tehnologiilor noi sau substanțial îmbunătățite, în vederea lansării acestora pe piață sau
  - Diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate și rezultate în urma implementării rezultatului cercetării din etapa 1 și 2. Diversificarea producției presupune că noile produse/servicii se adaugă gamei sortimentale deja fabricate/prestate. Reconversia unui imobil existent neutilizat și dotarea acestuia cu active corporale, necorporale în scopul realizării unei investiții inițiale este eligibilă. Prin imobil neutilizat se înțelege acel imobil care nu a fost utilizat în nici o activitate în anul curent depunerii cererii de finanțare și în 2 ani calendaristici consecutivi, anteriori anului depunerii cererii de finanțare

**Este obligatoriu realizarea unuia dintre indicatorii de mai sus la finalul exercițiului financiar ulterior anului fiscal în care se finalizează implementarea proiectului. Indicatorul se va selecta în funcție de tipul de investiție inițială avut în vedere în cadrul proiectului și se va justifica în cadrul cererii de finanțare și/sau a planului de afaceri.**

**Neîndeplinirea indicatorul de mai sus în termenul menționat, conform contractului de finanțare, conduce la recuperarea integrală a finanțării acordate pentru toate etapele proiectului.**

24

2. Numărul de produse și procese/tehnologii noi/îmbunătățite comercializate pe piața, rezultate în urma desfășurării activității de CDI efectuate în etapa 1 și 2.

#### 3.9. Rezultatele așteptate

Rezultatele proiectului în urma **etapei 1 și 2:**

- **Aplicații pentru cereri de acordare a brevetelor de invenții**, modele și/sau procese tehnologice gata pentru operationalizare/implementare producție, instalații experimentale, lucrări publicate
- Raport de maturitate tehnologică realizat de către o organizație de cercetare, inclusă în Registrul Potențialilor Contractorilor, care detine, în protofoliu propriu, proiecte de CDI din domeniul de specializare inteligentă selectat de solicitant.
- Livrabile:

TRL 4: Livrabilele includ demonstratoare, rezultatele testelor pentru ansamblul de componente, cu evidențierea apropierii (sau diferențelor) în raport cu funcționalitatea și performanțele așteptate.

TRL 5: Livrabilele includ rezultatele testelor de laborator, analiza diferențelor între condițiile de laborator, analiza semnificației testelor de laborator pentru funcționarea sistemului real.

TRL 6 Livrabilele includ informații asupra testelor, eventualele efecte de scară, și interpretarea posibilelor diferențe induse de acestea în raport cu situația aplicației concrete.

TRL 7: Livrabilele includ prototipuri, rezultatele testelor la scară reală, analiza diferențelor dintre mediul de testare și mediul real, interpretarea rezultatelor experimentale și extrapolarea lor pentru funcționarea în mediul real.

TRL 8: Procedurile de operare/utilizare

- Dovada publicării a rezultatului cercetării în reviste de specialitate





Rezultatele proiectului în urma **etapei 3**

Număr de procese, produse, tehnologii, servicii noi sau semnificativ îmbunătățite lansate pe piața

### 3.10. Operațiuni de importanță strategică

Nu este cazul.

### 3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul.

### 3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

### 3.13. Reguli privind ajutorul de stat

În cadrul acestui apel de proiecte, se acordă următoarele categorii de ajutor de stat:

- ajutor pentru proiecte de cercetare și dezvoltare
- ajutor de stat regional pentru investiții
- ajutor de minimis

**În cadrul prezentului apel de proiecte se aplică schema de ajutor de stat și de minimis aprobată prin Dispoziția Directorului general al ADR Centru nr nr. 189/2023, disponibilă la adresa: .....**

Acordarea finanțării se va realiza în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare și ale Comunicării Comisiei privind Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (2014/C 198/01), precum și în conformitate cu prevederile legislației naționale aplicabile în vigoare.

Ajutorul nu poate fi acordat unui beneficiar care a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare. De asemenea, acesta se angajează că nu va face acest lucru pentru o perioadă de până la doi ani după finalizarea investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul.

Această prevedere se aplică la nivel de "grup" (în cazul în care beneficiarul face parte dintr-un grup de firme, i.e. grup de întreprinderi legate, în conformitate cu prevederile Legii 346/2004).

Regulile și principiile specifice de acordare a fiecăruia dintre cele două tipuri de ajutor de stat sunt detaliate mai jos.

#### Ajutorul de stat

În termeni generali, ajutorul de stat înseamnă orice ajutor (indiferent de forma sa) acordat unor anumite întreprinderi (entități care desfășoară activități economice<sup>3</sup>) de către autoritățile publice. În măsura în care acest tip de ajutor denaturează concurența și afectează comerțul intracomunitar, acesta nu este compatibil cu piața internă, cu excepția cazurilor în care tratatele prevăd altfel.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația unui stat membru de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă

<sup>3</sup> Orice activitate care constă în furnizarea de bunuri și servicii pe o piață constituie o activitate economică



sunt compatibile cu piața comună. Comisia a definit unele excepții<sup>4</sup> și a declarat anumite categorii specifice de ajutoare de stat ca fiind compatibile cu piața comună, în cazul îndeplinirii unor condiții, acestea fiind scutite (exceptate) de obligația notificării prealabile. Ajutorul de stat regional, care are scopul de a sprijini dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă, face parte din aceste categorii exceptate.

În cazul în care solicitantul ajutorului (la nivel de grup) a beneficiat de ajutor de stat pentru o investiție demarată în același județ, în ultimii trei ani, se consideră că aceste investiții fac parte dintr-un proiect unic de investiții. În cazul în care un astfel de proiect unic de investiții este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru proiectul unic de investiții nu trebuie să depășească valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.

Un proiect unic de investiții nu poate fi divizat în mai multe subproiecte în scopul de a beneficia de ajutor de stat în valoare mai mare decât valoarea maximă prevăzută pentru proiectele mari de investiții.

### **Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare**

Partea din proiectul de cercetare și dezvoltare care beneficiază de ajutor trebuie să se încadreze complet într-una sau în mai multe dintre categoriile următoare: cercetare industrială; dezvoltare experimentală, inclusiv studii de fezabilitate.

Ajutorul pentru proiecte de cercetare și dezvoltare poate fi acordat, în baza Regulamentului (UE) 651/2014, cu modificările ulterioare, doar dacă este îndeplinită condiția privind existența efectului stimulat. **Se consideră că ajutoarele au un efect stimulat dacă beneficiarul a depus o cerere de finanțare înainte de demararea investiției.**

Pentru proiectele/activitățile de CDI demararea lucrărilor înseamnă fie începerea activităților de CDI, fie primul acord dintre beneficiar și contractanți privind desfășurarea proiectului, în funcție de evenimentul care survine mai întâi. Lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și efectuarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate începerea lucrărilor. Nu se poate solicita ajutor de stat pentru studii de fezabilitate pregătitoare pentru activități de CD în cazul în care aceste studii au fost realizate înainte de depunerea cererii de ajutor/finanțare pentru proiect la autoritatea națională care administrează schema.

Pentru **activitățile aferente ajutorului de stat pentru cercetare-dezvoltare și categoriile de activități eligibile, aferente acestei scheme**, contribuția programului (acoperită din FEDR și co-finanțarea națională acordată din bugetul de stat) se acordă în limita intensității ajutorului de stat pentru diferite tipuri de activități aferente schemei. Intensitatea se aplică la suma diferitelor tipuri de cheltuieli eligibile finanțabile prin acest tip de ajutor. Intensitățile, în afară de tipul de activitate și categoria de cost eligibilă aferentă, sunt influențate inclusiv de categoria în care este încadrat solicitantul și locul de implementare. A se vedea cap .3.4. Rata de cofinanțare

### **Ajutorul de stat regional**

În aplicarea prezentului ghid, ajutorul de stat regional pentru investiții (denumit în continuare, "ajutor regional") reprezintă ajutorul regional acordat pentru o investiție inițială.

Investiție inițială, în sensul normelor ce reglementează ajutorul de stat regional și al prezentului ghid, înseamnă o investiție în active corporale și necorporale legată de:

- **înfiiințarea unei noi unități;** De regulă, crearea unei unități noi se poate realiza prin construirea și dotarea unui spațiu de producție/prestare servicii, în scopul introducerii rezultatului cercetării

<sup>4</sup> Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, cu modificările ulterioare, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) prevede dispoziții specifice care definesc condițiile în care ajutoarele având ca obiectiv dezvoltare regională sunt compatibile cu piața comună și scutite de notificare.



rezultat în etapa 1 și 2 în producție cu scopul lansării pe piață a produsului /procesului/tehnologiei/serviciului rezultat. Poate fi considerată investiție inițială legată de crearea unei noi unități inclusiv investiția ce constă în reconversia unui imobil existent în scopul demarării unei noi activități.



Unitatea nou creată trebuie să fie autonomă, respectiv să nu constituie o extindere simplă a capacității de producție a unei unități existente.

sau

- **diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate și rezultate în urma implementării rezultatului cercetării din etapa 1 și 2.** Diversificarea producției presupune că noile produse/servicii se adaugă gamei sortimentale deja fabricate/prestate.

Într-un proiect de "diversificare", anumite active utilizate în realizarea unui produs/prestarea unui serviciu existent pot să fie utilizate, în continuare, în realizarea noului produs/serviciu. Spre exemplu, terenul și clădirile utilizate în realizarea produsului A ar putea fi utilizate integral sau parțial în realizarea produsului B (produs nou). Acestea reprezintă "active reutilizate". Atunci când sunt combinate active vechi (reutilizate) și active noi, valoarea eligibilă a noilor active trebuie să fie de cel puțin 3 ori (adică cu cel puțin 200%) mai mare decât valoarea contabilă a activelor reutilizate.

Valoarea contabilă a activelor reutilizate reprezintă valoarea contabilă netă (i.e. valoarea de intrare, mai puțin amortizarea).

Verificarea respectării condiției, la depunerea cererii de finanțare, se va face prin raportare la exercițiul financiar anterior depunerii proiectului.

Dacă activele existente sunt reutilizate parțial în noua activitate de producție, valoarea contabilă a acestora poate fi luată în calcul proporțional (e.g. o hală de producție utilizată parțial în noua activitate).

Ajutorul regional poate fi acordat, în baza Regulamentului (UE) 651/2014, cu modificările ulterioare, doar dacă este îndeplinită condiția privind existența efectului stimulat. **Se consideră că ajutoarele au un efect stimulat dacă beneficiarul a depus o cerere de finanțare înainte de demararea investiției.**

Demararea investiției înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. Achiziția unui teren pe care există construcții/structuri construite poate fi asimilată cumpărării de terenuri, caz în care această acțiune nu este considerată "demarare a lucrărilor". Însă, toate lucrările care constau în restructurarea și adaptarea clădirilor și terenurilor în vederea realizării proiectului de investiție finanțat prin ajutor de stat vor fi considerate ca reprezentând "demararea lucrărilor", în sensul definiției de mai sus.

În principiu, în cazul în care o întreprindere are nevoie de un ajutor de stat pentru a realiza un proiect specific, aceasta nu ar trebui, din rațiuni economice, să demareze realizarea proiectului înainte de a-și asigura sursele de finanțare. Cu titlu de exemplu, în cazul în care lucrările de construire a unui imobil, în vederea desfășurării unei anumite activități, au fost demarate înainte de depunerea unei cereri de finanțare, un ajutor regional pentru finalizarea lucrărilor de construire și/sau dotarea imobilului cu echipamente specifice respectivei activități nu ar îndeplini condiția privind existența efectului stimulat.

Ca regulă generală, investițiile care constau în simpla înlocuire a unor active nu sunt eligibile pentru acordarea unui ajutor regional pentru investiții. "Simpla înlocuire" are în vedere situațiile care nu presupun concomitent și atingerea criteriilor relevante enumerate de definiția investiției inițiale, respectiv



investiții legate de extinderea capacității unei unități existente sau diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate anterior în unitate. Atunci când înlocuirea activelor individuale se face în scopul extinderii capacității unei unități existente, numai investiția direct legată de extinderea capacității poate fi considerată eligibilă pentru ajutor regional. În cazul în care înlocuirea activelor se face în scopul diversificării producției unei unități existente, situația este similară: numai activele referitoare la noul produs adăugat la gama existentă de produse realizate de unitate pot fi considerate eligibile pentru ajutor regional.

În contextul definirii investiției inițiale, "unitate" are înțelesul de "unitate de producție/prestare servicii", nu de entitate juridică. Unitatea este orice loc fix, de afaceri sau de investiție, care servește activității unei întreprinderi. Unitatea individuală trebuie să fie autonomă, să nu se bazeze pe resurse tehnice comune cu o unitate existentă și să nu fie doar o extindere simplă a capacității de producție a unei unități existente. O unitate ar trebui să fie separată spațial, organizațional și funcțional și să fie caracterizată printr-un grad ridicat de autonomie.

Ajutorul regional se acordă în limita intensităților (procentelor) maxime aprobate de Comisia Europeană pentru perioada 2021-2027, pentru acest tip de ajutor.

Astfel, valoarea maximă a finanțării nerambursabile ce poate fi solicitată și acordată se determină aplicând, la valoarea cheltuielilor eligibile, intensitatea maximă a ajutorului, aplicabilă categoriei IMM și județului în care se implementează proiectul, conform tabelului de mai jos.

Pentru **activitățile aferente ajutorului de stat regional și categoriile de activități eligibile, aferente acestei scheme**, contribuția programului (acoperită din FEDR și co-finanțarea națională acordată din bugetul de stat) se acordă în limita intensității ajutorului de stat regional, care se aplică la suma cheltuielilor eligibile finanțabile prin acest tip de ajutor. Intensitățile, în afară de tipul de activitate și categoria de cost eligibilă aferentă, sunt influențate inclusiv de încadrarea solicitantului în diferitele categorii de întreprinderi și intensitățile regionale aplicabile, respectiv de locul de implementare. A se vedea cap .3.4. Rata de cofinanțare

### **Ajutorul de minimis**

Toate ajutoarele de minimis acordate în cadrul acestui apel iau forma finanțării nerambursabile și se supun Regulamentului Comisiei Europene nr. 1407/2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (Regulamentul de minimis) cu modificările și completările ulterioare.

### **Regulile de acordare a ajutoarelor de minimis**

#### **Valoarea ajutorului**

- Valoarea maximă a ajutorului, în regim de minimis, ce poate fi acordată unei întreprinderi unice (a se vedea mai jos), din fonduri publice, pe o perioadă de 3 ani fiscali consecutivi (ultimii 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare) este de 200.000 de euro, echivalent în lei, la cursul de schimb InforEuro valabil la data acordării ajutorului.
- Dacă, pe lângă domeniul de activitate în care se realizează investiția propusă prin cererea de finanțare, întreprinderea solicitantă desfășoară activități și în alte domenii (clase CAEN), dintre care unele sunt excluse din aria de aplicare a Regulamentului de minimis și/sau a Schemei de ajutor de stat și de minimis aplicabile acestui apel, ori plafonul aplicabil acestor domenii este mai



mic de 200.000 euro<sup>5</sup>, atunci acestei întreprinderi i se poate aplica plafonul de 200.000 euro doar cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități sau distincția între costuri, și cu condiția ca, de finanțarea primită, să nu beneficieze în activitățile desfășurate în domeniile excluse ori cărora li se aplică un plafon mai mic. Acest aspect este inclus în Declarația unică, depusă odată cu cererea de finanțare.

### Întreprinderea unică

- În sensul Regulamentului de minimis, întreprinderea unică reprezintă un grup de întreprinderi legate.
- Plafonul de minimis (200.000 euro) se aplică întreprinderii unice, adică grupului de întreprinderi legate (din care întreprinderea solicitantă face parte), și nu fiecărei întreprinderi în parte.
- Întreprinderea unică (grupul de întreprinderi legate) include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:
  - întreprinderea deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
  - întreprinderea are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
  - întreprinderea are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
  - întreprinderea care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Astfel, dacă întreprinderile A și B sunt legate (spre exemplu, A deține peste 50% din părțile sociale ale lui B), atunci A și B împreună vor putea beneficia de 200.000 euro (nu fiecare în parte de câte 200.000 euro).

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile de mai sus, constituie, de asemenea, o întreprindere unică. Astfel, dacă întreprinderea A este legată cu întreprinderea B, iar B este, la rândul ei, legată de întreprinderea C, atunci toate cele 3 întreprinderi constituie o întreprindere unică și împreună vor putea beneficia de 200.000 euro (nu fiecare în parte de câte 200.000 euro).

- La identificarea întreprinderii unice, se vor avea în vedere doar legăturile stabilite între solicitant și alte întreprinderi - persoane juridice, respectiv orice entități care desfășoară activitate economică, înregistrate conform normelor în vigoare. Astfel, dacă întreprinderea A este deținută în proporție de 55% de o persoană fizică autorizată (PFA), atunci A și PFA formează o întreprindere unică.

Legăturile stabilite prin intermediul unei persoane fizice, sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord (a se vedea Legea 346/2004 – Art. 4<sup>4</sup> alin 4) trebuie luate în calcul DOAR la încadrarea solicitantului în categoria IMM – a se vedea secțiunea 5.1 "Eligibilitatea solicitanților și a partenerilor".

Astfel, dacă întreprinderea A (solicitant) și B sunt considerate legate prin intermediul persoanei fizice X, pentru verificarea încadrării lui A în categoria IMM-urilor, la datele întreprinderii A se vor adăuga în totalitate datele (numărul mediu de salariați și cifra de afaceri sau valoarea activelor) înregistrate de B. Pe de altă parte, în ceea ce privește acordarea și cumularea ajutorului de minimis, A și B nu vor fi considerate ca formând o întreprindere unică.

<sup>5</sup> În cazul întreprinderilor care efectuează transport rutier de mărfuri în numele unor terți sau contra cost, plafonul este de 100.000 de euro pe o perioadă de 3 ani fiscali consecutivi



### Cumulul ajutoarelor

- Ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu prezentul Ghid pot fi cumulate cu ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 360/2012 al Comisiei din 25 aprilie 2012 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general, în limita plafonului stabilit în regulamentul respectiv. Acestea pot fi cumulate cu ajutoare de minimis acordate în conformitate cu alte regulamente de minimis, în limita plafonului relevant.
- Plafonul de minimis (200.000 euro) se va reduce cu toate ajutoarele în regim de minimis, cumulate, de care a beneficiat întreprinderea unică pe parcursul ultimilor 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare.

Astfel, se vor cumula următoarele ajutoare de minimis:

- permise de întreprinderea solicitantă
- permise de toate celelalte întreprinderi cu care întreprinderea solicitantă formează întreprinderea unică (grupul de întreprinderi legate)
- Dacă solicitantul este o întreprindere înființată ca urmare a fuzionării prin contopire a două sau mai multor întreprinderi sau al achizițiilor, se vor cumula toate ajutoarele de minimis permise, în perioada celor 3 ani fiscali consecutivi, de fiecare din întreprinderile care au fuzionat. Același principiu se aplică în cazul unei întreprinderi care a fuzionat cu alte întreprinderi, prin absorbirea acestora
- În cazul divizării unei întreprinderi, ajutorul de minimis primit înainte de divizare se va aloca/atribui acelei întreprinderi care a beneficiat/ beneficiază de el, aceasta fiind, în principiu, cea care a preluat activitatea (activitățile) pentru care a fost acordat ajutorul de minimis. Dacă această alocare nu poate fi făcută, ajutorul de minimis va fi atribuit în mod proporțional în funcție de valoarea capitalurilor noilor întreprinderi, la data divizării.
- Cumularea ajutoarelor permise în regim de minimis se face indiferent de:
  - Sursa ajutoarelor (e.g. buget de stat, buget local, fonduri europene)
  - Forma ajutoarelor (e.g. finanțare nerambursabilă, scutiri de la plata unor taxe, garanții, facilități privind creditele permise, dobânzi subvenționate, garanții bancare)
- Solicitantul va completa și semna Declarația pe propria răspundere (Anexa 11) în care va menționa informațiile referitoare la ajutoarele de minimis permise în ultimii 2 ani fiscali anteriori datei de depunere a cererii de finanțare, precum și în anul fiscal curent, până la depunerea cererii de finanțare, respectiv încheierea contractului de finanțare.
- Dacă valoarea în euro a unui ajutor de minimis ori modalitatea de determinare a acesteia sunt specificate în actul de acordare (e.g. contract de finanțare, acord de principiu), atunci această valoare va fi dedusă din plafonul de minimis. În caz contrar, pentru determinarea valorii în euro a ajutorului primit, se va utiliza rata de schimb InforEuro valabilă în luna acordării ajutorului (i.e. luna emiterii/semnării actului de acordare a ajutorului).
- Ajutoarele de minimis nu se cumulează cu ajutoarele de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoarele de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare prin capital de risc dacă un astfel de cumul ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptată de Comisie. Ajutoarele de minimis care nu se acordă pentru sau nu sunt legate de costuri eligibile specifice pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii sau al unei decizii adoptate de Comisie.
- În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare de minimis, s-ar depăși plafonul maxim menționat la alineatul (3), întreprinderea poate beneficia, dacă solicită acest lucru, de ajutor de



minimis în baza prezentei scheme doar pentru acea fracțiune din ajutor care, cumulată cu restul ajutoarelor de minimis primite anterior, nu depășește acest plafon<sup>6</sup>.

- Pentru calculul plafonului de minimis, în conformitate cu art. 3 alin. 2<sup>7</sup> din Regulamentul 1407/2013, se cumulează doar ajutoarele de minimis acordate unei întreprinderi unice, pe teritoriul României.

#### Data acordării ajutorului de minimis

- Ajutoarele de minimis se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de aceste ajutoare este conferit întreprinderii în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

Pentru **activitățile aferente ajutorului de minimis**, contribuția programului (acoperită din FEDR și cofinanțarea națională acordată) este de maximum **100%** din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis și **în limita plafonului de minimis**. În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) NR. 1407/2013 al CE din 18 decembrie 2013, privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cuantumul ajutoarelor de minimis este de maximum 200.000 EUR pentru 3 ani financiari consecutivi, cu excepția sectorului transport rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost, caz în care cuantumul ajutorului este stabilit la limita de 100.000 EUR. A se vedea cap .3.4. Rata de cofinanțare

**În cazul Programului "Regiunea Centru" data acordării ajutorului este data la care intră în vigoare contractul de finanțare aferent proiectului propus prin cererea de finanțare, indiferent de momentul efectuării plăților/rambursărilor efective.**

#### 3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul.

#### 3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Nu este cazul.

#### 3.16. Principii orizontale

Respectarea principiilor orizontale menționate la nivelul Acordului de Parteneriat și Programului Regiunea Centru se va realiza pe toată perioada de elaborare, implementare și durabilitate a proiectelor.

Proiectele care includ măsuri suplimentare cadrului legal în vigoare, vor fi punctate în grila de evaluare tehnică și financiară.

Pentru stabilirea abordării optime a respectării acestor principii, se vor avea în vedere, fără a se limita la, actele normative naționale și comunitare prevăzute în Lista cuprinzând legislația orientativă aplicabilă, disponibilă pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

#### 3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

Proiectele finanțate vor avea în vedere, pe toată perioada de implementare a proiectului, respectarea obligațiilor prevăzute în PR Centru pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH)

<sup>6</sup> A se vedea Decizia CJUE în cauza C-608/19, pronunțată la 28.10.2020 - „Trimitere preliminară – Ajutoare de stat – Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 – Articolul 3 – Ajutor de minimis – Articolul 6 – Monitorizare – Întreprinderi care depășesc plafonul de minimis din cauza cumulului cu ajutoare obținute anterior – Posibilitatea de a alege între reducerea unui ajutor anterior sau renunțarea la acesta pentru a respecta plafonul de minimis”, accesibilă la adresa web: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=233007&pageIndex=0&doclang=RO&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2603115>

<sup>7</sup> Pentru fiecare stat membru, valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi unice nu poate depăși suma de 200 000 EUR pe durata a trei exerciții financiare.



așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) 852/2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile. În acest sens, solicitantul va descrie la secțiunea relevantă din cererea de finanțare și anexele sale, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse (dacă este cazul), precum și modul de respectare a principiilor DNSH în implementarea proiectelor. Pentru analiza modului în care principiul DNSH este respectat, solicitantul de finanțare va avea în vedere metodologia disponibilă la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>, privind abordarea principiului DNSH în Programul Regiunea Centru. Solicitantul va avea în vedere respectarea principiului DNSH inclusiv la întocmirea documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție.

Totodată, în faza de evaluare se va verifica dacă proiectele propuse respecta principiul DNSH prin parcurgerea și completarea unei liste de verificare DNSH (conform modelului prezentat în Metodologie).

Imunizarea infrastructurii finanțate la schimbări climatice, respectiv adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor nocive asupra mediului și rezistența în fața dezastrelor, va fi avută în vedere atât în etapa de elaborare, cât și pe durata implementării proiectelor, precum și în etapa de exploatare și întreținere a investițiilor, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii și standardul serviciilor cu abordarea adecvată a riscurilor climatice. Pe durata exploatarei, infrastructura creată va fi eficient monitorizată și din perspectiva evenimentelor climatice. În acest sens, proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special: Raportul de mediu pentru PR Centru 2021-2027 și Analiza privind evaluarea principiului DNSH în PR CENTRU 2021-2027: <https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/>.

### **3.18. Caracterul durabil al proiectului**

Obiectivele de mediu și climă reprezintă obiective transversale care definesc strategia și intervențiile PR Centru, urmărind sustenabilitatea ecologică, respectiv considerentele legate de mediu definite la nivel european. Se vor încuraja proiecte care susțin dezvoltarea durabilă și care aleg opțiunile de implementare care contribuie la îmbunătățirea performanței de mediu, la dezvoltarea unei economii moderne durabile, competitive și eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor.

### **3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea**

În implementarea PR Centru, precum și în etapele de elaborare și implementare a proiectelor, se va asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a UE, a Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități și a actelor normative relevante europene și naționale, nefiind eligibile pentru finanțare proiectele care contravin principiilor orizontale din art. 9 al RDC.

Egalitatea de gen, accesibilitatea, incluziunea și nediscriminarea pe bază de rasă, origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, sunt urmărite în toate etapele de elaborare, evaluare, implementare a proiectelor și vor reprezenta condiții obligatorii de îndeplinit pentru accesarea fondurilor europene.

Proiectele finanțate vor avea în vedere necesitatea eliminării inegalităților și promovarea egalității de șanse între femei și bărbați, precum și combaterea discriminării pe bază de sex, rasă sau origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală și aplicarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale legislative în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor. Nu sunt susținute acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excludere. Intervențiile sprijinite prin fonduri vor ține cont de principiile și domeniile prioritare promovate prin Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, urmărindu-se ca rezultatele proiectelor finanțate prin această intervenție să permită accesul persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate și nediscriminare.





În acest sens, în ceea ce privește eligibilitatea proiectului și a activităților, este necesară respectarea obligațiilor prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, respectiv standardele minime prevăzute.

În conformitate cu art. 4 lit. f) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, solicitanții de finanțare vor avea în vedere inițierea sau promovarea cercetării și dezvoltării bunurilor, serviciilor, echipamentelor și facilităților concepute pe baza designului universal, care ar presupune o adaptare minimă și la cel mai scăzut cost, pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități, să promoveze existența și să încurajeze utilizarea acestor bunuri, servicii, echipamente și facilități concepute pe baza designului universal, precum și să promoveze designul universal în elaborarea standardelor și instrucțiunilor.

Potrivit Convenției ONU, „design universal” înseamnă proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor, astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specializate. Design-ul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, atunci când este necesar.

În același timp, „adaptare rezonabilă” înseamnă modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Cadrul legal general privind accesibilitatea este dat de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul IV „Accesibilitate”, art. 61-71, la acesta se adăugându-se legislația și normele de aplicare specifice, precum Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, Ordonanța de Urgență nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public ș.a.

În ceea ce privește acordarea unui punctaj suplimentar în etapa de evaluare tehnică și financiară proiectelor ale căror acțiuni depășesc minimul stabilit prin lege, se vor puncta în plus proiectele care vor promova cercetarea și dezvoltarea, vor face cunoscută oferta și vor încuraja utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii informatice și de comunicații, dispozitive de suport pentru mobilitate, dispozitive și tehnologii de asistare, adecvate persoanelor cu dizabilități, acordând prioritate tehnologiilor cu prețuri accesibile (art. 4 lit. g) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități).

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special:

- „Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile” disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioada-2021-2027/>
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027; Ghidul CDPD - Ghid privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027: <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

### 3.20. Teme secundare

Nu este cazul.



### 3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Conform prevederilor Regulamentului Comisiei Europene nr. 1060/2021, art. 50, beneficiarii proiectelor cu finanțare europeană au obligația de a comunica sprijinul obținut și vor asigura vizibilitatea acestuia, inclusiv a rezultatelor obținute. Astfel, beneficiarii proiectelor finanțate din fonduri europene trebuie să informeze publicul larg cu privire la contribuția obținută din partea fondurilor, cel puțin prin măsurile de comunicare minime obligatorii și trebuie să se asigure că beneficiarii finali ai proiectului/ persoanele care participă la proiecte au fost informați/ informate cu privire la finanțarea europeană.

În acest sens, se va realiza afișarea corespunzătoare a elementelor de identitate vizuală obligatorii și se vor respecta măsurile de comunicare și vizibilitate obligatorii cuprinse în Ghidul de Identitate Vizuală 2021-2027 elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și în Manualul de identitate vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027, publicat pe pagina <https://www.regiocentru.ro/>, precum și instrucțiunile emise de AM, unde și când este cazul. Conform Regulamentului UE menționat anterior, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin conform contractului de finanțare referitor la Comunicare și vizibilitate și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, putând anula până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea în cauză.

Elementele obligatorii de identitate vizuală care vor fi folosite pe materialele de comunicare/ vizibilitate sunt:

- emblema UE, însoțită obligatoriu de declarația de finanțare „Cofinanțat de Uniunea Europeană”, în varianta bilingvă, unde este cazul;
- sigla Guvernului României;
- sigla Programului „Regiunea Centru”.

34

Măsurile minime obligatorii de comunicare și vizibilitate, aplicabile tuturor proiectelor sunt următoarele:

- Panouri/plăci permanente: se vor amplasa în cazul proiectelor finanțate din Programul „Regiunea Centru” a căror valoare totală depășește 500.000 EUR, care implică investiții fizice (ex. infrastructură de transport, lucrări de construcții, reabilitare, modernizare, extindere, etc.) sau achiziționarea de echipamente. Beneficiarii pot alege să monteze fie panouri permanente, fie plăci permanente.
- Afișe/Afișaj electronic - în cazul proiectelor a căror valoare totală nu depășește 500.000 euro sau prin care nu se achiziționează echipamente și nu se realizează investiții fizice, se va expune cel puțin un afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent.
- Autocolante/plăcuțe: În cazul proiectelor a căror valoare totală nu depășește 500.000 EUR, dar în cadrul cărora sunt achiziționate echipamente, se vor utiliza autocolante/plăcuțe, în funcție de materialul din care este confecționat echipamentul/utilajul. Beneficiarul va avea în vedere faptul că autocolantele/plăcuțele se vor aplica pe mijloacele fixe în cadrul proiectului care au o valoare de achiziție mai mare sau egală cu 5.000 lei fără TVA.
- Site oficial și cont social media: afișarea pe site-ul oficial și/sau pe contul/conturile de social media al beneficiarului (dacă există un astfel de site/pagină), a unei descrieri a proiectului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acestuia, evidențiind sprijinul financiar din partea UE.
- Comunicate/Anunțuri de presă: Beneficiarul va publica un comunicat/anunț de presă la începutul și la finalizarea proiectului pe site-ul propriu sau în orice alt mediu de comunicare cu vizibilitate mare pentru public.



Cofinanțat de  
Uniunea Europeană



**REGIO**   
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Beneficiarii vor avea în vedere prevederile Contractului de finanțare - Condiții generale (aprobat prin Ordinul MIPE nr 2041/2023) și Condiții specifice. Informații detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cu respectarea prevederilor Art. 50 din Regulamentul (UE) 2021/1060) disponibil pe [www.fonduri-ue.ro](http://www.fonduri-ue.ro), în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina <https://www.regiocentru.ro/>, precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă este cazul) publicate pe respectivele site-uri.



GHID CONSULTATIV



## 4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

### 4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Codul aferent prezentului apel de proiecte este: **PRC/.....**

Data deschidere apel de proiecte: .....

### 4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Solicitanții vor avea la dispoziție o perioadă de pregătire a proiectelor cuprinsă între data deschiderii apelului de proiecte și data depunerii acestuia în cadrul sistemului informatic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

### 4.3. Perioada de depunere a proiectelor

#### 4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Data și ora de începere a depunerii de proiecte: ....., ora .....

#### 4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: ....., ora **12.00**.

### 4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel de proiecte, cererile de finanțare se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MYSMIS 2021 / SMIS2021+ disponibilă la adresa web <https://mysmis2021.gov.ro/>, doar în intervalul menționat la secțiunile de mai sus.

Data depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii acesteia prin intermediul sistemului electronic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.



## 5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare (inclusiv anexele/modelele la cererea de finanțare) completată de către solicitant, face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare.

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de solicitant, după caz, începând cu data depunerii cererii de finanțare, în etapa de contractare, precum și pe perioada de implementare și de durabilitate a contractelor de finanțare, în condițiile stipulate de acestea, cu excepția:

- criteriul de eligibilitate a solicitantului referitor la încadrarea în categoria IMM-urilor (microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii), a cărui respectare este obligatorie până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv

În cazul în care, pe parcursul procesului de evaluare și selecție, se modifică categoria întreprinderii în care solicitantul este încadrat la depunerea cererii de finanțare, solicitantul rămâne eligibil cu condiția reajustării în etapa contractuală a cuantumului finanțării nerambursabile solicitate și a informațiilor incluse în planul de afaceri, inclusiv macheta financiară, precum și cu respectarea tuturor celorlalte criterii de eligibilitate în conformitate cu prevederile prezentului ghid.

- criteriul de eligibilitate a proiectului referitor la valoarea minimă a finanțării nerambursabile solicitate, a cărui respectare este obligatorie doar până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv

Pentru obținerea finanțării în cadrul prezentului apel al PR Centru, solicitantul și proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate menționate, în termenele stabilite în prezentul ghid și anexele la acesta.

37

De asemenea, solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru buget sau cu încadrarea în durata maximă de implementare a proiectului.

### 5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Solicitantul eligibil, în sensul acestui ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

#### 5.1.1. Cerințe generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

1. **Solicitantul și reprezentanții legali ai acestora, care își exercită atribuțiile de drept, îndeplinesc, condițiile de eligibilitate, respectiv NU se încadrează în situațiile de excludere, inclusiv în situațiile privind încadrarea în categoria întreprinderilor în dificultate, începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare:**

*Pentru completarea cererii de finanțare se va utiliza Declarația unică, în care sunt detaliate situațiile în care solicitantul și/sau reprezentantul legal, NU trebuie să se regăsească pentru a fi beneficiarul finanțării din cadrul acestei Priorități.*

Solicitantul nu trebuie să se încadreze în vreuna dintre următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare:

- a. Se află în stare de faliment/ insolvență sau face obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii (în procedurile anterior menționate), și-a



suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;

- b. Face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a.;
- c. Este subiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a organelor competente privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil cu piața comună, sau, în cazul în care solicitantul a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta trebuie să fi fost deja executată și ajutorul integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă
- d. Este în dificultate, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

„întreprindere în dificultate” înseamnă o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

„(a)

În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată [alta decât un IMM care există de cel puțin 3 ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM care îndeplinește condiția prevăzută la articolul 21 alineatul (3) litera (b) și care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat], atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, «societate cu răspundere limitată» se referă în special la tipurile de societăți comerciale menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului (\*), iar «capital social» include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

(b)

În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății [alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM care îndeplinește condiția prevăzută la articolul 21 alineatul (3) litera (b) și care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat], atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, «o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății» se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

(c) Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

(d) Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

- e. A fost găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
- f. Are obligații de plată scadente către instituțiile publice, și-a îndeplinit la timp obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și a altor contribuții către bugetul de stat, bugetele speciale și bugetele locale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.
- g. Solicitantul, inclusiv toate entitățile cu care formează un grup de firme (dacă este cazul), a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare, în conformitate cu prevederile Regulamentului



(UE) nr. 651/2014 al Comisiei, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare.

- h. nu desfășoară activități cu produse cu caracter erotic sau obscen, cu jocuri de noroc, precum și cele care contravin ordinii publice și/sau prevederilor legale în vigoare;
- i. nu se află în situațiile prevăzute de Recomandarea Comisiei Europene nr. 1039/16.07.2020, publicată în JOUE nr 227/16.07.2020 privind condiționarea acordării sprijinului financiar public de lipsa unei legături cu jurisdicțiile necooperante în scopuri fiscale, începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare, respectiv:
  - o nu este rezident în scopuri fiscale sau înmatriculat în temeiul legilor din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale;
  - o nu este controlat, direct sau indirect, de către acționarii din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante, analiza mergând până la beneficiarul real, așa cum este acesta definit în art. 3 punctul 6 din Directiva 2015/849;
  - o nu controlează, direct sau indirect, filialele sau nu dețin unități permanente proprii în jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale și
  - o nu exercită dreptul de proprietate în comun cu întreprinderile din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale.
  - o îndeplinesc orice alte condiții/cerințe specifice, care nu aduc atingere prevederilor în materie de ajutor de stat/minimis, care rezultă din dispozițiile legale aplicabile și ghidul solicitantului.

**Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații:**

- a) în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
  - ✓ recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management pentru PR și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constat.
  - ✓ a contestat în instanța notificările/procese verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.
- b) deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se află într-una din situațiile de mai jos:

- j. este subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/ comunitare în vigoare, sau se află într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare selecție, contractare și implementare a proiectului;
- k. se află în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru;
- l. se află în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de evaluare și selecție a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru;
- m. reprezentantul legal a fost condamnat printr-o hotărâre cu valoare de res judicata pentru un delict legat de conduita sa profesională, pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală sau la orice alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale comunităților europene;



Orice modificare pe parcursul perioadei de evaluare, selecție și contractare asupra situațiilor prevăzute în cadrul respectivei declarații trebuie notificate de către solicitant în scris către AM PR. În cazul în care, în procesul de evaluare, selecție și contractare sunt identificate modificări asupra situațiilor declarate de către solicitant în cadrul declarațiilor depuse, modificări care nu au fost aduse la cunoștința organismului intermediar din regiunea Centru în termen de maxim 5 zile de la modificarea acestora, cererile de finanțare pot fi respinse din proces.

## 2. Solicitantul are capacitatea financiară de a implementa proiectul propus la finanțare și de a asigura sustenibilitatea financiară a investiției pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Solicitantul demonstrează că are capacitate financiară de a asigura:

- contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului
- finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, unde este cazul și
- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale.
- resursele financiare necesare asigurării costurilor de funcționare și întreținere a investiției și serviciile asociate necesare, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acesteia, pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Solicitantul ajutorului asigură o contribuție financiară din costurile eligibile, fie prin resurse proprii, fie prin finanțare externă, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public. Contribuția proprie a solicitantului poate proveni din surse proprii, credite bancare negarantate/garantate de stat, aport al acționarilor, contribuția altor organisme ale statului sau alte surse private

La depunerea cererii de finanțare, solicitantul va completa declarația unică prin care își asumă capacitatea financiară.

În etapa contractuală, solicitantul va prezenta dovada capacității financiare (Hotărârea de aprobare a proiectului și a sumelor implicate/ dovada unei linii/ contract de credit emise de bancă/ instituție financiar bancară). Dovada capacității financiare trebuie să acopere cel puțin contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului și valoarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului.

Contribuția proprie a solicitantului la valoarea eligibilă a proiectului este în conformitate cu regulile privind ajutorul de stat pentru cercetare-dezvoltare, ajutor de stat regional și de minimis aplicabile Pentru componentele finanțabile prin ajutor de stat pentru cercetare-dezvoltare și ajutor de stat regional, contribuția proprie a solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile trebuie să fie în concordanță cu intensitățile maxime ale ajutorului de stat respectiv (a se vedea cap. 3.4.Rata de cofinanțare la prezentul ghid). Procentele minime ale contribuției solicitantului diferă în funcție de tipul solicitantului (respectiv încadrarea în categoria întreprinderilor micro, mici, mijlocii), locul de implementare și în funcție de tipul de activitate.

## 3. Domeniul de activitate în care se realizează investiția

- a. PR Centru finanțează investiții numai în domeniile de activitate eligibile (clase<sup>8</sup> CAEN<sup>9</sup>), așa cum sunt enumerate în Anexa 3 Coduri CAEN la prezentul ghid

<sup>8</sup> Conform sistemului de codificare al clasificării CAEN, clasele reprezintă titlurile identificate printr-un cod numeric de 4 cifre. În cadrul prezentului ghid (inclusiv anexele la acesta), termenii "clasă CAEN" și "cod CAEN" au același înțeles.

<sup>9</sup> Clasificarea activităților din economia națională, Ediția revizuită CAEN Rev. 2, aprobată prin Ordinul președintelui Institutului Național de Statistică nr. 337/2007 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională – CAEN, cu modificările și completările ulterioare.





- b. La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate cercetarea-dezvoltarea (cod CAEN 72..), înscris în obiectul de activitate (conform certificatului constatator ORC), - **Activitatea secundară a întreprinderii.**
- c. **La momentul demarării activității de cercetare-dezvoltare (CD), solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate cercetarea-dezvoltarea (clasa CAEN 72..), autorizat la sediul (principal sau secundar) indentificat ca laborator de cercetare-dezvoltare (locul de implementare a proiectului). Solicitantul se va angaja (prin declarația unica) ca, până la demararea activității de CDI, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru și să autorizeze activitatea cercetarea-dezvoltarea (cod CAEN 72..), la locul de implementare. Clasa se va selecta în funcție de tipul de cercetare urmărit.**
- d. La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN) vizat de investiție, înscris în obiectul de activitate (conform certificatului constatator ORC), indiferent dacă acesta reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.
- e. La momentul demarării activității de producție, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN) vizat de investiție, autorizat la sediul (principal sau secundar) , identificat ca loc de implementare.
- f. Investiția propusă aferentă, etapei 3, vizează un singur domeniu de activitate (clasă CAEN).
- g. Activitatea de cercetare aplicată (cercetare industrială, dezvoltare experimentală) este în stransă legătură cu domeniul de specializare inteligentă selectat, respectiv cu activitatea economică (CLASA CAEN) selectată.

O investiție se poate realiza la două (sau mai multe) locuri de implementare, atâ timp cât sunt respectate toate condițiile de eligibilitate, iar proiectul nu constă, de fapt, în două (sau mai multe) investiții distincte sub umbrela unei singure cereri de finanțare. Astfel, se permite selectarea unui loc distinct de implementare pentru desfasurarea activitatii aferente etapei 1 si 2, in conditiile in care spatiul destinat productiei nu este suficient si adecvat pentru realizarea activitatilor de cercetare-dezvoltare.

41

#### **4. Solicitantul a identificat proiectul de cercetare-dezvoltare, din domeniile de specializare inteligenta identificate in RIS3 Centru care reprezinta obiectul proiectului propus la finanțare in etapa 1 si 2.**

Proiectul urmărește realizarea unei inovări de produs (pentru bunuri și/sau pentru servicii) sau de proces, tehnologii bazată pe rezultate de cercetare – dezvoltare din sectoarele de excelență regionale identificate în cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027.

Se finanțează numai proiectele a căror arie de cercetare propusă prin proiect se concentrează pe următoarele sectoare de excelență regionale identificate în cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027:

- Sectoare de excelență regionale:
  - o Automotive și Mecatronică
  - o Industria Aeronautică
  - o Sectorul Agricultură și Industrie Alimentară
  - o Sectorul Silvicultură, Prelucrarea Lemnului și Mobilier
  - o Sectorul Industrie Ușoară
  - o Sectorul IT și Industrii Creative
  - o Sectorul Sănătate
  - o Sectorul Mediu Construit Sustenabil
  - o Sectorul Turism



Dezvoltarea proceselor, produselor, tehnologiilor sau serviciilor propuse în cadrul proiectului au ca bază de pornire valorificarea unor competențe existente/ rezultate de cercetare-dezvoltare/ idei brevetate, aflate la un Nivel de Maturitate 3 (TRL 3 - Demonstrarea conceptului privind funcționalitățile critice sau caracteristicile la nivel analitic sau experimental).

Astfel, la momentul depunerii cererii de finanțare, solicitantul va demonstra că deține un rezultat al activităților de cercetare-dezvoltare aflat la un nivel de maturitate tehnologică de minim 3:

- un rezultat de cercetare (Brevet, Cerere de brevet, Teza de doctorat - a directorului de proiect, angajat al firmei, Drepturile de utilizare ale rezultatelor cercetării în proiect pentru cazul unei cercetări finanțate printr-un program public (firma solicitanta este beneficiar sau partener) sau
- cunoștințe și competențe existente de ordin științific, tehnologic, și alte cunoștințe și competențe relevante, cu scopul de a dezvolta produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite rezultate în urma prestării activității economice selectate; Astfel,

În vederea validării nivelului de maturitate tehnologică, se va anexa un Raport de evaluare tehnologică realizat de către o organizație de cercetare, inclusă în Registrul Potențialilor Contractorilor, care deține, în protofoliu propriu, proiecte de CDI din domeniul de specializare inteligentă selectat de solicitant. Din raportul de evaluare trebuie să rezulte:

- ✓ Denumire rezultat de CDI valorificat, inclusiv domeniul de specializare inteligentă;
- ✓ Nivelul de maturitate tehnologică atins;
- ✓ Gradul de noutate/originalitate al soluțiilor, metodelor, instrumentelor de lucru propuse, nivelul parametrilor de performanță și calitate ai soluției propuse, gradul de conformitate cu cerințele reglementărilor și standardelor corespunzătoare de nivel european sau internațional (calitate, mediu, risc etc). Gradul de noutate al inovației vizează noutate la nivel european/national, noutate pentru industria națională sau piața pe care operează compania, noutate pentru companie);
- ✓ Tipul de rezultat urmărit (produs nou, produs modernizat, tehnologie nouă, tehnologie modernizată etc
- ✓ Gradul de manufacturabilitate (posibilitatea de fabricare), viabilitatea conceptului din punct de vedere tehnic și/sau economic, financiar pentru a produce și comercializa rezultatele proiectului (punerea în piață a produselor și/sau proceselor/tehnologiilor/serviciilor rezultatelor cercetării).

Se va anexa Decizia de atestare/acreditarea entității de cercetare-dezvoltare care emite raportul de maturitate tehnologică, respectiv raportul anual de activitate

**5. Solicitantul detine resurse umane specializate în cercetarea științifică (cercetarea aplicată și dezvoltarea experimentală), în domeniul de cercetare urmărit, care permite derularea la nivel de excelență a activităților de cercetare corespunzătoare domeniilor de specializare inteligentă sau compatibile cu acestea identificate în RIS 3 Centru în domeniile sale de activitate.**

**Resursa umană specializată poate să fie:**

- **Internă- personalul propriu cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar, în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect;**
- **externalizată (serviciilor de cercetare-dezvoltare contractate)**
- **detașarea de personal cu înaltă calificare de la un organism de cercetare și de difuzare a cunoștințelor sau de la o întreprindere mare, care efectuează activități de cercetare, dezvoltare și inovare, într-o funcție nou creată în cadrul întreprinderii beneficiare, fără să se înlocuiască alți membri ai personalului**



- cercetător științific gradul I, inginer de dezvoltare tehnologică gradul I, profesor universitar
- cercetător științific gradul II, inginer de dezvoltare tehnologică gradul II, conferențiar universitar;
- cercetător științific gradul III, inginer de dezvoltare tehnologică gradul III, lector universitar/șef de lucrări;
- cercetător științific, inginer de dezvoltare tehnologică, asistent universitar, pentru persoanele care dețin o diplomă de doctor;

**6. Solicitantul deține drepturi asupra imobilului (clădire și/sau teren), obiect al proiectului, care îi conferă dreptul de a realiza investiția începând cu data depunerii cererii de finanțare.**

Pentru investițiile care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării, solicitanții trebuie să facă dovada existenței unuia dintre următoarele drepturi asupra imobilului (teren și clădire):

- drept de proprietate privată;
- drept de concesiune asupra unui bun aparținând proprietății publice;
- drept de suprafață asupra terenului pe care urmează a se edifica o construcție obiect al proiectului.

Pentru investițiile care nu includ lucrări de construcție ce sunt supuse autorizării, solicitanții trebuie să facă dovada existenței unuia dintre următoarele drepturi asupra imobilului (teren și clădire):

- drept de proprietate privată;
- drept de concesiune;
- drept de suprafață asupra terenului pe care este edificată o construcție ;
- drept de uzufruct;
- drept de folosință rezultat dintr-un contract de împrumut de folosință (comodat) sau contract de închiriere/locățune;

**Notă: Imobil este definit conform Legii nr 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare.**

**7. Solicitantul demonstrează că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021<sup>10</sup>,**

Perioada pentru care este conferit dreptul asupra imobilului obiect al proiectului solicitanților eligibili trebuie să fie acoperitoare pentru durata menționată la articolul 65 din RDC în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de trei ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 3 ani anterior menționată.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PR Centru pentru investiții în infrastructură, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- să nu înceteze sau delocalizeze activitatea productivă în afara regiunii de dezvoltare regională în cadrul căruia a fost prevăzută inițial implementarea proiectului
- să nu realizeze o modificare asupra calității și dreptului său asupra imobilului, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

<sup>10</sup> Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize



**ATENȚIE!** Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

**8. (pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții care se supun autorizării) Imobilul ce face obiectul proiectului (terenul și /sau clădirea) îndeplinește cumulativ, începând cu data depunerii cererii de finanțare, următoarele condiții (solicitantul va completa în acest sens Anexa 2– Declarație unică):**

Nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului, respectiv:

- nu este afectat de limite ale dreptului deținut de solicitant care sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului.
- nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a terenului și infrastructurii imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent.
- nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.
- este liber de sarcini și interdicții în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului pe care solicitantul îl deține în scopul implementării proiectului.
- este liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului

Solicitantul va informa în termen de 5 zile Autoritatea de Management cu privire la orice modificare survenită în circumstanțele sus-menționate pe parcursul procedurii de evaluare și contractare a cererii de finanțare, precum și pe parcursul derulării contractului de finanțare în cazul în care cererea de finanțare propusă va fi acceptată.

Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc).

#### 5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

Solicitantul este societate<sup>11</sup>, respectiv societatea cooperativă<sup>12</sup> care se încadrează în categoria întreprinderilor mijlocii sau mici (inclusiv microîntreprinderi), din mediul urban sau din mediul rural, care are în obiectul de activitate și cercetarea-dezvoltarea (cod CAEN 72..). Activitatea de CD nu constituie obiectul principal de activitate.

Sunt eligibile inclusiv start-up-urile și spin-off-urile definite mai jos.

**Start-up: întreprindere, înființată în baza legii 31/1990, care înregistrează o vechime de maximum 3 ani în anul depunerii proiectului;**

**Spin-off: întreprindere înființată, la momentul depunerii cererii de finanțare, pe baza unui rezultat obținut în organizații de cercetare de drept public (instituție de CD sau de învățământ superior).**

- **Categoria microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii („IMM-uri”)** este formată din întreprinderi care au mai puțin de 250 de angajați și a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 50 de milioane EUR și/sau ale căror active totale nu depășesc 43 de milioane EUR, echivalent în lei
  - ✓ În cadrul categoriei IMM-urilor, **o întreprindere mijlocie** are între 50 și 250 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau

<sup>11</sup> Constituită în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu completările și modificările ulterioare

<sup>12</sup> Constituită în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare



dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro, echivalent în lei

- ✓ În cadrul categoriei IMM-urilor, **o întreprindere mică** are între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei
- ✓ În cadrul categoriei IMM-urilor, **o microîntreprindere** are până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent, echivalent în lei;

- Se recomandă o atenție sporită în aplicarea corectă a prevederilor Legii 346/2004, cu modificările și completările ulterioare, în special în ceea ce privește identificarea întreprinderilor partenere și/sau legate cu întreprinderea solicitantă. Încadrarea datelor solicitantului (a numărului mediu anual de salariați și a cifrei de afaceri anuale nete/ activelor totale) în pragurile prevăzute pentru categoria IMM-urilor se verifică abia după luarea în calcul a datelor aferente tuturor întreprinderilor partenere și ale celor legate cu întreprinderea solicitantă, identificate conform legii. Anexa 7.0 "Încadrarea în categoriile IMM" la prezentul ghid prezintă detalii suplimentare în acest sens .
- Solicitantul de finanțare va completa și anexa la cererea de finanțare Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM (din care să reiasă încadrarea în categoria microîntreprinderilor/ întreprinderilor mici/ întreprinderilor mijlocii).
- Datele utilizate pentru calculul numărului mediu anual de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociațiilor (conform Art. 6 alin (1) din Legea 346/2004). Această prevedere se aplică inclusiv în cazul cererilor de finanțare depuse în primele luni ale anului (2023), chiar dacă situațiile financiare aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociațiilor nu au fost încă depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.
- Valoarea finanțării nerambursabile solicitate la data depunerii cererii de finanțare nu poate fi modificată în sensul creșterii acesteia în cazul în care intervin modificări pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare raportat la încadrarea în diferitele categorii de întreprinderi. Cu toate acestea, valoarea finanțării nerambursabile va fi redusă în conformitate cu modificarea încadrării în categoria de întreprinderi pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare în sensul respectării încadrării în limitele maxime acceptabile conform prevederilor legate de ajutorul de stat. A se vedea **cap. 3.4 din prezentul ghid**.
- În sensul acestui apel, "întreprinderea din mediul urban/rural" se referă la întreprinderea care propune o investiție (într-unul din domeniile eligibile în acest apel) în mediul urban/rural, indiferent de localizarea sediului social al acesteia.
- Sucursalele, agențiile, reprezentanțele sau alte unități fără personalitate juridică nu sunt eligibile.

### 5.1.3. Categoriile de parteneri eligibili

Nu se aplica

### 5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

Nu se aplica

## 5.2. Eligibilitatea activităților

### 5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților



Obiectivele priorității 1, acțiunea 1 sunt prevăzute în secțiunea 2.2 a prezentului ghid specific, vizând susținerea ciclului de inovare în entitățile de inovare prin facilitarea valorificării inițiativelor și transformarea lor în bunuri și servicii inovative gata de comercializare și utilizare. Nivelurile de maturitate tehnologică timpurie sunt susținute în măsura în care corespund unei necesități identificate în Strategia de specializare inteligentă Centru, prin mecanismul de descoperire antreprenorială.

Activitățile care vor fi propuse prin proiect trebuie să conducă la realizarea obiectivelor priorității 1, Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate, Acțiunea 1.3: Intreprinderi inovative pentru o regiune inovativa, Interventia Trecerea de la idee la piață.

Activitățile proiectului sunt împărțite în:

Etapa 1 și 2: Etapa de cercetare-dezvoltare

Etapa 3: Introducerea în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produselor și/sau proceselor/tehnologiilor/serviciilor/rezultatelor obținute în urma etapei 1 și 2.

Nu se va putea demara cea de-a treia etapă a proiectelor decât ulterior îndeplinirii condițiilor aferente etapei 1 și 2 din prezentul ghid .

**Nu se finanteaza doar ETAPA 3!**

#### 5.2.2. Activități eligibile

**Eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități.**

**Investiția vizată trebuie să fie realizată pe teritoriul Regiunii de Dezvoltare Centru.**

Regiunea Centru este formată din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

#### A. Tipuri de investiții eligibile pentru proiecte de cercetare și dezvoltare

Investitiile eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare sunt alocate unei categorii specifice de cercetare și dezvoltare (cercetare industrială; dezvoltare experimentală; studii de fezabilitate) și sunt următoarele:

- a) Construcția de noi departamente de CD (laboratoare/centre de CD, etc), modernizarea și extinderea/schimbarea de destinație a departamentelor de CD existente,  
**însotită obligatoriu de dotarea acestora cu echipamente și instrumente de cercetare;**  
**Atenție! În ceea ce privește clădirile, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului de CD, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate.**  
**Referitor la investiția care vizează achiziția de dotări (instrumente și echipamente de CD), acestea sunt eligibile în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. În cazul în care aceste instrumente și echipamente nu sunt folosite pe întreaga lor durată de viață în proiectul de CD, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate;**
- b) Susținerea activității de CD prin :
  - ✓ Costuri cu personalul: Drepturi salariale pentru personalul implicat în activitatea de cercetare, în limita a maxim 20% din valoarea cheltuielilor eligibile (cheltuieli cu cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar, în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect);
  - ✓ Costuri cu obiectele de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile exclusiv pentru cercetare industrială și dezvoltare experimentală , în limita a a 20 % , aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare .



- c) Investiții aferente cercetării contractuale, cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe, în condiții de concurență deplină, precum și costurile aferente serviciilor de consultanță și serviciilor echivalente folosite exclusiv pentru proiect de CD. In limita a 20 %, aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare .

**Pentru realizarea obiectivului proiectului este obligatoriu a se include activitati de dezvoltare experimentală in IMM.**

#### **B. Tipuri de investiții eligibile prin ajutor de stat regional**

- a) Construirea, extinderea spațiilor de producție/servicii având ca scop introducerea în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării-dezvoltării din etapa 1 și 2;
- b) Dotarea spațiilor de producție/servicii cu active corporale, necorporale având ca scop introducerea în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării-dezvoltării din etapa 1 și 2.

#### **C. Investiții finanțabile prin ajutor de minimis:**

- a) Investiții privind obținerea, validarea și protejarea brevetelor și altor active necorporale;
- b) detașarea de personal cu înaltă calificare de la un organism de cercetare și de difuzare a cunoștințelor sau de la o întreprindere mare, care efectuează activități de cercetare, dezvoltare și inovare, într-o funcție nou creată în cadrul întreprinderii beneficiare, fără să se înlocuiască alți membri ai personalului;
- c) Servicii de consultanță și de asistență în domeniul inovării, inclusiv pentru serviciile furnizate de organizații de cercetare și de diseminare a cunoștințelor, de infrastructuri de cercetare, de infrastructuri de testare și experimentare sau de clustere de inovare.
- d) Activități de promovare a produsului/tehnologiei/serviciului nou obținut:
- ✓ Activități de internaționalizare (participarea, la nivel internațional, în afara României, la târguri, misiuni comerciale, expoziții, în calitate de expozant). Taxele de participare la aceste evenimente vor fi considerate cheltuieli eligibile.
  - ✓ Activități de participare la targ/expoziție/salon din Romania, în calitate de expozant). Taxele de participare la aceste evenimente vor fi considerate cheltuieli eligibile.
  - ✓ Campania de marketing și promovare: Promovarea prin Radio sau TV.
- e) Instruirea angajaților - vizează angajați ai IMM-urilor beneficiare de finanțare care finalizează programe de formare și dobândesc certificat de atestare a competențelor profesionale pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat.

Tipurile de abilități ce pot fi vizate, fără a include o listă exhaustivă:

- Abilități tehnice: abilități de rezolvare a problemelor, design, operare, reproiectare și întreținere a echipamentelor sau structurilor tehnologice, abilități IT profesionale
- Abilități de management: abilități în legătură cu planificarea afacerilor, conformare la reguli și norme de calitate, planificarea resurselor umane, alocarea de resurse
- Abilități antreprenoriale: abilități specifice pentru start-up-uri precum managementul riscului, gândire strategică, abilități de relaționare, abilități de adaptare la provocări și cerințe multiple
- Abilități "verzi": abilități specifice pentru modificarea produselor, serviciilor sau operațiunilor determinate de schimbările climatice, cerințe sau reguli
- Alte abilități în afara celor descrise mai sus, în legătură cu specializarea inteligentă, tranziția industrială, antreprenoriatul și adaptarea întreprinderilor la schimbare



Programele de instruire pot viza doar **persoane care au statut de angajat al IMM-ului** care beneficiază de sprijin pentru instruire, **la data derulării programului de instruire**. De asemenea, în cazul proiectelor respective, activitatea de instruire nu constituie un proiect de sine stătător, ci este inclusă într-un proiect de investiții și este în strânsă relație cu scopul proiectului de investiție din care face parte.

**Documentele suport care vor fi verificate de AM** și vor fi prezentate de beneficiari în etapa de implementare pentru a dovedi numărul de angajați care au participat la formare și au primit un certificat, tipul și durata programului de formare sunt:

- **Notă referitoare la setul de competențe profesionale** necesare și relevante în raport cu investiția realizată prin proiect, care vor dobândite de angajați în urma participării la formare
- **Certificat de absolvire emis de furnizorul de formare profesională**  
Certificatul de absolvire este însoțit de o anexă în care sunt precizate competențele dobândite prin programul de formare (conform unui sistem de evaluare a competențelor dobândite) și durata programului de formare (minim 12 ore). Solicitantul se va asigura că programul de formare poate avea recunoaștere națională/ internațională prin autorizarea cursului sau poate avea doar recunoașterea furnizorului de formare și a beneficiarului formării. Certificatul trebuie să dovedească faptul că formarea a avut loc în perioada de implementare a proiectului.
- **Documente care dovedesc statutul de angajat eligibil al participantului** la programul de formare **la data formării, și anume, extras Revisal.**

Controlul respectării obligațiilor contractuale se va efectua de către structurile specializate ale Autorității de Management (Departamentul Monitorizare Proiecte și Departamentul Verificare Autorizare Proiecte).

Beneficiarii trebuie să arhiveze toate documentele legate de implementarea proiectului, inclusiv rezultatele, în conformitate cu contractul de finanțare semnat cu Autoritatea de Management. Arhivele vor fi disponibile, în cazul în care vor fi solicitate, pentru eventuale controale tematice ale finanțatorului sau ale altor organe de control și / sau audit, naționale și / sau europene prevăzute de lege.

Colectarea și stocarea datelor se va face prin sistemul de management al informației MySMIS2021/SMIS2021+.

Compartimentele Autorității de Management vor accesa prin aplicațiile sistemului MySMIS2021/SMIS2021+, vor verifica și prelucra datele și documentele încărcate de beneficiari. Datele colectate în cursul verificărilor vor fi încărcate în sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, unde vor fi stocate și accesibile pentru prelucrări în scopuri legate de managementul programului.

Toate datele vor fi prelucrate cu respectarea prevederilor în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal conform politicii și procedurilor Autorității de Management.

## II. Activități conexe activității de bază

Investiții finanțabile prin ajutor de minimis

- Servicii de consultanță (servicii de consultanță la elaborarea cererii de finanțare și/ a planului de afaceri; servicii de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractului de execuție (managementul de proiect); servicii de consultanță la elaborarea, organizarea și derularea procedurilor de achiziții)
- Servicii de proiectare și asistență tehnică (Studii de teren; Obținere avize, acorduri, autorizații; Comisioane, cote și taxe; documentații tehnice necesare în vederea obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de specialitate necesare în funcție de specificul





investiției); asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectului); serviciile diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații)



- Activitățile de publicitate și informare obligatorii aferente proiectului în conformitate cu prevederile MIV PR Centru 2021-2027 publicat pe site-ul [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro)
- Audit financiar extern al proiectului
- Activități cooperarea teritorială, pentru desfășurarea de shimburi de bune practici, învățare în care sunt implicate organizații de CDI, companii din zone SUERD și care contribuie în mod direct la implementarea activităților proiectului.

### 5.2.3. Activitatea de bază

În conformitate cu prevederile OUG nr. 23/12.04.2023, activitatea de bază în cadrul unui proiect reprezintă activitatea sau pachetul de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifica de către autoritatea de management, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare a proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctul; activitatea de bază reprezintă activitățile din cadrul unui proiect cu excepția celor aferente serviciilor de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității;
- Activitățile conexe reprezintă activitățile de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditul financiar al proiectului, informarea și publicitatea obligatorie,

### 5.2.4. Activități neeligibile

**Nu sunt eligibile proiectele pentru care sunt îndeplinite cel puțin una dintre următoarele condiții:**

- a) obiectul proiectului prevede exclusiv activități de construcție/ modernizare și extindere/ schimbare destinație clădiri. Se urmărește dotarea departamentelor CD cu aparatură, instrumente, echipamente pentru cercetare care să funcționeze într-un mediu adecvat.
- b) obiectul proiectului vizează doar investiții în active necorporale;
- c) proiectul vizează doar cheltuieli eligibile finanțate prin componenta de minimis

Nu sunt eligibile proiectele care includ investiții demarate . Pentru proiectele/activitățile de investiții, începerea lucrărilor sau începerea proiectului înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept începere a lucrărilor.

Nu sunt eligibile campanii de marketing și promovare care vizează crearea unui site, promovarea pe facebook, instagram, etc.

## 5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

### 5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

- Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021 – 2027



- Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrațiune și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul UE 1058/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul (UE) 2021/1237 AL COMISIEI din 23 iulie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat
- Regulamentul (UE, Euratom) 1046/2018 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018, privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul (UE) 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat
- REGULAMENTUL (UE) 2023/1315 AL COMISIEI din 23 iunie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și a Regulamentului (UE) 2022/2473 de declarare a anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția, prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat
- Regulamentul (UE) 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis
- Comunicarea Comisiei Europene - Orientările privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153) și Decizia Comisiei Europene nr. C (2021) 9750 final din 20.12.2021 de autorizare a hărții notificate a ajutoarelor de stat regionale aferente perioadei 2022-2027 pentru România
- Comunicarea Comisiei Europene - Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (2014/C 198/01)
- Hotărârea Guvernului nr. 873/07.07.2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare





- ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 122 din 29 iulie 2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România
- OUG 66/2011, privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- Hotărârea Guvernului nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.
- HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 311 din 2 martie 2022 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2022-2027 pentru investiții inițiale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 23 din 12.04.2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021—2027
- Regulamentul (CE) 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1589 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140/ 30.04.2004
- Regulamentul (UE) 2023/1315 al Comisiei din 23 iunie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și a Regulamentului (UE) 2022/2473 de declarare a anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția, prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- a. să respecte prevederile art. 63 și ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 1060/2021 precum și perioada de implementare stabilită de către autoritatea de management prin contractul/decizia/ordinul de finanțare. Înainte de depunerea cererii de finanțare sunt eligibile numai cheltuielile aferente categoriei de Cheltuieli de pregătire și depunere a cererii de finanțare, cheltuieli de proiectare și inginerie, detaliate mai jos, dacă sunt efectuate după data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2021, oricare dintre aceste date survine prima, și 31 decembrie 2027.;
- b. să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate;
- c. să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate;
- d. cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate.
- e. să fie în conformitate cu prevederile programului;
- f. să fie în conformitate cu prevederile contractului/deciziei de finanțare;



- g. să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- h. să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;
- i. să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 2021/1.060. Cheltuielile să nu fie contrare prevederilor dreptului aplicabil al Uniunii Europene sau legislației naționale care vizează aplicarea dreptului relevant al Uniunii, în privința eligibilității, regularității, gestiunii sau controlului operațiunilor și cheltuielilor;
- j. să respecte condițiile de eligibilitate specifice tipului de ajutor aplicabil.

Este eligibilă taxa pe valoarea adăugată nedeductibilă potrivit legislației naționale în domeniul fiscal și nerecuperabilă conform prevederilor art. 64 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021, aferentă cheltuielilor eligibile.

Cheltuielile trebuie să nu fie contrare prevederilor dreptului aplicabil al Uniunii Europene sau legislației naționale care vizează aplicarea dreptului relevant al Uniunii, în privința eligibilității, regularității, gestiunii sau controlului operațiunilor și cheltuielilor.

Mecanismul de plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

### 5.3.2. Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile

Lista cheltuielilor eligibile cuprinde următoarele categorii de cheltuieli, în corelare cu Anexa 17- Categoriile și subcategoriile de cheltuieli eligibile aferente investițiilor eligibile finanțate prin ajutorul pentru proiecte de cercetare/ajutor de stat regional/ajutor de minimis

#### CAP. 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului

##### 1.1. Amenajarea terenului (finanțabile prin: Etapa 1 și 2 Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare/Etapa 3 Ajutor de stat regional)

Se includ cheltuielile efectuate pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, defaectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, accesuri / drumuri / alei / parcări / drenuri / rigole / canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, descărcări de sarcină arheologică, lucrări pentru pregătirea amplasamentului.

Pentru ETAPA 1 și 2 (Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare), sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate.

##### 1.2 Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială (finanțabile prin: Etapa 1 și 2 Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare/Etapa 3 Ajutor de stat regional)

Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, de exemplu: plantare de copaci, reamenajare spații verzi, lucrări/acțiuni pentru protecția mediului.

Pentru ETAPA 1 și 2 (Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare), sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate.

#### CAP. 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții (finanțabile prin: Etapa 1 și 2 Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare/Etapa 3 Ajutor de stat regional)

Se includ cheltuielile aferente lucrărilor pentru asigurarea cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca



aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, alte utilități. care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție.

Pentru ETAPA 1 și 2 (**Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare**), sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate.

### **CAP. 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică – finanțabile prin ajutor de minimis**

**3.1. Studii de teren** - se cuprind cheltuielile pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție, raport privind impactul asupra mediului; studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției.

**3.2. Obținere avize, acorduri, autorizații** - se includ cheltuielile pentru:

- obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;
- obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
- obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc.;
- obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;
- întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;
- obținerea acordului de mediu;
- obținerea avizului P.S.I.;
- alte avize, acorduri și autorizații;
- achiziționarea semnăturii electronice.

53

**3.3. Comisioane, cote și taxe** - se cuprind: cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor, taxe pentru acorduri, avize și autorizația de construire/desființare.

#### **3.4. Proiectare și inginerie**

Se includ cheltuielile efectuate pentru:

documentații tehnice necesare în vederea obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției)

Pentru lucrările de creștere a performanței energetice a clădirilor, se includ cheltuielile pentru efectuarea auditului energetic.

**3.5. Consultanță** - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- plata serviciilor de consultanță la elaborarea cererii de finanțare și/ a planului de afaceri;
- plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractului de execuție (managementul de proiect).
- plata serviciilor de consultanță la elaborarea, organizarea și derularea procedurilor de achiziții.

**3.6. Asistență tehnică** - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectului);
- plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.



## **CAP. 4 Cheltuieli pentru investiția de bază (finanțabile prin: Etapa 1 si 2 Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare/Etapa 3 Ajutor de stat regional)**

### **4.1 Lucrările de construcții și instalații**

#### **Etapa 1 si 2 Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare**

Sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare a construcțiilor corespunzătoare duratei proiectului de CD, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate. Lucrările de construcții și instalații acceptate sunt construirea de noi departamente de CD (laboratoare/centre de CD)/ Modernizarea și extinderea/ schimbarea de destinație a departamentelor de CD existente.

#### **Etapa 3 Ajutor de stat regional**

Se cuprind cheltuieli aferente activităților de construire/ extindere și modernizare a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale întreprinderii, respectiv cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului, conform cu descrierea activităților eligibile și a celorlalte condiții de eligibilitate prezentate la secțiunea 5.2 din prezentul ghid.

**Scopul este de a crea un spațiu adecvat pentru introducerea în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării din etapa 1;**

**Cap. 1, cap. 2, 4.1, cap. 5, aferent etapei 3 se considera eligibil în limita a 40% din valoarea eligibilă a cheltuielilor eligibile cuprinse la Cap. 4. "Cheltuieli pentru investiția de bază", punctul 4.1. "Construcții și instalații".**

### **4.2 Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale (finanțabile prin: Etapa 1 si 2 Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare/Etapa 3 Ajutor de stat regional)**

Se includ cheltuieli precum cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora, în măsura acestea sunt aferente unor utilaje, echipamente achiziționate în cadrul proiectului ce beneficiază de ajutor de stat.

#### **4.3. Dotări**

Echipamente informatice, echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, instrumente necesare pentru activitatea de CD, pentru punerea în fabricație/ funcțiune/ operare/ aplicare (executarea și/sau exploatarea seriei „zero” a produsului ori a instalației-pilot/ testarea prototipurilor pentru produse/procese, de natura mijloacelor fixe, din Hotărârea Guvernului nr. 2139/ 2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările și completările ulterioare și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.

Acestea sunt eligibile în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. În cazul în care aceste instrumente și echipamente nu sunt folosite pe întreaga lor durată de viață în proiectul de CD, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate;

Etapa 3- Dotarea spațiilor de producție/servicii cu active corporale, necorporale având ca scop introducerea în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării din etapa 1.

-Cheltuieli cu achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în Subgrupa



2.1. „Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)”, Subgrupa 2.2. „Aparate și instalații de măsurare, control și reglare”, Clasa 2.3.6. „Utilaje și instalații de transportat și ridicat”, sau Grupa 3 „Mobilier, aparatura birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale” din Hotărârea Guvernului nr. 2139/ 2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările și completările ulterioare și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.

-Cheltuieli cu achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile/ alternative de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare.

#### 4.5 Active necorporale

Se includ cheltuieli cu achiziționarea de brevete și cheltuielile cu realizarea instrumentelor de comercializare on-line.

- costuri aferente cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe, în condiții de concurență deplină pentru etapa 1 CDI
- licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare (etapa 2 producție)
- costurile obținerii, validării și protejării brevetelor și altor active necorporale (ajutor de minimis)

Activele necorporale sunt eligibile pentru calculul costurilor de investiții dacă îndeplinesc următoarele condiții:

(a) trebuie să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;

(b) trebuie să fie amortizabile;

(c) trebuie să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul; și

(d) trebuie să fie incluse în activele întreprinderii care beneficiază de ajutor și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum 3 ani

**Pentru toate dotările, și activele necorporale preconizate a fi achiziționate prin proiect, se va justifica necesitatea achiziționării acestora. Echipamentele și dotările sunt strict pentru introducerea rezultatelor cercetării în produse/servicii/procese noi cu scopul comercializării acestora**

Echipamentele/dotarile în cadrul proiectului, indiferent de componenta sunt eligibile exclusiv pentru solicitant

### **CAP. 5 Alte cheltuieli (aferele proiectelor cu lucrări) (finanțabile prin: Etapa 1 și 2 Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare/Etapa 3 Ajutor de stat regional)**

#### 5.1. Organizare de șantier

##### 5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Cheltuieli aferente realizării unor construcții provizorii sau amenajări în construcții existente, precum și cheltuieli de desființare a organizării de șantier: vestiare/barăci/spații de lucru pentru personalul din șantier, platforme tehnologice/dezafectarea platformelor tehnologice, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces, brașamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu, cheltuieli pentru desființarea organizării de șantier, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.2. „Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială”, cheltuielile aferente construcțiilor provizorii pentru protecția civilă.

Pentru ETAPA 1 și 2 (Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare), sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate.



### 5.1.2. Cheltuieli conexe organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile pentru:

- obținerea autorizației de construire/ desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier;
- taxe de amplasament, închirieri semne de circulație,
- întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale,
- contractele de asistență cu poliția rutieră,
- contractele temporare cu furnizorul de energie electrică, cu furnizorul de apă și cu unitățile de salubritate,
- taxă depozit ecologic, taxe locale, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public,
- închirieri de vestiare/barăci/containere/ grupuri sanitare,
- cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții/intervenții, operațiuni care constituie obligația executanților, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.2. "Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială".
- costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, paza șantierului

Pentru ETAPA 1 și 2 (Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare), sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate.

### 5.2. Comisioane, cote și taxe- finanțabile prin ajutor de minimis

Se cuprind, după caz:

- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată
- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor - CSC, în aplicarea prevederilor Legii nr. 215/1997 privind Casa Socială a Constructorilor
- taxe pentru acorduri, avize conforme și autorizația de construire/desființare.

### 5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute (finanțabile prin: Etapa 1 și 2 Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare/Etapa 3 Ajutor de stat regional)

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

Se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la capitolul 1, subcapitolul 4.1 din bugetul proiectului.

### CAP. 6 Cheltuielile de informare și publicitate – finanțabile prin ajutor de minimis

**6.1 Cheltuieli cu activitățile obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului** sunt eligibile în conformitate cu prevederile MIV PR Centru 2021-2027 publicat pe site-ul [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro) și secțiunea 3.21 din prezentul Ghid

Plafon de cheltuială maximă – 7500 lei (fără TVA)

### CAP. 7 Cheltuielile cu activitatea de audit financiar extern – finanțabile prin ajutor de minimis

În cazul în care beneficiarii optează pentru încheierea unor contracte de audit, rapoartele de audit vor confirma că cheltuielile cuprinse în cererile de rambursare au fost verificate și sunt:

- necesare pentru realizarea proiectului





- prevăzute în contractul încheiat cu beneficiarul proiectului
- în conformitate cu principiile unui management financiar sănătos, respectiv utilizarea eficientă a fondurilor și un raport optim cost/beneficiu;
- efectuate și plătite de beneficiar;
- plătite pe parcursul perioadei de eligibilitate
- înregistrate în contabilitatea beneficiarului având la bază documente justificative, identificabile și verificabile, dovedite prin documente originale
- în conformitate cu propunerile tehnice și financiare oferite (se verifică prețurile unitare și cantitățile decontate)

Atunci când același beneficiar desfășoară mai multe proiecte în același timp sau un proiect primește finanțare sub diferite forme de sprijin sau din diferite fonduri, auditorii verifica potențiala dubla finanțare a unei cheltuieli.

Sunt eligibile în limita a 5000 lei / trimestru (fără TVA) aferente activităților ce pot fi auditate în trimestrul respectiv.

### CAP. 8. Cheltuieli de instruire – finanțabile prin ajutor de minimis

Sprijină atingerea obiectivului specific al priorității și se înscriu în obiectivele și scopul acțiunii. Acest capitol cuprinde:

**Cheltuieli de instruire a personalului:** tipurile de abilități includ următoarele:

- Abilități tehnice: abilități de rezolvare a problemelor, design, operare, reproiectare și întreținere a echipamentelor sau structurilor tehnologice, abilități IT profesionale
- Abilități de management: abilități în legătură cu planificarea afacerilor, conformare la reguli și norme de calitate, planificarea resurselor umane, alocarea de resurse
- Abilități antreprenoriale: abilități specifice pentru start-up-uri, precum managementul riscului, gândire strategică, abilități de relaționare, abilități de adaptare la provocări și cerințe multiple
- Abilități "verzi": abilități specifice pentru modificarea produselor, serviciilor sau operațiunilor determinate de schimbările climatice, cerințe sau reguli
- Alte abilități în afara celor descrise mai sus

### Cap. 9. Cheltuieli aferente activității de CD- Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare

Costurile eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare sunt alocate unei categorii specifice de cercetare și dezvoltare, respectiv:

9.1. Cheltuieli cu personalul: Drepturi salariale pentru personalul implicat în activitatea de cercetare (cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar, în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect), în limita a maxim 20% aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare ;

Cheltuielile salariale pe proiect nu pot depăși plafoanele prevăzute Anexa nr. 2 Plafoane în limita cărora se calculează costurile salariale directe la contractele de finanțare din fonduri bugetare alocate PNCDI IV al Hotărârii nr. 1.188 din 29 septembrie 2022 privind aprobarea Planului național de cercetare, dezvoltare și inovare 2022-2027.

Nr. crt.	Categoria de activități	Nivelul studiilor	Gradul profesional/Funția în cadrul proiectului sau programului	Limita maximă în euro/oră
1.	Activități ce presupun un nivel înalt al creativității și/sau experiență și abilități de conducere/management	superioare	CS I, CS II, IDT I, IDT II, profesor universitar, conferențiar universitare, director/responsabil/manager de program/proiect	50



2.	Activități ce presupun cunoașterea aprofundată a metodelor de analiză și sinteză, precum și abilități de utilizare a acestora	superioare	CS III, IDT III, CS, IDT, lector universitar, asistent universitar, responsabil juridic/tehnic/achiziții/financiar proiect, personal de specialitate (biolog, chimist, arhitect, doctor medical și altele în funcție de specificul programului/proiectului)	35
3.	Activități ce presupun cunoașterea metodelor de analiză și sinteză și a metodologiilor cercetării, precum și abilități de utilizare a acestora	superioare	Asistent de cercetare, doctorand, masterand	25
4.	Activități suport	superioare sau medii	TI, TII, TIII, student, altele	15

Limita maximă cuprinde toate taxele și impozitele datorate de angajat și se aplică tuturor veniturilor realizate de către o persoană pentru participarea la unul sau mai multe proiecte în cadrul PNCDI IV, cu respectarea prevederilor legislației muncii.

Sumele în lei reprezentând costurile salariale directe, se stabilesc la data perfectării contractului, în funcție de ultimul curs de schimb valutar comunicat de BNR pentru 1 euro.

Cheltuielile salariale se decontează conform contractului de muncă și/sau proporțional cu procentul din fișa postului/foaia de prezență aferentă atribuțiilor specifice implementării proiectului. Durata timpului de muncă cumulată per salariat, pe toate contractele individuale de muncă trebuie să respecte prevederile legale (Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare) cu privire la timpul de muncă și timpul de odihnă.

58

9.2. Cheltuieli cu obiectele de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile exclusiv pentru cercetare industrială și dezvoltare experimentală, în limita a 20 %, aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare.

9.3. Servicii de consultanță și servicii echivalente / cercetare contractuală, contractate pentru proiectul de CD. Sunt incluse și cheltuielile de consultanță pentru elaborarea raportului de maturitate tehnologică realizat de către o organizație de CD inclusă în Registrul potențialilor contractori, în limita a 20 %, aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare.

În acest caz, este obligatoriu să fie îndeplinită una dintre condițiile de mai jos:

a) organizația de cercetare furnizează serviciul de cercetare sau cercetarea contractuală la prețul pieței; sau

b) dacă nu există un preț al pieței, organizația de cercetare prestează serviciul de cercetare sau cercetarea contractuală la un preț care:

– reflectă costurile integrale ale serviciului și include în general o marjă stabilită în funcție de marjele aplicate în mod obișnuit de întreprinderi active în sectorul serviciului în cauză; sau

– este rezultatul unor negocieri pe baza principiului deplinei concurențe, în cadrul cărora organizația de cercetare, în calitate de prestator de servicii, negociază pentru a obține beneficiul economic maxim în momentul în care este încheiat contractul și își acoperă cel puțin costurile marginale.

## Cap. 10. Cheltuieli aferente sprijinului inovării - finanțabile prin ajutor de minimis

10.1. cheltuieli obținerea, validarea și protejarea brevetelor și altor active necorporale rezultate.

10.2. detașarea de personal cu înaltă calificare de la un organism de cercetare și de difuzare a cunoștințelor sau de la o întreprindere mare, care efectuează activități de cercetare, dezvoltare și



inovare, într-o funcție nou creată în cadrul întreprinderii beneficiare, fără să se înlocuiască alți membri ai personalului

10.3. Servicii de consultanță și de asistență în domeniul inovării, inclusiv pentru serviciile furnizate de organizații de cercetare și de diseminare a cunoștințelor, de infrastructuri de cercetare, de infrastructuri de testare și experimentare sau de clustere de inovare:

- servicii de consultanță pentru inovare referitoare la: asistență tehnologică; evaluare tehnologică și audit tehnologic, , transfer tehnologic și validare tehnologică; achiziția, obținerea, validarea și protejarea brevetelor și altor active necorporale; utilizarea standardelor; servicii de consultanță, asistență și formare profesională în ceea ce privește transferul de cunoștințe, achiziția, protecția și valorificarea activelor necorporale, utilizarea standardelor și a reglementărilor care le conțin;
- servicii suport pentru inovare referitoare la: încercări și testări în laboratoare de specialitate; marcarea calității; testare și certificare; studii de piață; studii de investiții tehnologice; elaborarea documentației de introducere în fabricație/ de punere în funcțiune/ de operare/ de aplicare, etc furnizarea de spații de lucru, bănci de date, biblioteci, cercetare de piață, laboratoare, etichetare de calitate, testarea și certificarea calității în scopul dezvoltării de produse, procese sau servicii mai eficiente;

10.4. Cheltuieli cu activități de certificare a produselor, serviciilor, proceselor, de către un organism de certificare acreditat.

#### **Cap. 11. Cheltuieli de promovare a produsului/tehnologiei/serviciului nou obținut – finanțabile prin ajutor de minimis**

- ✓ Cheltuieli privind internaționalizare (participarea, la nivel internațional, în afara României, la târguri, misiuni comerciale, expoziții, în calitate de expozant): taxa de participare, închirierea standului, transportul și cazarea pe perioada evenimentului pentru maximum 2 delegați, transportul și depozitarea mostrelor și materialelor promoționale.
- ✓ Cheltuieli de participare la targ/expoziție/salon din Romania, în calitate de expozant): taxa de participare, închirierea standului, transportul și cazarea pe perioada evenimentului pentru maximum 2 delegați, transportul și depozitarea mostrelor și materialelor promoționale.
- ✓ Campania de marketing și promovare: Promovarea prin Radio sau TV.

#### **Cap 12. Cheltuieli cu cooperarea teritorială, pentru desfășurarea de shimburi de bune practici, învățare în care sunt implicate organizații de CDI, companii din zone SUERD și care contribuie în mod direct la implementarea activităților proiectului**

12.1 Cheltuieli de transport, cazare, diurna, organizarea de întâlniri, vizite de studiu pentru personalul direct implicat în aceste activități, în limita a 3% din cheltuieli finanțabile prin ajutor de minimis

##### **5.3.3. Categoriile de cheltuieli neeligibile**

**În cadrul prezentului apel nu sunt eligibile următoarele categorii de cheltuieli:**

- cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate;
- cheltuielile efectuate în sprijinul relocării potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1.058;
- cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite de autoritățile de management prin ghidul solicitantului, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f) din HG nr. 873/2022;



- cheltuielile excluse de la finanțare de autoritățile de management prin prezentul ghid al solicitantului, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f) din HG nr. 873/2022, corespunzător specificului programului și particularităților operațiunilor;
- achiziționarea de terenuri și/sau construcții,
- cheltuielile privind costurile de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate,
- cheltuielilor salariale, cu excepția costurile cu personalul: cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar, în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect;
- cheltuieli cu materii prime, materiale consumabile și alte produse similare, cu excepția costurile materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare, suportate direct ca urmare a proiectului de cercetare-dezvoltare;
- cheltuielile cu investiții legate de achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili și achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază gaz;
- cheltuielile cu achiziția de utilaje mobile non rutiere de tipul buldozere, excavatoare și alte utilaje, autopropulsate de motoare care folosesc arderea combustibililor fosili, precum și cheltuielile cu achiziția oricăror echipamente care funcționează pe baza de combustibili fosili
- taxa pe valoarea adăugată recuperabilă;
- cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor,
- contribuția în natură
- amortizarea
- cheltuielile cu leasingul, prevăzute la art. 7 din HG nr. 873/2022
- cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004, pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe
- cheltuielile privind achiziția de dotări/echipamente/utilaje second-hand;
- amenzi, penalități, dobânzi, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- cheltuielile efectuate înainte de data depunerii cererii de finanțare, cu excepția Cheltuielilor de pregătire și depunere a cererii de finanțare, cheltuieli de proiectare și asistența tehnică.
- Cheltuieli cu telefoanele mobile, tablete.

#### 5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Nu este cazul.

#### 5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

Nu este cazul

#### 5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul.

### 5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

- **Valoarea minimă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate: 100.000 euro**
- **Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate: 500.000 euro**

Aceste valori cuprind atât finanțarea acordată sub formă de ajutor de stat cât și finanțarea acordată sub formă de ajutor de minimis.

Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 1 este de 125.000 euro.  
Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 2 este de 250.000 euro  
Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 3 este de 125.000 euro



**ATENȚIE!** Criteriul cu privire la valoarea minimă a finanțării nerambursabile se va menține până la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

## 5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

### Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare

	Contribuția programului (acoperită din FEDR și co-finanțarea națională acordată din bugetul de stat)	
	Mijlocie	Mică/Mico
Cercetare industrială	75%	80%
Dezvoltare experimentală	50%	60%
Studii de fezabilitate (pentru activități de CD)	60%	70%

### Ajutoare regionale pentru investiții (Investiții inițiale pentru inovare în vederea introducerii în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării)

	Mijlocie	Mică/Mico
<b>Investiții inițiale pentru inovare</b> în vederea introducerii în producție a rezultatelor obținute din cercetare- dezvoltare în județele Brașov, Covasna, Harghita și Sibiu	50%	60%
<b>Investiții inițiale pentru inovare</b> în vederea introducerii în producție a rezultatelor obținute din cercetare- dezvoltare județul Alba, Mures	60%	70%

61

### Ajutorul de minimis

Pentru activitățile aferente ajutorului de minimis, contribuția programului (acoperită din FEDR și co-finanțarea națională acordată) este de maximum 100% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis și în limita plafonului de minimis. În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) NR. 1407/2013 al CE din 18 decembrie 2013, privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cuantumul ajutoarelor de minimis este de maximum 200.000 EUR pentru 3 ani financiari consecutivi, cu excepția sectorului transport rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost, caz în care cuantumul ajutorului este stabilit la limita de 100.000 EUR.

## 5.6. Durata proiectului

Perioada de implementare a activităților proiectului este rezonabilă și nu depășește 31 decembrie 2029. Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

Pentru etapa 1, Durata unui proiect este de cuprinsă între 12 și 18 luni (TRL 3-6).

Pentru etapa 2, proiectele vor avea o durata de 12 luni (TRL7-9) , .



Pentru atapa 3, durata proiectului este de 12 luni.

## 5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

### 5.7.1. Activitățile propuse se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 1, O.S. 1.1 și 1.4, Acțiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă, Intervenția 1.3.1 Trecerea de la idee la piață

O.S. 1.1 și 1.4, Acțiunea 1.3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă, Intervenția 1.3.1 Trecerea de la idee la piata - sprijin pentru IMM, conform prevederilor din secțiunea 5.2 de mai sus.

### 5.7.2. Proiectul se refera la dezvoltarea infrastructurii proprii de CDI din cadrul IMM-urilor în scopul valorificării unui rezultat al cercetării (minim TRL 3), producției și introducerea pe piață a produselor și/sau proceselor/tehnologiilor/serviciilor obținute în urma activității de CDI, într-unul din domeniile de specializare inteligenta din RIS 3 Centru

Domeniul de cercetare al proiectului este specificat în cererea de finanțare și se încadrează în unul din domeniile de specializare inteligentă RIS 3.

#### **Pentru a trece în etapa 3, solicitantul a parcurs toate etapele de maturitate tehnologica.**

Nu se încadrează în categoria de activități de cercetare-dezvoltare aplicată și/sau de dezvoltare tehnologică eligibile următoarele activități:

- studii de cercetare a pieței, de testare și dezvoltare a pieței, de promovare a vânzărilor sau de consum; consultanță în vederea depunerii cererilor de finanțare;
- programe curente de testare și analiză în scopul controlului calității sau cantității;
- cercetare operațională, cum sunt studiile de management sau de eficiență care sunt întreprinse înainte de începerea unei activități de cercetare sau de dezvoltare;
- acțiuni de corectare în legătură cu deteriorări apărute în producția comercială a unui produs;
- activități juridice și administrative în legătură cu aplicarea, brevetarea și soluționarea litigiilor legate de invenții și vânzarea sau brevetarea invențiilor;
- activități, inclusiv design și inginerie în construcții, legate de construirea, reamplasarea, rearanjarea sau darea în funcțiune a instalațiilor ori a echipamentelor, altele decât instalațiile sau echipamentele care sunt folosite în totalitate și exclusiv în scopul desfășurării de către întreprindere a activităților de cercetare-dezvoltare;
- prospectarea, explorarea, sondarea ori producerea de minereuri, țigeti sau gaze naturale;
- activitățile comerciale și financiare necesare pentru cercetarea pieței, producția comercială sau distribuirea unui material, produs, aparat, proces, sistem ori serviciu care este nou sau îmbunătățit;
- servicii administrative și de asistență generală care nu sunt întreprinse în totalitate și exclusiv în legătură cu o activitate de cercetare-dezvoltare aplicativă și/sau de dezvoltare tehnologică, cum ar fi: transportul, depozitarea, curățarea, repararea, întreținerea și asigurarea securității.
- modificări de natură cromatică sau estetică asupra produselor, serviciilor ori proceselor existente, chiar dacă aceste modificări reprezintă îmbunătățiri;
- activități de învățământ și formare, cu excepția cercetărilor doctoranzilor care trebuie luate în considerare ca activități C D
- alte activități științifice și tehnologice conexe, cum ar fi colectarea de date de interes general, indexarea, înregistrarea, clasificarea, difuzarea, traducerea, analiza, evaluarea, realizate de servicii bibliografice, de brevete, de difuzare a informației științifice, de conferințe științifice.
- alte activități industriale, împărțite în două grupe: lucrări de inovare și producția cu activitățile conexe ei (cum ar fi studiul de piață)
- administrarea și alte activități de susținere, care cuprind activitățile conduse de ministere, organizații de cercetare, fundații etc., de gestionare și distribuire a fondurilor către executanți,



dar și activitățile de susținere indirectă cum ar fi transportul, intermedierea, curățenia, reparațiile, întreținerea, paza etc



**5.7.3. Proiectul respectă limitele minime și maxime ale finanțării nerambursabile după cum urmează**

- Valoarea minimă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate: 100.000 euro
- Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate: 500.000 euro

Aceste valori cuprind atât finanțarea acordată sub formă de ajutor de stat cât și finanțarea acordată sub formă de ajutor de minimis.

Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 1 este de 125.000 euro.  
Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 2 este de 250.000 euro  
Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 3 este de 125.000 euro

**ATENȚIE!** Criteriul cu privire la valoarea minimă a finanțării nerambursabile se va menține până la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

Cursul valutar la care se calculează aceste valori este cursul de schimb Inforeuro, valabil în luna lansării apelului de proiecte, respectiv luna august 2023 1 euro= lei.

**5.7.4. Proiectul se referă la investiții care nu au fost demarate înainte de depunerea cererii de finanțare .**

Pentru proiectele/activitățile de CDI începerea lucrărilor înseamnă fie începerea activităților de CDI, fie primul acord dintre beneficiar și contractanți privind desfășurarea proiectului, în funcție de evenimentul care survine mai întâi. Lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și efectuarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate începerea lucrărilor. Nu se poate solicita ajutor de stat pentru studii de fezabilitate pregătitoare pentru activități de CD în cazul în care aceste studii au fost realizate înainte de depunerea cererii de ajutor/finanțare pentru proiect la autoritatea națională care administrează schema.

Pentru proiectele/activitățile de investiții, începerea lucrărilor sau începerea proiectului înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept începere a lucrărilor. Nu se consideră că investiția a fost demarată dacă, asupra imobilului ce face obiectul investiției, au fost efectuate și finalizate lucrări de demolare înainte de depunerea cererii de finanțare. Orice lucrări de demolare, realizate în cadrul proiectului (inclusiv încheierea unui contract pentru execuția lucrărilor de demolare), trebuie să fie demarate după depunerea cererii de finanțare

**5.7.5. (pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții, indiferent dacă se supun sau nu autorizării) Proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de pentru aceleași tip de activități (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment/element de infrastructura și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare pentru aceleași cheltuieli**

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/ activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect.



Perioada de 5 ani se calculează de la data finalizării implementării proiectului anterior. De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

Realizarea unor lucrări de extindere a unui spațiu de producție a cărui construire a beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare se consideră a respecta această condiție de eligibilitate.

#### **5.7.6. Locul de implementare a proiectului**

Locul de implementare a proiectului trebuie să fie situat în localități din Regiunea Centru, România, în mediul urban sau rural.

#### **5.7.7. Perioada de implementare a activităților proiectului este rezonabilă și nu depășește 31 decembrie 2029.**

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

Pentru etapa 1, Durata unui proiect este de cuprinsă între 12 și 18 luni (TRL 3-6).

Pentru etapa 2, proiectele vor avea o durată de 12 luni (TRL7-9) , .

Pentru etapa 3, durata proiectului este de 12 luni.

#### **5.7.8. În ceea ce privește investițiile finanțabile prin ajutor de minimis, sunt respectate prevederile privind ajutorul de minimis stipulate în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013**

Pentru investițiile finanțate prin ajutor de minimis, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1407/2013, proiectul trebuie să respecte condițiile cu privire la plafonul de minimis aplicabil și cumulul ajutoarelor de minimis.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

#### **5.7.9. Activitatea de bază - declarată de beneficiar în cererea de finanțare - aferentă proiectului respectă următoarele condiții cumulative:**

- are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în ghidul solicitantului;
- nu face parte din activitățile conexe implementării investiției, așa cum sunt acestea definite în ghidul solicitantului;
- bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

#### **5.7.10. Planul de monitorizare al proiectului este întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.**

#### **5.7.11. Proiectul/solicitantul respectă principiile din domeniul egalității de gen, de șanse, nediscriminării, accesibilității**

În procesul de pregătire, contractare, implementare și durabilitate a proiectului, solicitantul a respectat și va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate inclusiv condițiile orizontale privind implementarea și aplicarea Cartei





Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile<sup>13</sup> și Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a legislației naționale în domeniul dizabilității (intervensiile care asigură adaptarea rezonabilă și design-ul universal, așa cum sunt acești termeni definiți în Convenție)<sup>14</sup>.



Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând a fi luate în considerare și punctate în etapa de evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.19. din prezentul ghid.

#### **5.7.12. Proiectul respectă principiile privind domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară**

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând a fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunile 3.17. și 3.18. din prezentul ghid.

#### **5.7.13. Proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările tehnice ale Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice**

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice, având în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.17. din prezentul ghid și Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice, disponibilă spre consultare la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

<sup>13</sup> <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>

<sup>14</sup> <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>



## 6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau subactivități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Indicatorii de etapă se vor regăsi în cadrul Planului de monitorizare a proiectului, și se vor monitoriza de către autoritatea de management pe parcursul implementării proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Indicatorii de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare al proiectului se stabilesc în corelare cu prevederile din cadrul ghidului solicitantului – Anexa 14 Planul de monitorizare. În cadrul acestuia sunt prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

În funcție de tipologia proiectelor, solicitanții își vor selecta indicatorii de etapă aplicabili, stabilindu-și termenele de realizare, fără însă a depăși termenele maxime prevăzute în Planul de monitorizare, Anexa 14.



## 7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE



### 7.1. Completarea formularului cererii

Formularul cererii de finanțare, ale cărui secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS (disponibil la adresa <https://mysmis2021.gov.ro/>), prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

Completarea corectă și completă a tuturor secțiunilor din cererea de finanțare, precum și anexarea tuturor documentelor solicitate, este primul pas în menținerea cererii de finanțare în procesul de evaluare, selecție și contractare.

### 7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Formularul cererii de finanțare și anexele acestuia trebuie să fie redactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare și anexe ale acestora redactate în alta limbă. În cazul anexării unor documente emise în alta limbă, se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată sau autorizată a acestora.

### 7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

La întocmirea bugetului, solicitantul are în vedere faptul că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile privind art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

67

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi oferte de preț echipamente, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective. Costurile trebuie să fie realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere respectarea prevederilor prezentului ghid capitolele 5.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4, 5.7, precum și justificarea, după caz, a costurilor bugetate la un nivel rezonabil al prețurilor din piață.

### 7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

#### 1. Declarația unică

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia.

#### 2. Situațiile financiare anuale ale solicitantului (aprobată de adunarea generală a acționarilor sau asociaților), aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare:

- Bilanțul prescurtat (Formular 10)
- Contul de profit și pierdere (Formular 20)
- Datele informative (Formular 30)

Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, se va atașa inclusiv dovada depunerii.

**Se vor atașa, dacă este cazul, situațiile financiare aferente anului 2021, inclusiv dovada depunerii acestora la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.**

#### 3. Declarație privind nedeductibilitatea TVA

Se va utiliza modelul de declarație anexat la Ghidului solicitantului (Anexa 9)



- 4. Declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului cu privire la conformitatea cu originalul a documentelor încărcate sau care vor fi încărcate în MySMIS pe parcursul procesului de evaluare selecție și contractare.**

Se va utiliza modelul de declarație anexat la Ghidului solicitantului (Anexa 10)

- 5. Devizul general pentru proiectele care includ execuția de lucrări de construcții, în conformitate cu legislația în vigoare (indiferent dacă lucrările incluse în proiect se supun sau nu autorizării)**

Devizul general se va anexa o singură dată la cererea de finanțare și trebuie să fi fost realizat/actualizat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare. În cazul în care acesta este parte la SF/DALI va ramane doar în cadrul respectivelor documente, făcându-se mențiunea respectiva în cadrul opisului cererii de finanțare.

În cazul în care, în cadrul proiectului, există atât lucrări eligibile, cât și lucrări ne-eligibile, acestea se vor detalia separat în cadrul bugetului pe baza devizului general. În plus, se va anexa la cererea de finanțare un buget mai detaliat pe cele două tipuri de cheltuieli corelat cu devizul general.

Devizul general trebuie să prezinte data elaborării/actualizării, să fie semnat și ștampilat de către elaboratorul documentației tehnico-economice.

În cazul în care este realizat proiectul tehnic (PT), devizul va fi actualizat cu acesta din urmă, iar bugetul cererii de finanțare va fi corelat în acest sens.

- 6. Hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici (dacă este cazul)**

Hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici semnată de către persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte organizația și să semneze în numele acesteia.

Această hotărâre va avea anexat descrierea investiției din Studiul de fezabilitate / DALI, întocmită conform legislației în vigoare privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții. În cazul în care proiectul are documentație tehnico-economică actualizată (DALI actualizat/SF actualizat), hotărârea anterior menționată va fi anexată pentru documentația actualizată (iar dacă se menționează doar modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și documentul inițial care a fost modificat).

În cazul în care la momentul depunerii cererii de finanțare, există PT elaborat, hotărârea anterior menționată va fi prezentată în versiunea actualizată pentru faza PT sau cu modificările și completările intervenite la faza PT.

- 7. Planul de afaceri (model recomandat în Anexa 6 la prezentul ghid), inclusiv Macheta – Analiza și previziunea financiară (model standard în Anexa 7 la prezentul ghid) completate**

**Neatașarea la data depunerii cererii de finanțare a Planului de afaceri și a machetei financiare va conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare. Lipsa acestor documente nu poate face obiectul unei solicitări de clarificări.**

- 8. Adresa Primăriei care atestă că lucrările de intervenție prevăzute prin proiect nu se supun procedurii de autorizare a executării lucrărilor (pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții care nu se supun autorizării)**

În cazul în care, prin implementarea proiectului este necesară realizarea unei instalații/prototip pentru care este necesară emiterea unei autorizații de construire (situația serviciilor de construire și testarea prototipurilor pentru produse/procese), solicitantul trebuie să demonstreze, începând cu data



depunerii cererii de finanțare, documentele doveditoare și să depună adresa UAT care atestă că lucrările de intervenție prevăzute prin proiect nu se supun procedurii de autorizare a executării lucrărilor.



**9. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții, care se supun autorizării) Certificatul de urbanism în termen de valabilitate, eliberat în vederea obținerii autorizației de construire aferente investiției propuse**

Este obligatorie anexarea la cererea de finanțare a certificatului de urbanism. Cu toate acestea, pentru a demonstra un grad mai avansat de maturitate a proiectului se poate anexa inclusiv autorizația de construire.

Certificatul de urbanism anexat la dosarul cererii de finanțare trebuie să fie cel eliberat în vederea obținerii autorizației de construire (acesta fiind scopul specificat în certificatul de urbanism).

Certificatul de urbanism trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare, în caz contrar cererea de finanțare fiind respinsă ca neconformă administrativ. Singura excepție acceptată de la această regulă este reprezentată de anexarea, la dosarul cererii de finanțare a autorizației de construire, valabilă la data depunerii cererii de finanțare. În acest ultim caz, autorizația de construire este obligatorie de la depunerea cererii de finanțare. Cu toate acestea proiectul trebuie să îndeplinească criteriul privind nedemararea investiției demarate înainte de transmiterea cererii de finanțare.

Pentru proiectele ce cuprind lucrări de demolare a unei construcții existente pe terenul obiect al investiției se va anexa inclusiv autorizația de demolare și/sau avizele/acordurile aferente.

69

**10. Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, sau Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului, în conformitate cu Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului. Transmiterea Deciziei etapei de evaluare inițială nu este acceptabilă.**

**11. Centralizator privind rezonabilitatea costurilor**

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi 3 oferte de preț echipamente/lucrări, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective.

**12. Documentul din care să rezulte obiectul cercetării propuse prin proiect (idea teoretică și practica din domeniile de specializare inteligentă identificate în RIS 3), stadiul realizării acesteia, stadiul actual al cunoașterii în domeniul de cercetare abordat.**

- Brevet
- Cerere de brevet
- Teza de doctorat - a directorului de proiect, angajat al firmei
- Drepturile de utilizare ale rezultatelor cercetării în proiect pentru cazul unei cercetări finanțate printr-un program public (firma solicitanta este beneficiar sau partener);

=> Pentru justificarea îndeplinirii criteriului, documentele justificative și condițiile de eligibilitate sunt:

**a) \_\_\_\_\_ pentru cazul "brevet"**

a1) dacă brevetul este înregistrat pe numele firmei aplicante (titularul brevetului este firma aplicanta)

Documente justificative

- copie brevet, conform cu originalul; brevetul este înregistrat pe numele firmei aplicante (titularul brevetului este firma aplicanta) și are maxim 5 ani vechime, fata de data depunerii cererii de finanțare;
- referat (1-4 pagini) care să cuprindă :

- rezumat al conținutului la care se referă brevetul în care să se evidențieze rezultatele obținute



- descriere care sa demonstreze ca rezultatele obtinute au fost utilizate in activitati de cercetare industriala care au adus produsul/procesul care se doreste a fi realizat in cadrul proiectului la un Nivel de Maturitate Tehnologica care sa permita realizarea tipului de inovare propusa.

- dovada ca au fost platite, in anul depunerii proiectului, taxele de mentinere in vigoare a brevetului care face obiectul contractului;
- dovada ca au fost platite, in anul depunerii proiectului, taxele de mentinere in vigoare a brevetului.

a2) daca titularul brevetului nu este firma aplicanta

Documente justificative:

- copia brevetului care face obiectul cererii de finantare; brevetul are maxim 5 ani vechime fata de data depunerii cererii de finantare
- contract de cesiune sau licenta intre titularul brevetului si firma prin care se cedeaza firmei drepturile de utilizare a brevetului, daca titularul brevetului nu este firma aplicanta; in contract se poate prevedea clauza suspensiva prin care se precizeaza ca, doar daca proiectul este selectat pentru finantare, se cedeaza firmei drepturile de utilizare a brevetului; beneficiarii vor insera o clauza suspensiva cu urmatoarea forma: "Contractul de cesiune sau licenta este valid din momentul semnarii si intra in vigoare la data la care proiectul cu titlul.....si codul MySmis.....este selectat pentru finantare. In caz contrar, contractul este reziliat de plin drept, fara nici o formalitate prealabila";

- referat (1-4 pagini) care sa cuprinda :

- rezumat al continutului la care se refera brevetul in care sa se evidentieze rezultatele obtinute

- descriere care sa demonstreze ca rezultatele obtinute au fost utilizate in activitati de cercetare industriala care au adus produsul/procesul care se doreste a fi realizat in cadrul proiectului la un Nivel de Maturitate Tehnologica care sa permita realizarea tipului de inovare propusa.

- dovada ca au fost platite, in anul depunerii proiectului, taxele de mentinere in vigoare a brevetului care face obiectul contractului;

#### b) Pentru cazul „cerere de brevet”

b1) daca cererea de brevet este inregistrata pe numele firmei aplicante (titularul cererii de brevet este firma aplicanta)

Documente justificative:

- Copie dupa cererea de brevet inregistrata pe numele firmei aplicante;
- documentul de publicare a cererii de brevet in Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuala (BOPI). Publicarea trebuie sa fie facuta in ultimii 3 ani calculati la data depunerii cererii de finantare;

- "Raportul de documentare cu opinie scrisa (RDOS) asupra brevetabilitatii emis de OSIM sau „Opinie scrisa emisa de OSIM in urma efectuarii serviciului de cercetare documentara pe baza solutiei tehnice din cererea de brevet”.

Opinia din documentele emise de OSIM trebuie sa fie favorabila;

- referat (1-4 pagini) care sa cuprinda :

- rezumat al continutului la care se refera cererea de brevet in care sa se evidentieze rezultatele obtinute

- descriere care sa demonstreze ca rezultatele obtinute au fost utilizate in activitati de cercetare industriala care au adus produsul/procesul care se doreste a fi realizat in cadrul proiectului la un Nivel de Maturitate Tehnologica care sa permita realizarea tipului de inovare propusa.

b2) daca titularul cererii de brevet, nu este firma aplicanta;

Documente justificative:

- copia cererii de brevet care face obiectul contractului.
- documentul de publicare a cererii de brevet in BOPI. Publicarea trebuie sa fie facuta in ultimii 3 ani calculati la data depunerii cererii de finantare.

- " Raportul de documentare cu opinie scrisa (RDOS) asupra brevetabilitatii emis de OSIM. sau „Opinie scrisa emisa de OSIM in urma efectuarii serviciului de cercetare documentara pe baza solutiei tehnice din cererea de brevet ".Opinia din documentele emise de OSIM trebuie sa fie favorabila;

- contract de cesiune sau licenta intre titularul cererii de brevet si firma prin care se cedeaza firmei drepturile de utilizare a cererii de brevet si brevetului dupa obtinerea lui, daca titularul cererii de



brevet, nu este firma aplicanta; in contract se poate prevedea clauza suspensiva prin care se precizeaza ca, doar daca proiectul cu titlul.....si codul MySmis..... este selectat pentru finantare, se cedeaza firmei drepturile de utilizare a cererii de brevet ;

Beneficiarii vor insera o clauza suspensiva cu urmatoarea forma: "Contractul de cesiune sau licenta este valid din momentul semnarii si intra in vigoare la data la care proiectul cu titlul.....si codul MySmis..... este selectat pentru finantare. In caz contrar, contractul este reziliat de plin drept, fara nici o formalitate prealabila".

- referat (1-4 pagini) care sa cuprinda :

- rezumat al continutului la care se refera cererea de brevet in care sa se evidentieze rezultatele obtinute
- descriere care sa demonstreze ca rezultatele obtinute au fost utilizate in activitati de cercetare industriala care au adus produsul/procesul care se doreste a fi realizat in cadrul proiectului la un Nivel de Maturitate Tehnologica care sa permita realizarea tipului de inovare propusa.

c) Pentru cazul "cercetari efectuate pentru teza de doctorat a directorului de proiect" (angajat al firmei) - maximum 5 ani in anul denunerii cererii de finantare de la data obtinerii titlului de doctor:

- diploma de doctor in stiinte (copie, conform cu originalul) - titlul de doctor a fost obtinut (Ordinul de Ministru) in maximum 5 ani impliniti la data depunerii cererii de finantare;

- referat (1-4 pagini) care sa cuprinda :

- rezumatul tezei de doctorat, care sa evidentieze rezultatele obtinute in teza, semnat de conducatorul tezei

- descriere care sa demonstreze ca rezultatele obtinute au fost utilizate in activitati de cercetare industriala care au adus produsul/procesul care se doreste a fi realizat in cadrul proiectului la un Nivel de Maturitate Tehnologica care sa permita realizarea tipului de inovare propusa.

- contract intre titularul tezei de doctorat si firma prin care se cedeaza firmei drepturile de utilizare a rezultatelor obtinute prin teza de doctorat; se poate prevedea clauza suspensiva prin care se precizeaza ca, doar daca proiectul cu titlul.....si codul MySmis.....este selectat pentru finantare, se cedeaza firmei drepturile de utilizare a rezultatelor obtinute prin lucrarea de doctorat; beneficiarii pot insera o clauza suspensiva care va avea urmatoarea forma: "Contractul de cesiune sau licenta este valid din momentul semnarii si intra in vigoare la data la care proiectul cu titlul.....si codul MySmis..... este selectat pentru finantare. In caz contrar, contractul este reziliat de plin drept, fara nici o formalitate prealabila". drept, fara nicio formalitate prealabila".

d) Pentru cazul unei cercetari finantate printr-un program public:

- contractul de cercetare/finantare incheiat intre o Autoritate contractanta/finantatoare publica si una sau mai multe institutii, printre care este si firma solicitanta (contractul s-a finalizat cu maxim 3 ani, fata de data depunerii cererii de finantare)

- referat (1-4 pagini) care sa cuprinda :

- rezumat al raportului de activitate sau al raportului stiintific (avizate de finantator), care sa evidentieze rezultatele obtinute

- descriere care sa demonstreze ca rezultatele obtinute au fost utilizate in activitati de cercetare industriala care au adus produsul/procesul care se doreste a fi realizat in cadrul proiectului la un Nivel de Maturitate Tehnologica care sa permita realizarea tipului de inovare propusa.

- acord/contract intre partile executante ale contractului de cercetare/finantare pentru cedarea, in favoarea firmei solicitante, a dreptului de utilizare a rezultatelor obtinute, asa cum sunt inscise in contractul de finantare.

### **13. Raport de maturitate tehnologica din care sa rezulte nivelul de maturitate tehnologica (minim TRL 3).**

In vederea validarii nivelului de maturitate tehnologica, se va anexa un Raport de maturitate tehnologica realizat de catre o organizatie de cercetare, inclusa in Registrul Potentialilor Contractorilor, care detine, in



protofoliu propriu, proiecte de CD din domeniul de specializare inteligenta selectat de solicitant. Din raportul de evaluare trebuie sa rezulte:

- denumire rezultat cdi valorificat, inclusiv domeniul de specializare inteligenta
- nivelul de maturitate tehnologica atins,
- gradul de noutate al inovatiei (noutate la nivel european/national , noutate pentru industria nationala sau piata pe care opereaza compania, noutate pentru companie));
- tip rezultat urmarit (produs nou, produs modernizat, tehnologie nouă, tehnologie modernizată etc
- gradul de manufacturabilitatea (posibilitatea de fabricare), viabilitatea conceptului.

De asemenea, se va anexa Decizia de atestarea/acreditarea entitatii de cercetare-dezvoltare care emite raportul de evaluare, respectiv raportul anual de activitate al organizatiei de CD.

#### **14. Fișele de post respectiv Cv-urile, pentru justificarea componentei salariale pentru personalul specializat in cercetarea**

Se vor anexa fișele de de post pentru care se solicită rambursarea cheltuielilor salariale. În cadrul cererii de finanțare se va justifica modalitatea de calcul a sumelor bugetate cu privire la costurile salariale. Angajații care desfășoară activitate de cercetare-dezvoltare aplicativă și/sau de dezvoltare tehnologică îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) postul face parte dintr-un compartiment de cercetare-dezvoltare, evidențiat în organigrama angajatorului, cum ar fi: direcție, departament, oficiu, serviciu, birou, compartiment, laborator sau altele similare;
- b) angajatul desfășoară activități de cercetare-dezvoltare aplicativă și/sau de dezvoltare tehnologică, cuprinse într-un proiect de cercetare-dezvoltare aplicativă și/sau de dezvoltare tehnologică;
- c) angajatul a absolvit cel puțin ciclul I de studii universitare sau o formă de învățământ superior de lungă durată și deține o diplomă de licență sau echivalentă, conferită de o instituție acreditată de învățământ superior din România, sau o diplomă obținută la absolvirea studiilor universitare de licență la instituții acreditate de învățământ superior din străinătate, recunoscută și echivalată de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice;
- d) cheltuielile cu salariile și asimilate salariilor sunt prevăzute în bugetul proiectului de cercetare-dezvoltare aplicativă și/sau de dezvoltare tehnologică;

#### **15. Notă prin care se definește setul de competențe profesionale necesare și relevante în raport cu investiția realizată prin proiect, care vor fi dobândite de angajați în urma participării la formare**

### **7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare**

Cererea de finanțare este compusă din:

- o Formularul cererii de finanțare.
- o Anexele la formularul cererii de finanțare

Atât formularul cererii de finanțare cât și anexele acestuia vor fi transmise prin sistemul MYSMIS, sub semnătura electronica extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legate în vigoare a reprezentantului legal al solicitantului. Documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în format pdf, semnate de către reprezentantul legal al solicitantului. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Anexele la Formularul cererii de finanțare, prevăzute a fi atașate la momentul depunerii cererii de finanțare sau în etapa de contractare, vor fi încărcate în MySMIS, în format PDF, după ce au fost semnate digital.

Pentru unele din anexele enumerate, acest ghid conține modele standard sau recomandate.





Celelalte documente (ex. documente statutare, documente cadastrale, documentația tehnico-economică, etc.) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în MySMIS, la completarea cererii de finanțare sau în etapa de contractare, după caz.

Toate documentele încărcate în aplicația MySMIS trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă, așadar, o atenție sporită la scanarea documentelor de dimensiuni mari ori care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

Declarațiile în nume propriu solicitate a fi anexate la cererea de finanțare vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, vizibilă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, numai de către reprezentantul legal al solicitantului.

**EXCEPȚIE!** În cazul în care reprezentantul legal al solicitantului este un cetățean străin nerezident, acesta va împuternici expres o persoană pentru transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS. Persoana împuternicită va semna formularul cererii de finanțare și va transmite cererea prin sistem. Toate declarațiile date în nume propriu, aferente cererii de finanțare trebuie să fie întocmite și semnate electronic (prin aplicarea unei semnături electronice vizibile) de către reprezentantul legal (cetățean străin nerezident) și apoi, în vederea încărcării în MySMIS, să fie semnate inclusiv de persoana împuternicită (doar aceasta putându-se identifica electronic în aplicație).

## 7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

### 1. Documentele statutare ale solicitantului

Se vor anexa documentele statutare ale solicitantului, după caz: act constitutiv, contract de societate, statut, actualizate în formă consolidată, (Forma consolidată a documentelor statutare se referă la forma actualizată a acestor documente, care corespunde cu informațiile din certificatul constatator ORC, nu la o formă care să conțină mențiuni cu privire la toate modificările efectuate până la momentul consolidării). Informațiile din documentele statutare trebuie să corespundă cu informațiile ce reies din Certificatul constatator ORC.

Certificatul constatator și Furnizare informații extinse, emise de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul, cu cel mult 30 de zile calendaristice înainte de data depunerii cererii de finanțare. Este acceptată inclusiv anexarea documentelor "Certificat constatator fonduri IMM" sau "Certificat constatator de bază", împreună cu "Furnizare informații extinse", furnizate online de către ONRC, prin serviciul InfoCert.

Certificatul de înregistrare a solicitantului (dacă este cazul).

Documentele statutare doveditoare trebuie să fie în conformitate cu legislația în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.

### 2. Actul de identificare a reprezentantului legal al solicitantului

Se va transmite o copie după actul de identificare a reprezentantului legal în termen de valabilitate.

În cazul în care reprezentantul legal al IMM este un cetățean străin nerezident, acesta va împuternici expres o persoană pentru transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS.

Persoana împuternicită va semna certificarea aplicației și va transmite cererea de finanțare prin sistem. Cu toate acestea, la cererea de finanțare se va anexa și certificarea aplicației completată și semnată olograf de către reprezentantul legal străin nerezident, precum și declarațiile în nume propriu ale acestuia solicitate prin prezentul ghid.

Datele din documentul de identificare corespund cu cele menționate în cadrul cererii de finanțare la secțiunea privind identificarea reprezentantului legal



**3. Mandatul special/ împuternicirea specială pentru semnarea (digitală) a certificării aplicației și transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS (exclusiv pentru situația în care reprezentantul legal al aplicantului este un cetățean străin nerezident)**

Mandatul special/ împuternicire specială pentru semnarea (digitală) a anumitor documente din cererea de finanțare (dacă este cazul). Persoana împuternicită nu poate semna cererea de finanțare la depunerea în MySMIS, după cum nici declarațiile date în nume propriu de către reprezentantul legal al IMM-ului.

Pentru situațiile în care reprezentantul legal al solicitantului este un cetățean străin nerezident, a se vedea excepția de mai sus cu privire la împuternicirea specială pentru semnarea certificării aplicației și transmiterea cererii de finanțare prin MySMIS. Imputernicirea respectivă va fi semnată de către reprezentatul legal al solicitantului fie olograf, fie cu semnătură electronică extinsă validă.

**4. Documentele care dovedesc dreptul solicitantului asupra imobilului (teren și/sau clădiri), începând cu data depunerii cererii de finanțare, după caz:**

- Pentru investiții care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune sau dreptul de suprafață
  - Documentul care atestă dreptul solicitantului asupra imobilului (ex. contract de vânzare-cumpărare, contract de donație, contract de concesiune etc.)
  - extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, emis cu maximum 30 de zile înaintea transmiterii, precum și încheierea
  - tabel centralizator asupra numerelor cadastrale, obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente
  - plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale
  - Plan de situație propus pentru realizarea investiției, elaborat de proiectant
- Pentru investiții care includ exclusiv dotări și servicii: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune, dreptul de suprafață, dreptul de uzufruct, dreptul de folosință rezultat dintr-un contract de împrumut de folosință (comodat) sau contract de închiriere/locățiune:
  - Documentul care atestă dreptul solicitantului asupra imobilului (ex. dreptul de proprietate/concesiune/suprafață/uzufruct/folosință cu titlul gratuit/împrumut de folosință (comodat)/de folosință ce rezultă din contracte de închiriere/locățiune.

Documentele care atestă dreptul solicitantului asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cererea de finanțare și anexele sale (localizare/ poziționare/suprafață).

**5. Hotărârea/ Decizia de aprobare a proiectului și cheltuielilor legate de proiect în conformitate cu ultima formă a bugetului**

Hotărârea de aprobare a proiectului este corelată cu bugetul proiectului și cu devizul proiectului. Sumele menționate în Hotărârea de aprobare a proiectului sunt acoperitoare pentru suportarea cheltuielilor aferente investiției (neeligibil și contribuția la eligibil) conform bugetului și devizului proiectului.

**6. Certificatele de atestare fiscală**, referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în ultimul an calendaristic/ în ultimele 6 luni, în quantumul stabilit de legislația în vigoare. Certificatele de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.



*In situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.*

**7. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului**

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate.

*În situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.*

**8. Plan de amplasare a echipamentelor/utilajelor achiziționate prin proiect.**

Acest document poate fi elaborat de solicitant

**9. Dovada capacității financiare:** extras de cont bancar (curent, de depozit), linie/contract de credit emise de o instituție de credit.

**10. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind ajutoarele de stat și de minimis primite de întreprinderea unică în ultimii 3 ani fiscali consecutivi (ultimii 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare) este anexată și respectă forma aprobată prin ghidul solicitantului.**

**11. Plan de monitorizare întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului**, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

**12. Cele mai recente situații financiare anuale ale solicitantului**, dacă sunt diferite de cele depuse deja la cererea de finanțare

**13. Declarația privind încadrarea în categoria IMM** și, dacă este cazul, Calculul pentru întreprinderi partenere sau legate.

**14. Cele mai recente situații financiare anuale ale entităților identificate ca întreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul (dacă sunt diferite de cele depuse deja la cererea de finanțare)**, conform Declarației privind încadrarea în categoria IMM, depuse/înregistrate la unitățile teritoriale ale Ministerului de Finanțe:

- Bilanțul prescurtat (Formular 10)
- Contul de profit și pierdere (Formular 20)

**15. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind ajutoarele de stat și de minimis primite de întreprinderea unică în ultimii 3 ani fiscali consecutivi (ultimii 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare)** – Anexa 11.

**16. Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.**

**Netransmiterea, în etapa de contractare, a oricărui document obligatoriu, în termenul de 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării AM PR Centru, conduce la respingerea cererii de finanțare.**



Solicitantul va avea în vedere faptul ca trebuie să se încadreze în categoria IMM, atât la data solicitării finanțării (data depunerii cererii de finanțare), cât și la data acordării finanțării (data semnării contractului de finanțare). În acest sens, la data acordării finanțării (semnării contractului de finanțare), solicitantul va prezenta o declarație pe propria răspundere, cuprinzând cel puțin următoarele:

- solicitantul își menține încadrarea în categoria de întreprindere eligibilă, în conformitate cu prevederile ghidului specific aplicabil apelului de proiecte
- solicitantul nu se încadrează în categoria întreprinderilor în dificultate, în conformitate cu prevederile ghidului specific aplicabil apelului de proiecte
- ajutoarele de stat/de minimis primite în ultimii 3 ani fiscali, inclusiv cele primite/ solicitate în perioada scursă de la depunerea cererii de finanțare până la data semnării contractului de finanțare, la nivelul întreprinderii unice
- solicitantul respecta la data semnării contractului de finanțare regulile de cumul din cadrul schemelor de ajutor de stat/minimis aplicabile în cadrul apelului de proiecte, precum și celelalte criterii de eligibilitate

În cazul în care, oricând până la data acordării finanțării, solicitantul se reîncadrează într-o altă categorie de întreprindere, acesta are obligația informării corespunzătoare a AM PR Centru.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice, în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM PR Centru nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

#### **7.7. Renunțarea la cererea de finanțare**

Pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare un solicitant are dreptul de a renunța la cererea de finanțare depusă.

Renunțarea poate fi făcută doar de reprezentantul legal al solicitantului, prin completarea unei adrese/cereri de renunțare care trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:

- denumirea solicitantului,
- numele reprezentantului legal,
- codul SMIS alocat
- titlul proiectului.

Cererea de renunțare va fi înregistrată la registratura AM și pe baza acesteia cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de evaluare sau contractare.





## 8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR



### 8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni.

Nu se vor analiza documente transmise sau comunicate în afara sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, de exemplu pe email, fax, poștă etc.

Proiectele depuse de către solicitanți după data și ora de închidere a apelului, conform secțiunii 4.3 din prezentul ghid vor fi respinse din procesul de evaluare, selecție și contractare, acestea nu vor mai parcurge etapele de evaluare.

Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare, cererea de finanțare fiind respinsă, în cazul în care acesta:

- a indus grav în eroare Autoritatea de Management, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare sau dacă a omis furnizarea acestor informații;
- a încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze experții Autorității de Management în timpul procesului de evaluare.

Etapele procesului evaluare, selecție și contractare:

1. Conformitatea administrativă
2. Evaluarea tehnică și financiară
3. Contractarea proiectelor

### 8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul solicitantului, sunt asumate prin declarația unică a solicitantului, care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca, în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, prin documente justificative.

Prin declarația unică, emisă pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale în vigoare privind falsul intelectual și falsul în declarații, solicitantul declară îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, așa cum au fost prevăzute în Ghidul solicitantului, și că va/vor face dovada îndeplinirii acestor condiții, la cererea autorității de management, în condițiile prevăzute în Ghidul solicitantului, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului. În cazul în care reprezentantul legal al solicitantului este un cetățean străin nerezident, acesta va împuternici expres o persoană pentru transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS. Persoana împuternicită va semna și va transmite cererea de finanțare prin sistem. La cererea de finanțare se vor anexa și declarațiile în nume propriu, solicitate prin prezentul ghid, completate și semnate de către reprezentantul legal (cetățean străin nerezident). Toate declarațiile date în nume propriu, întocmite și semnate electronic (prin aplicarea unei semnături electronice vizibile) de către reprezentantul legal trebuie să fie apoi semnate inclusiv de persoana împuternicită, în vederea încărcării în MySMIS (în situația în care doar aceasta din urmă se poate identifica electronic în aplicație).

Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantului i se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021 /SMIS2021+, că în etapa de contractare are/au obligația de a face dovada celor declarate.



Solicitantul care, în etapa de contractare, până la termenul stabilit de către autoritatea de management, nu face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate conform declarației unice prezentate în etapa de depunere a cererii de finanțare, este declarat respins, iar contractul de finanțare nu este semnat.

Verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generate de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

După verificarea conformității administrative, realizată conform celor de mai sus, solicitantul este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Admiterea cererii de finanțare, în această etapă, nu exclude posibilitatea ca proiectul să fie respins în etapa de verificare contractuală, dacă, în urma analizei de către AM, se constată nerespectarea oricărei condiții de acordare a finanțării.

### **8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)**

Nu este cazul.

### **8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară**

Proiectele vor fi evaluate din punct de vedere tehnic și financiar în ordinea depunerii acestora.

Evaluarea tehnică și financiară permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor priorității de investiție/ operațiunii, a coerenței și clarității metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare, a sustenabilității, durabilității proiectului, etc. Modalitatea de punctare a criteriilor de evaluare tehnică și financiară este detaliată în cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, anexă a prezentului ghid.

Evaluatorii vor justifica acordarea punctajelor/ depunctarea, după caz, la fiecare din criteriile/ subcriteriile analizate. Justificările trebuie să fie clare, succinte, cu referințe precise la CF analizată, iar fiecare evaluator va verifica criteriile de evaluare specifice competențelor pentru care a fost cooptat în comisia de evaluare. Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Evaluarea tehnică și financiară se va realiza în termen de maxim 20 de zile lucrătoare, calculat de la data demarării ETF, respectiv de la data semnării declarațiilor de imparțialitate și confidențialitate de către membrii comisiei, în caz contrar proiectul fiind respins din cadrul procesului de evaluare și selecție.

Evaluatorii din cadrul comisiei de evaluare vor analiza cererea de finanțare și anexele aferente acesteia prin parcurgerea întregului set de documente disponibile până la momentul respectiv, pe baza grilelor de evaluare atașate ghidului solicitantului aplicabil fiecărui apel.

După parcurgerea integrală a grilei de evaluare ETF, experții evaluatori (prin secretariatul asigurat de AM PR) pot solicita clarificări privind cererea de finanțare. Termenul de răspuns la solicitarea de clarificări este **maxim 5 zile lucrătoare** de la data transmiterii acesteia și nu poate fi prelungit.



**Neatașarea la data depunerii cererii de finanțare a Planului de afaceri și a machetei financiare va conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, lipsa acestor documente nu poate face obiectul unei solicitări de clarificări.**

**Neatașarea la data depunerii cererii de finanțare a documentului din care sa rezulte ca solicitantul deține un rezultat al activităților de cercetare-dezvoltare aflat la un nivel de maturitate tehnologică de minim 3, conduce la respingerea cererii de finanțare.**



Răspunsul la solicitarea de clarificări se va depune în mod similar depunerii proiectului și nu trebuie să introducă elemente/ îmbunătățiri/ documente noi de natură să modifice proiectul inițial, în sensul în care acesta ar putea obține un punctaj mai bun, mărindu-i șansele de a obține finanțare, ci trebuie să se refere la informațiile deja existente în cadrul cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

Grilele de evaluare tehnică și financiară și instrucțiunile de completare (daca e cazul) sunt anexe ale ghidurilor solicitantului aferent fiecărui apel de proiecte.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt detaliate în cadrul grilei ETF, anexă la ghidul solicitantului, după cum urmează:

#### **I. Contribuția proiectului la realizarea obiectivului priorității de investiție**

În cadrul acestui criteriu, sunt punctate gradul de noutate a inovației care face obiectul activităților proiectului pentru piață, respectiv gradul de noutate al inovației după natura și intensitatea inovării. Se va analiza impactul investiției asupra resurselor umane, respectiv creșterea numărului de locuri de muncă nou create și menținute, respectiv numărul de angajați care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat .

#### **II. CAPACITATEA SOLICITANTULUI DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI**

În cadrul acestui criteriu, se analizează performanța instituțională a solicitantului privind activitatea de cercetare, dezvoltare, inovare.

#### **III. CALITATEA, MATURITATEA SI SUSTENABILITATEA PROIECTULUI**

Prioritizarea se face pe baza calitatii proiectului (coerența planului de afaceri, calitatea și justificarea bugetului, planul de afaceri) și a planului de risc. Se analizeaza sustenabilitatea societatii și a proiectului (sustenabilitatea instituțională (structura funcțională destinată managementului), operațională (planul de mentenanță cu lucrările specifice) și financiară (sustenabilitatea financiara a societatii)

#### **IV. "RESPECTAREA PRINCIPIILOR PRIVIND DEZVOLTAREA DURABILĂ, EGALITATEA DE ȘANSE, DE GEN ȘI NEDISCRIMINAREA**

**Nu vor fi punctate măsurile de conformare cu obligațiile legale ale solicitantului în aceste domenii.**

Criteriul operaționalizează dimensiunile de durabilitate, sustenabilitate și de impact în societate și examinează prezența măsurilor de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice precum și de măsuri de asigurare a egalității de șanse și tratament, măsuri de atenuare la schimbările climatice și de integrare a principiului DNSH.

#### **V. COMPLEMENTARITATEA CU ALTE INVESTIȚII REALIZATE DIN ALTE AXE PRIORITARE ALE POR, PRECUM ȘI ALTE SURSE DE FINANȚARE ȘI GRADUL DE REPLICARE ȘI APLICABILITATE A INOVAȚIEI**



Prin acest criteriu se prioritizează investițiile care sunt complementare cu unul sau mai multe proiecte depuse/contractate/implementate sau aflate în curs de implementare prin POCIDIF , Cosme si/sau Horizon 2020, alte programe de cercetare.

Din totalul de 17 de subcriterii de evaluare tehnică și financiară, 10 subcriterii sunt digitalizate. Punctajele sunt alocate prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și sunt selectate de către solicitantul de finanțare în conformitate cu opțiunea aplicabilă în urma autoevaluării efectuate de către acesta.

**ATENȚIE!** Toate criteriile de selecție vor face obiectul reverificării de către evaluatorii independenți în etapa de evaluare tehnică și financiară, punctajele acordate de solicitant putând fi modificate în cazul în care opțiunea selectată nu corespunde cu situația descrisă în cererea de finanțare și anexele sale.

În cadrul acestui apel competitiv de proiecte, proiectele vor fi ordonate descrescător, în funcție de punctajul obținut (care trebuie să fie cel puțin de 60 puncte, prag de calitate) în urma evaluării ETF. Ordinea demarării etapei de contractare a proiectelor este ordinea descrescătoare a punctajelor obținute în urma evaluării tehnice și financiare și după soluționarea tuturor contestațiilor.

Departajarea proiectelor care au obținut același punctaj, în vederea încadrării în alocarea apelului de proiecte și demarării etapei de contractare, se va face în funcție de punctajele obținute la următoarele criterii, în ordinea enumerată, până la departajarea solicitanților:

1.1. Gradul de noutate a inovației care face obiectul activităților proiectului pentru piață

1.2. Gradul de noutate al inovației după natura și intensitatea inovării .

5.1 Gradul de replicare și aplicabilitatea inovației

1.3 Angajați care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat

2.1. Performanța instituțională a solicitantului privind activitatea de cercetare, dezvoltare, inovare (punctaj cumulativ) (criteriu digitalizat)

În cazul în care departajarea nu se poate realiza conform celor de mai sus având în vedere punctajele obținute, departajarea se va realiza în funcție de data și ora depunerii acestora.

Prin excepție, mecanismul descris mai sus nu se aplică în cazul în care apelul este deja închis, iar valoarea solicitată cumulată a tuturor proiectelor depuse nu acoperă alocarea financiară disponibilă. În acest caz, va putea fi demarată etapa de contractare pentru toate proiectele care întrunesc punctajul de calitate necesar pentru a fi acceptate, fără a mai aplica mecanismul descris mai sus, nemaexistând în acest caz premisele competiționale în cadrul apelului.

Proiectele declarate acceptate, respectiv cele care au obținut punctajul de calitate și care nu se încadrează în alocarea financiară disponibilă se vor include în lista de rezerva a apelului

Pentru a intra la finanțare, proiectul trebuie să îndeplinească toate condițiile de eligibilitate care vor fi verificate în etapa de contractare.

#### **8.5. Aplicarea pragului de calitate**

Pragul de calitate reprezintă pragul minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării tehnice și financiare.

**În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de calitate este de minim 60 puncte.**

O cerere de finanțare care în urma evaluării tehnice și financiare a obținut mai puțin de 60 puncte sau a fost notat cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) sunt considerate respinse din procesul de evaluare, selecție și contractare.





## 8.6. Aplicarea pragului de excelență

Nu este cazul



## 8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatul evaluării tehnice și financiare va fi comunicat solicitantului prin intermediul sistemului electronic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu/subcriteriu în parte, cu mențiunea că proiectul mai poate fi respins în etapele ulterioare și că AM PR Centru își rezervă acest drept pe întreg procesul de evaluare, selecție și contractare, precum și posibilitatea depunerii de contestații.

În cazul cererilor de finanțare acceptate, scrisoarea de notificare poate include eventuale recomandări formulate de experții evaluatori, atât pentru etapa contractuală cât și pentru etapa de monitorizare.

Proiectele respinse în această etapă procedurală nu pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte.

## 8.8. Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră neîndreptățit de rezultatele procesului de evaluare, selecție și contractare, poate formula în scris o singură contestație care va fi trimisă spre soluționare AMPR Centru prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ / e-mail (în cazul în care sistemul informatic nu este funcțional), .

**Contestația se formulează în scris, va fi însușită de către reprezentantul legal/ împuternicit (în cazul reprezentanților legali cetățeni străini nerezidenți) și va cuprinde:**

- Datele de identificare ale solicitantului și cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS
- Datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului
- Obiectul contestației
- Motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația
- Dovezile pe care se întemeiază contestația, dacă este cazul
- Semnătura reprezentantului legal al solicitantului
- Mandatul special/ împuternicire specială pentru semnarea (digitală) a anumitor documente din cererea de finanțare în cazul în care reprezentantului legal al solicitantului este cetățean străin nerezident

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal/ împuternicit (în condițiile menționate anterior). Contestațiile transmise de către alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse.

În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și prin urmare AMPR Centru o va considera neîntemeiată.

Contestațiile se depun în termen de maxim 30 zile calendaristice de la data înștiințării de către AMPR Centru a rezultatului asupra procesului de evaluare, selecție și contractare.

**ATENȚIE! Contestațiile depuse după termenul anterior menționat de 30 de zile calendaristice vor fi respinse, rezultatul obținut în cadrul procesului de evaluare și contractare fiind menținut.**

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul cererii de finanțare.

Contestațiile vor fi soluționate în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării contestației la AMPOR Centru.



În situația în care comisia căreia i s-a repartizat contestația spre soluționare constată că este necesară o investigație mai amănunțită, care va presupune depășirea termenului de 30 zile calendaristice în care se poate emite o decizie asupra contestației, contestatarul va fi notificat asupra noului termen de soluționare.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației depusă la AMPR Centru. **Retragerea contestației se poate realiza doar de către reprezentantul legal.**

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Decizia AM PR Centru privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AM PR o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. În cazul în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AMPR Centru, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în conformitate cu prevederile Legii 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Termenele de 30 de zile calendaristice prevăzute în prezenta secțiune se vor socoti pe zile libere, fără a intra în calcul ziua când termenul începe să curgă și nici ziua când acesta se împlinește.

## 8.9. Contractarea proiectelor

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, autoritatea de management, demarează etapa de contractare.

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021 /SMIS2021+. Urmare aplicării mecanismului de selecție descris mai sus, solicitanții ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data soluționării contestațiilor.

### 8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

În etapa de contractare, în condițiile din Ghidul solicitantului, solicitanților li se solicită de către autoritatea de management, după caz, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

**Solicitantul are obligația de a transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării.**

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

Pentru avizele, autorizațiile emise, solicitanții au obligația să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuției lucrărilor sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru executarea acestora.



După primirea tuturor documentelor obligatorii solicitate, AM PR Centru va verifica și poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării. Termenele de răspuns la solicitările de clarificări nu pot depăși cumulativ 15 zile lucrătoare. În acest sens, solicitantul are obligația să răspundă la clarificări în termenul comunicat de AM PR Centru, cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate /interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor precum și a informațiilor și a documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

În cazul acestui apel de proiecte, vizita la fața locului se va realiza în etapa de contractare, pentru un eșantion de cel puțin 10% din proiectele pentru care se demarează etapa de contractare. La această vizită va participa un expert din partea AM PR, vizita având drept scop verificarea măsurii în care spațiul destinat implementării proiectului este adecvat realizării investiției propuse în cererea de finanțare. Din partea solicitantului, la vizita la fața locului va participa reprezentantul legal al solicitantului/împuternicit al acestuia.

Vizita în teren se va realiza în termenul de 15 zile lucrătoare aferent solicitărilor de clarificări în caz contrar proiectul fiind exclus din procesul de contractare.

Nu se va prelua niciun document la etapa de vizită la fața locului, iar cu ocazia acesteia nu trebuie să se aducă clarificări suplimentare ori informații care nu se regăsesc în cererea de finanțare depusă.

#### **8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării**

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, AM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

AM PR Centru emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în ghidul solicitantului:

- solicitantul nu face dovada că cele declarate prin Declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor ghidului solicitantului;
- solicitantul nu transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare în termen de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării și/sau nu răspunde la clarificări în termenul de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării de clarificări.



Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, iar împotriva deciziei de respingere a finanțării, solicitantul poate formula contestație pe cale administrativă, la autoritatea de management, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Proiectele respinse în această etapă procedurală pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte, cu respectarea termenului limita de depunere a cererilor de finanțare. Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse

### **8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare a proiectului**

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR Centru verifică și validează indicatorii de etapă care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă va fi raportat la data semnării contractului de finanțare. În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, achiziției utilajelor și realizării tuturor activităților, aferente activității de bază.

Prevederi explicite referitoare la indicatorii de etapă, inclusiv informații privind indicatorii de etapă și a criteriilor și documentelor prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, se regăsesc în Planul de monitorizare, Anexa 14 a prezentului ghid.

### **8.9.4. Semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare**

Contractul de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale autorității de management și reprezentantul legal al beneficiarului.

Semnarea contractului de către beneficiar se va realiza în maxim 5 zile lucrătoare de la data notificării AM PR Centru. În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări rezonabile), se consideră drept refuz al beneficiarului de a semna contractul, cererea de finanțare urmând a fi exclusă din procesul de contractare și respinsă de la finanțare.

Semnarea contractului de finanțare trebuie să se încadreze în termenul de 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte.





## 9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE



Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, solicitantii de finanțare au obligația de a respecta toate prevederile legale naționale și europene în vigoare cu privire la conflictul de interese. Reprezentatul legal al solicitantului are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, pe toată perioada menționată mai sus, începând cu data depunerii cereri de finanțare. Totodată, reprezentantul legal al solicitantului are obligația de a informa AM PR Centru despre orice situație are cunoștință și care este de natură să dea naștere unui conflict de interese.

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, AM PR Centru va lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile.

Persoanele implicate în elaborarea și implementarea proiectelor sunt obligate să evite crearea unei situații de conflict de interese. Acestea trebuie să-și exercite imparțial și obiectiv atribuțiile, funcțiile deținute/încredințate și să se abțină de la orice acte sau fapte care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice/naționale, interesul economic sau orice alt interes personal sau direct. Astfel, persoanele implicate vor lua decizii numai pe criterii obiective de natură juridică/tehnică/economică și altele asemenea, întemeindu-se pe dovezi suficiente și adecvate.



## 10.ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, datele personale ale reprezentanților legali ai solicitanților/beneficiarilor, împuterniciților, persoanelor nominalizate în echipa de proiect/evidențiate în documentele proiectului vor fi prelucrate ca urmare a procesului de încărcare a informațiilor în sistemul informatic.

Datele cu caracter personal evidențiate în cererea de finanțare și anexele sale, în documentele transmise de beneficiar ulterior semnării contractului de finanțare, vor fi prelucrate în cadrul activității de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului depus spre finanțare sau contractat în cadrul PR Centru, precum și pe perioada de durabilitate, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95 / 46 / CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și stocate/arhivate conform normelor legale incidente.

Prin intermediul Declarației unice, solicitanții își vor exprima acordul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PR Centru în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

O informare cu privire la politica de confidențialitate a datelor utilizată în cadrul ADR Centru se regăsește la adresa <http://www.adrcentru.ro/politica-confidentialitate-date/>.



## 11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES



Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului.

Activitatea de monitorizare reprezintă un mecanism de colectare și analiză sistematică a informațiilor privind activitățile, indicatorii și rezultatele proiectului, de urmărire a respectării planului de monitorizare a proiectului și realizării indicatorilor de etapă prevăzuți în planul de monitorizare, precum și comunicarea și utilizarea informațiilor obținute despre progresul proiectului.

### 11.1. Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoarte de progres, documente care vor fi întocmite și transmise în baza prevederilor contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro), utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021 de către beneficiar și se transmite trimestrial, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare. Autoritatea de management aplică măsuri consolidate de monitorizare și poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul/decizia de finanțare.

Rapoartele de progres sunt întocmite de beneficiari și transmise cu scopul de a prezenta în mod regulat informații referitoare la stadiul derulării proiectului, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan. Rapoartele de progres și documentele justificative care însoțesc, conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, rezultatele obținute, indicatorii realizați până în momentul raportării și probleme întâmpinate pe parcursul derulării proiectului.

Pentru perioada post-implementare, anual, beneficiarii vor întocmi și transmite prin sistemul informatic MYSMIS2021/SMIS2021 rapoarte privind caracterul durabil al proiectului/investiției. Acest raport va prezenta situația investiției și va cuprinde informații privind atingerea indicatorilor de rezultat, precum și privitoare la sustenabilitatea proiectului/investiției.

### 11.2. Vizitele de monitorizare

În procesul de monitorizare a proiectelor se efectuează vizite de monitorizare și se elaborează rapoarte de vizită, întocmite utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023, vizite efectuate în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro)

Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe perioada în care beneficiarul are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.



### 11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Beneficiarul este responsabil pentru implementarea proiectului în condițiile specificate în contractul de finanțare, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, anexă a contractului de finanțare.

Planul de monitorizare a proiectului cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea de finanțare și asumați în contractul de finanțare. Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile țăintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază/de referință ale acestora.

Autoritatea de management are obligația de a monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare

Indicatorii de etapă fac obiectul monitorizării de către autoritatea de management și, în situația nerealizării acestora, autoritatea de management adoptă și implementează, în funcție de riscurile identificate, acțiuni și măsuri de monitorizare consolidate, așa cum sunt acestea incluse în prezentul ghid, și care au în vedere următoarele aspecte:

- vizite de monitorizare
- întâlniri pentru discutarea unor probleme punctuale cu beneficiarii și sprijinirea în identificarea soluțiilor posibile
- analiza informațiilor rezultate din rapoartele de progres și documentele justificative atașate pentru identificarea și preîntâmpinarea problemelor ce ar putea să apară în implementarea proiectelor
- analiza justificărilor beneficiarilor în cazul întârzierilor sau nerealizării indicatorilor de etapă și stabilirea unor noi termene, precum și a posibilelor măsuri de remediere

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar autoritatea de management verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar.

Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, autoritatea de management poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și autoritatea de management cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului prevăzut la aliniatul anterior și se notifică beneficiarul și autoritatea de management cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.

În cazul nerespectării termenului prevăzut, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor, ulterior beneficiarul putând solicita, motivat, autorității de management deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă





În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, respectiv prin acțiuni și măsuri consolidate de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă și măsurile de monitorizare consolidate pe care le poate aplica autoritatea de management nu au natura și implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, în completarea acțiunilor și măsurilor consolidate de monitorizare, autoritatea de management poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri:

- a) Întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cereri de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74, alin (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;
- b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a); Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă
- c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cereri sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului;
- d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;
- e) rezilierea contractului de finanțare de către autoritatea de management;
- f) alte măsuri specifice prevăzute în contractul de finanțare, cu respectarea prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR Centru poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

Prevederile menționate anterior, nu vizează indicatorul de etapă " *Analiza riscului în proiectul de CD (esecul în cercetare)*" - termen de realizare – la finalul etapei 1 de CD. Astfel, în 10 zile de la finalizarea etapei 1, beneficiarul are obligația de a transmite, în vederea validării nivelului de maturitate tehnologică, raportul de evaluare tehnologică realizat de către o organizație de cercetare, inclusă în Registrul Potențialilor Contractorilor, care detine, în protofoliu propriu, proiecte de CD din domeniul de specializare inteligentă selectat de solicitant. Din raportul de evaluare trebuie să rezulte:

- ✓ Denumire rezultat de CDI valorificat, inclusiv domeniul de specializare inteligentă;
- ✓ Nivelul de maturitate tehnologică atins;



- ✓ Gradul de noutate/originalitate al soluțiilor, metodelor, instrumentelor de lucru propuse, nivelul parametrilor de performanță și calitate ai soluției propuse, gradul de conformitate cu cerințele reglementarilor și standardelor corespunzătoare de nivel european sau internațional (calitate, mediu, risc etc). Gradul de noutate al inovatiei vizează noutate la nivel european/national, noutate pentru industria nationala sau piata pe care opereaza compania, noutate pentru companie);
- ✓ Tipul de rezultat urmarit (produs nou, produs modernizat, tehnologie nouă, tehnologie modernizată etc
- ✓ Gradul de manufacturabilitatea (posibilitatea de fabricare), viabilitatea conceptului din punct de vedere tehnic și/sau economic, financiar pentru a produce și comercializa rezultatele proiectului (punerea în piață a produselor și/sau proceselor/tehnologiilor/serviciilor rezultatelor cercetării).
- ✓ Analiza riscului în proiectul de CD

În cazul în care raportul de evaluare tehnologică, se previzionează/ constată eșecul de CD, se întrerup definitiv activitățile de CD în cadrul contractului de finanțare, precum și finanțarea acestora. Excepție de la regula de mai sus, activitatea de publicare a rezultatelor cercetării (se va transmite dovada publicării a rezultatului cercetării în reviste de specialitate), respectiv transmiterea la AMPR C a livrabilelor rezultate în funcție de TRL ( Livrabilele includ rezultatele testelor pentru ansamblul de componente, cu evidențierea apropierii (sau diferențelor) în raport cu funcționalitatea și performanțele așteptate/ Livrabilele includ rezultatele testelor de laborator, analiza diferențelor între condițiile de laborator, analiza semnificației testelor de laborator pentru funcționarea sistemului real/ Livrabilele includ informații asupra testelor, eventualele efecte de scară, și interpretarea posibilelor diferențe induse de acestea în raport cu situația aplicației concrete).

Eșecul de CD nu impune recuperarea fondurilor cheltuite. Eșecul în cercetare corespunde situațiilor în care, în urma derulării corespunzătoare a activităților prevăzute într-un proiect de cercetare, cu obținerea livrabilelor asumate conform contractului de finanțare, rezultatele obținute nu concordă cu cele preliminate. Proiectele de cercetare au caracter aplicativ și au ca obiective realizarea unei tehnologii sau produs nou, obținerea unor indicatori performanți de eficiență/calitate, modernizări și intensificări de procese într-un flux de fabricație etc. În structura activităților, rolul principal îl au activitățile dezvoltării experimentale cu subcomponente ca: planificarea experimentelor, metodologii, teste, tehnici de calcul, modelări și optimizări, simulări, experimentări de laborator, pilot și uneori și industriale, etc.

Analiza riscului, respectiv eșecul de CD, se poate previziona/constata de către Beneficiar, oricând pe perioada derulării etapei 1, Beneficiarul având obligația de a notifica AMPR Centru în termen de 5 zile lucrătoare de la data constatării. În această situație, se va transmite către AMPR C raportul de evaluare tehnologică menționat anterior emis de către o organizație de cercetare acreditată.

Dacă se constată că, din vina proprie a beneficiarului, nu s-au realizat etapele/activitățile și obiectivele prevăzute în proiectul de CD pentru care s-a primit finanțare, derularea proiectului se întrerupe și finanțarea se va recupera integral.

Se va determina dacă:

1. Echipa de cercetare a proiectului a respectat contractul de finanțare, desfășurând cu bună credință activitățile prevăzute, chiar dacă rezultatele nu sunt cele preliminate (așteptate). Acest caz cade sub incidența riscului cercetării;
2. Echipa de cercetare a proiectului a derulat neadecvat activitățile prevăzute în contractul de finanțare sau nu le-a realizat, fără să notifice AM PR Centru asupra motivelor care au condus la această situație. În aceste condiții, nerealizările sunt imputabile Beneficiarului, iar AM PR Centru poate solicita returnarea fondurilor utilizate necorespunzător.

Procesul de identificare și certificare a situațiilor ce se încadrează sub incidența riscului cercetării implică examinarea:



1. Modulii de derulare a activităților în cadrul proiectului, în conformitate cu cererea de finanțare, anexă la contractul de finanțare (respectarea conținutului și a calendarului);  
2. Modulii de obținere a rezultatelor (teoretice sau experimentale), inclusiv realizarea livrabilelor asociate obiectivelor/activităților, chiar dacă acestea diferă de cele preliminate în cererea de finanțare;

3. Modalității de comunicare cu AM PR Centru în ceea ce privește neconcordanțele apărute între rezultatele obținute pe parcursul derulării proiectului și cele prevăzute inițial în cererea de finanțare.  
În baza raportului de evaluare tehnologica realizat de către o organizație de cercetare, inclusă în Registrul Potențialilor Contractorilor, care detine, în protofoliu propriu, proiecte de CD din domeniul de specializare inteligentă selectat de solicitant, AM PR Centru acceptă eșecul în cercetare, fără a exista obligativitatea recuperării fondurilor cheltuite de la bugetul de stat.

Dacă se constată că, din vina proprie a Beneficiarului, nu s-au realizat etapele/activitățile și obiectivele prevăzute în planul de afaceri pentru care s-a primit finanțare, derularea proiectului se întrerupe și cota de finanțare alocată de la bugetul programului se restituie AM PR Centru.

Eșecul de CD acceptat de AM PR Centru, care nu impune recuperarea finanțării acordate, se încadrează în următoarele situații:

- în cazul în care acest lucru este impus de studii de fezabilitate, piață, impact și altele asemenea, elaborate pe durata realizării proiectului de CD;
- când, datorită prelungirii duratei de realizare a proiectului de CD peste cea estimată inițial, rezultatele cercetărilor devin uzate moral/depășite tehnic;
- în cazul în care, pe durata realizării proiectului de CD, apar modificări în concepția de dotare a structurii beneficiare, pentru care nu mai sunt necesare sau sunt excluse rezultatele cercetărilor;
- în cazul în care rezultatele obținute nu concordă cu cele preliminate (ipotezele de lucru nu sunt confirmate, funcționalitatea nu este validată).
- alte situații în care, în diverse etape ale procesului de CD, se constată că există premisele ca rezultatele cercetărilor să nu îndeplinească în totalitate cerințele tehnico-operaționale de prag minim inițiale, stabilite prin termenii de referință.
- obținerea în mod repetat a unor rezultate experimentale negative, nerepresentative, care nu corespund la obiectivele prestabilite.

Nu se considera eșec în cercetare:

1. **Expertiza și experiența** insuficientă a cercetătorilor responsabili în realizarea proiectului și mai ales în înălțarea riscurilor sau reducerea probabilității și impactului acestora. Expertiza și experiența se reflectă în calitatea obiectivelor propuse, tehnici și metodologii alese, în stabilirea parametrilor și indicilor, în adaptarea strategiei de cercetare, în evaluarea și interpretarea corectă a rezultatelor experimentale etc., care se regăsesc în „know-how”-ul aplicat al cercetării. Gradul de cunoaștere al tehnologiilor, a tehnicii, practicii industriale, de asemenea reflectă în luarea deciziilor și calitatea alegerilor care intervin în actul cercetării.

2. **Know-how neadecvat**, nivel scăzut în aplicarea experimentelor active sau neaplicarea lor. Metodele „experiment design” presupun: controlul factorilor variabili în limitele acceptanței criteriilor statistice, asigurarea reprezentativității loturilor experimentale materialelor, repetabilității probelor experimentale paralele, controlul concordanței modelelor etc. O planificare corectă și detaliată a experimentelor asigură o expunere mai mică față de riscurile în cercetare.

3. **Informații inexacte**. În timpul experimentărilor prelevăm un volum mare de informații care au naturi diferite, ca – analize, înregistrări, măsurări etc. În practica cercetării este foarte ușor să aluneci spre deviere în interpretarea rezultatelor dacă nu ai un sistem de control și de selecție a informațiilor prelevate. Aici vorbim despre precizia și reprezentativitatea, doi parametri foarte importanți pe care nu trebuie să îi pierdem din vedere. De asemenea un factor important poate fi dotarea învechită care nu corespunde exigențelor actuale privind calitatea informației.



4. **Transferul incorect** al rezultatelor experimentale, laborator – pilot – industrial. De obicei in laborator construim modele fizice bazandu-ne pe o metoda aleasa de simularea procesului industrial. Alegerea unei metode incorecte duce la devierea rezultatelor. Aici avem de-a face cu experienta colectiva sau individuala cumulata in timp. Un model experimental trebuie verificat preliminar din punct de vedere a Isimilitudini. Un proiect de cercetare care se bazeaza pe un model ne verificat este expus riscului, sau in WBS-ul proiectului trebuie prevazute activitati pe aceasta directie.

GHID CONSULTATIV





## 12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR



În procesul de implementare a proiectelor, Autoritatea de Management utilizează atât mecanismul cererilor de plată, cât și cel al rambursării cheltuielilor efectuate, precum și posibilitatea de acordarea a unei prefinanțări Beneficiarilor, la solicitarea acestora.

Mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare are în vedere verificarea de către AM PR Centru a eligibilității cheltuielilor aferente implementării unui proiect, urmând ca plățile să se efectueze numai dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de eligibilitate prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, în termenele prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021. Aceste termene sunt respectate pentru toate etapele proceselor de verificare și autorizare realizate la nivelul Autorității de Management.

Detalii privitoare la cele menționate mai sus, precum și documentele obligatorii necesar a fi depuse se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro), precum și în Contractul de finanțare.

### 12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea Cererilor de prefinanțare, a sumelor solicitate

Pentru verificarea cererii de prefinanțare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim **15 zile lucrătoare** de la data depunerii cererii de către beneficiar, în cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Condițiile acordării prefinanțării, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de prefinanțare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro).

### 12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans, statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de plată, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile

Pentru verificarea cererii de plată, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de plată, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de plată se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro).



### 12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cerere depusă de către un beneficiar prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/ instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de rambursare, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile

Pentru verificarea cererii de rambursare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de rambursare, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de rambursare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro).

### 12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare va fi întocmit de solicitant și va fi depus în etapa de contractare, reprezentând o anexa a contractului de finanțare. În întocmirea acestui document, solicitantul va avea în vedere informațiile cuprinse în cererea de finanțare și anexele sale privitoare la calendarul activităților previzionate, planificarea achizițiilor necesar a fi derulate și bugetul proiectului.

În conformitate cu prevederile Contractului de finanțare, Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor va putea fi modificat prin Notificarea beneficiarului, care nu va face obiectul aprobării de către AM, cu respectarea condiționalităților stabilite prin Ghidul Solicitantului și detaliate prin Condițiile specifice aferente contractului de finanțare.

### 12.5. Vizitele la fața locului

În perioada de implementare a proiectului, AM PR va efectua o vizită la fața locului la momentul finalizării etapei 1 din proiect, o vizită la fața locului la momentul finalizării etapei 2 din proiect, respectiv o vizită la cererea de rambursare finală.

Autoritatea de Management poate să efectueze și alte vizite la fața locului aferente cererilor de rambursare sau cererilor de plată, în perioada de implementare a proiectului, dacă este cazul.

Efectuarea vizitei pe teren va avea drept scop:

- Verificarea existenței livrabilelor (format fizic sau electronic) / bunurilor obținute în cadrul proiectului și corespondența acestora din punct de vedere tehnic și financiar cu cele din factură/contract de achiziție publică/procese-verbale;
- Verificarea corelării stadiului lucrărilor executate cu lucrările decontate pe parcursul implementării;
- Verificarea realizării activității de publicitate a proiectului, așa cum este prevăzut în contractul de finanțare;

Verificarea stadiului de implementare, în conformitate cu Planul de monitorizare, respectiv dacă există întârzieri în implementarea proiectului.





## 13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI



### 13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legate în vigoare poate determina AMPR să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AMPR, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

AMPR se va asigura că va realiza toate demersurile necesare pentru respectarea principiilor aplicabile în procesul de selecție a tuturor proiectelor depuse în cadrul apelului.

Pentru aplicarea celor menționate mai sus, AMPR poate emite unul sau mai multe corrigendum-uri de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, în cadrul cărora vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AMPR poate emite clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile acestuia.

În funcție de modificările intervenite, AMPR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

### 13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În situația în care este necesară emiterea de corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid sau de instrucțiuni privind clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, în cuprinsul acestora vor fi precizate și dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AM PR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.



## 14.ANEXE

- Anexa 1 - Instrucțiuni de completare a formularului cererii de finanțare
- Anexa 2 - Declarație Unică
- Anexa 3 - Coduri\_CAEN
- Anexa 4 - Grila ETF
- Anexa 5 - Grila de verificare eligibilitate și contractare
- Anexa 6 - Plan de afaceri
- Anexa 7 - Macheta financiară
- Anexa 8 - Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM
- Anexa 8a - Încadrarea în categoriile IMM
- Anexa 9 - Declarație privind eligibilitatea TVA
- Anexa 10 - Declarație conformitate documente încărcate în MySMIS
- Anexa 11 - Declarație privind ajutoarele de stat și minimis primite
- Anexa 12 - Model hotărâre AGA
- Anexa 13 - Tabel centralizator numere cadastrale
- Anexa 14 - Planul de monitorizare
- Anexa 15 - Contract de finanțare condiții generale și specifice
- Anexa 16- Raport de maturitate tehnologica
- Anexa 17- Categoriile și subcategoriile de cheltuieli eligibile aferente investițiilor eligibile finanțate prin ajutorul pentru proiecte de cercetare/ajutor de stat regional/ajutor de minimis

GHID CONSULTATIV

